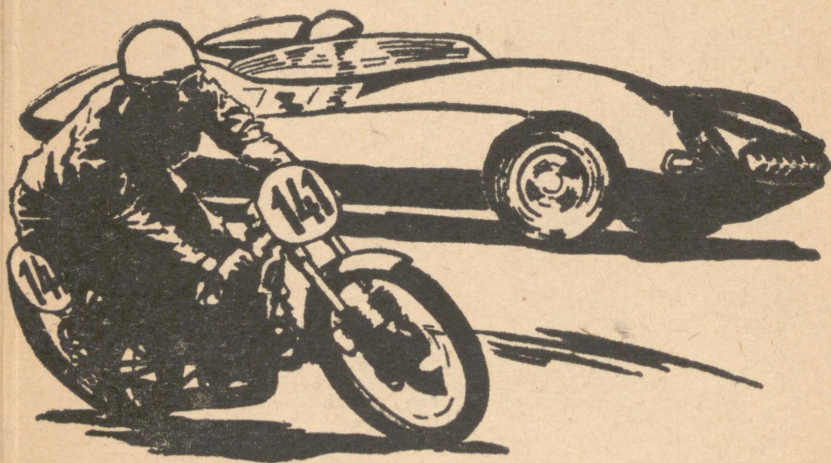

VÕISTLUSMÄÄRUSED

AUTO- JA MOOTORRATTASPORT

XI

~~NA-364H~~

A-22363

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures
asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee
poolt 4. aprillil 1957.

AUTO- JA MOOTORRATTASPORT

VOISTLUSMAARUSED

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1958

de

Originaali tiitel:

АВТОМОБИЛЬНЫЙ И МОТОЦИКЛЕТНЫЙ СПОРТ

Правила соревнований

Государственное Издательство

«Физкультура и спорт»

Москва 1957

Tõlkinud P. Tammiste

N

Tartu Riikliku Osikooli
Raamatukogu
~~50551~~

I. VÕISTLUSTE KLASSIFIKATSIOON

§ 1. Võistluste liigid

Auto- ja mootorrattavõistlusi viiakse läbi järgmistel aladel:

a) Maantee sõit. Viiakse läbi viimistletud kattega maanteedel kahe punkti vahelistel marsruutidel.

b) Ringrajasõit. Viiakse läbi viimistletud kattega looklevatel suletud ringteedel paljude raskete kurvidega, tõusudega, langustega ja teiste maantee iseärasustega (sillad, ülekäigud ja muud).

c) Trekisõit. Viiakse läbi selleks spetsiaalselt ehitatud ringteedel (trekid, auto-motodroomid, hipodroomid, staadionid), mis võimaldavad arendada suurt kiirust.

d) Rekordsõit keskmisele kiirusele. Viiakse läbi sirgetel maanteedel ja trekkidel (autodroomidel), kui teelud võimaldavad ohutut liiklemist suurtel kiirustel (sealjuures ka kurvidel).

e) Võistlus murdmaastikul (kross). Viiakse läbi suletud lookleval rajal, teedeta maastikul või kunstliku katteta teedel, mis sisaldavad paljusid looduslikke takistusi.

f) Mitmepäevasõit (kuni kuus päeva) regulaarsele liikumisele. Viiakse läbi kombineeritud suletud trassil, mis sisaldab mitmesuguse kattega ja katteta teid, samuti mõningal määral ka looduslikke takistusi.

g) Võistlus juhtimisoskusele kunstlikult ehitatud takistustel (vigursõit). Viiakse läbi vastavate mõõtmetega väljakutel.

h) Võistlus kütteaine säästule. Viiakse läbi peamiselt autodele linnades ja linnalähedastes liiklemistingimustes ringtrassil.

i) Juhtimisoskuse võistlus linna liiklemistingimustes. Viiakse läbi tänavliiklemises ringtrassil.

2. Peale eespoolloetletu võidakse läbi viia ka teistlaadi võistlusi, nagu: esivõistlusi tehase markidele, tähesõite, mäkketõusuvõistlusi jne.

§ 2. Võistluste distantsid

1. Maanteeõiduvõistlusteks on ette nähtud distantsid 50, 100, 200, 500 ja 1000 km. Peale nende võidakse korraldada võistlusi linnadevahelistel maanteedel ühesuunaliselt või edasi-tagasi.

2. Ringrajasõidu distants võib olla mitmesugune, kuid mitte vähem kui 50 km.

3. Trekivõistluste distants peab olema täisringiline antud trekil, kuid mitte alla 5 km ja üle 50 km mootorratastele ning 10—100 km autodele.

4. Rekordsõidu võistlusteks on distantsid: 1, 5, 10, 50, 100, 200, 500, 1000 ja 2000 km ning autodele peale selle veel 5000 kuni 30 000 km, intervalliga iga 5000 km järel, ja üle 30 000 km, intervalliga iga 10 000 km järel.

5. Krossidistantsi pikkus võib olla mitmesugune, kuid mitte väiksem «Üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooniga» määratud normatiivist.

6. Mitmepäevasõidu distantsi pikkus võistlustel igal võistluspäeval peab olema vähemalt 250 km mootorratastele ja 700 km autodele. Viimasel päeval, kui viiakse läbi kiirusvõistlused, vähendatakse distantsi pikkust kuni 150 km mootorratastele ja 250 km autodele. Kiiruskatsete distants määratakse kindlaks vastavate võistluste juhendiga.

7. Vigursõitude distantsi pikkus määratakse vastavalt rajale asetatud vigurite arvule ja mõõtmetele.

8. Distantsi pikkus võistlusteks kütteaine ökonoomsusele ja juhtimisoskusele linnaoludes määratakse nagu kõikidel teistel võistlustel igal üksikul juhul vastavate võistluste juhendiga.

§ 3. Võistluste iseloom

1. Oma iseloomult liigitatakse võistlused individuaalseteks, võistkondlikeks ja individuaalvõistkondlikeks võistlusteks.

2. Individuaalvõistlustel selgitatakse iga üksikvõistleja spordimeisterlikkus ja võistlustagajärg arvestatakse individuaalselt igale võistlejale.

3. Võistkondlikel võistlustel selgitatakse üksikute võistkondade spordimeisterlikkus ja võistlustagajärg arvestatakse ainult võistkonnale tervikuna.

4. Individuaal-võistkondlikel võistlustel selgitatakse nii üksikvõistlejate kui ka võistkondade spordimeisterlikkust. Võistluste tagajärjed arvestatakse nii üksikvõistlejale kui ka võistkonnale, kelle koosseisus ta võistleb.

5. Iga võistleja individuaaltagajärjed kõigil võistlustel, välja arvatud võistkonnavõistlused, on aluseks antud võistlejale spordijärgu omistamisel või kinnitamisel vastavalt «Üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni» nõuetele.

II. AUTODE JA MOOTORRATASTE KLASSIFIKATSIOON

§ 4. Üldeeskirjad

1. Võistlustest osavõtvad autod ja mootorrattad liigitatakse tüüpide järgi tänavsõidu-, sport-, võidusõidu- ja rekordsõidumasinateks. Kõik masinad peavad rahuldama tingimusi, mis on kehtestatud käesolevate määrustega igatüübiliste masinate jaoks.

2. Tänavsõidumasinateks loetakse autosid ja mootorrattaid, mis on välja lastud tehastest normaalseks eksploatatsiooniks.

3. Sportmasinateks loetakse forsseeritud tänavsõidu- või spetsiaalselt sportlikeks otstarveteks ehitatud autosid või mootorrattaid, mille mootoritel ei ole silindrite sundtäitmist.

4. Võidusõidumasinateks loetakse suurte kiiruste saavutamiseks spetsiaalselt ehitatud autosid ja mootorrattaid, millede mootoritel võidakse kasutada ka silindrite sundtäitmist.

5. Rekordsõidumasinateks loetakse erikonstruktsiooniga autosid ja mootorrattaid, mis on loodud ülisuurte kiiruste saavutamiseks.

6. Igat tüüpi autod ja mootorrattad liigitatakse klassidesse, vastavalt nende mootorite silindrite töömahule.

7. Mootorite silindrite töömaht (litraaž) arvestatakse valemi järgi:

$$V_h = 0,785 \cdot D^2 \cdot S \cdot i \text{ sm}^3,$$

kus: D=silindri läbimõõt sm-tes,

S=kolvikäik sm-tes,

i=silindrite arv.

Silindri läbimõõt mõõdetakse täpsusega kuni 0,1 mm kõige suuremal silindri kulumiskohal.

8. Kohtunike kolleegium teostab mootorite silindrite kontrollmõõtmist kohe pärast võistlust nende võistlejate autodel ja mootorratastel, kes saavutasid auhinnalise koha, kui ülesantud töömahu suhtes tekib kahtlusi.

9. Võistluste kohtunike kolleegiumil on õigus teostada pärast võistlusi oma äranägemise järgi iga osavõtnud auto või mootorratta juures vajalikke kontrollmõõtmisi kuni mootori täieliku lahtivõtmiseni.

10. Juhul kui antud auto või mootorratas on registreeritud osavõtuks samadel võistlustel ka järgmistel võistluspäevadel, võib võistluste kohtunike kolleegium mõõta silindri töömahtu võistleja kirjaliku avalduse põhjal ka võistluste lõppedes. Sel juhul peab ülemõõtmisele kuuluv võistlusmasin olema võistluste kohtunike kolleegiumi kontrolli all, et vältida silindri töömahu muutmist enne kontrollmõõtmisi.

11. Kui võistlustele registreeritud võistleja auto või mootorratta silindri töömahu õigsuse kohta antakse protest enne võistluste algust, võib sel võistlejal lubada kaasa võistelda protesti all.

12. Kui silindri töömahu kontrollmõõtmisel tehakse kindlaks, et antud klassi registreeritud masina silindri töömaht on suurem vastava klassi maksimumist, ükskõik mis määral, siis võistleja tulemus tühistatakse ning määratakse vastav karistus.

§ 5. Autode klassifikatsioon

1. Autod liigitatakse vastavalt nende silindri töömahule järgmistesse klassidesse:

Klass	Minimaalne töömaht üle sm^3	Maksimaalne töömaht mitte üle sm^3
250	—	250
350	250	350
500	350	500
750	500	750
1100	750	1100
1500	1100	1500
2000	1500	2000
3000	2000	3000
5000	3000	5000
8000	5000	8000
üle 8000	8000	—

2. Standardtüüpi autosid võib klassifitseerida tehaste mudelite järgi. Sel puhul ei näidata klassi silindrite töö-
mahu järgi.

3. Veoautod klassifitseeritakse ainult tehaste mudelite järgi.

4. Autode klassifitseerimisel tehaste mudelite järgi peab silindri töömaht vastama tehase mudeli nominaalsuurusele. Lubatav on silindri läbimõõt kuni 0,5 mm üle nominaali.

§ 6. Nõuded autode kohta

1. Tänavsõiduautodel ei tohi olla mingisuguseid konstruktiivseid erinevusi tehaste poolt normaalseks eksploatatsiooniks väljalastavatest autodest ja need peavad vastama tehaste tehnilistele tingimustele.

2. Sportautod võivad olla kas lahtise või kinnise kerega. Nad peavad kujutama endast lõplikult väljatöötatud konstruktsiooni, olema vähemalt kaheistmelised ja kõlblikud normaalseks eksploatatsiooniks. Autod silindri töömahuga kuni 1100 cm³ (incl.) võivad olla üheistmelised. Kõik autod peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) sisemine laius mitte alla 1200 mm — mõõdetud rooti-
ratta tagumise (alumise) puutujana, kuid mitte madalamalt kui 250 mm põrandast;

b) jõuülekande-võllid peavad olema juhuruumi poolt kaetud;

c) lahtised autod peavad olema varustatud vähemalt ühe šarniiridele asetatud hästisulguva uksega, kinnised autod vähemalt kahe uksega (üks kummalgi küljel); minimaalne ukse laius lahtisel autol peab olema 400 mm, minimaalne kõrgus 200 mm; kõik ukсед peavad olema kergelt avatavad nii seest- kui väljastpoolt;

d) kõik neli ratast peavad olema kaetud tiibadega, mis on kinnitatud kere või raami külge või moodustavad kerega terviku. Tiivad peavad katma vähemalt $\frac{1}{3}$ rattast ja olema nii laiad, et kataksid kumme igasuguse ratta pöördenurga juures; porikaitse tagumine äär peab ulatuma äärmisel juhul kuni ratta telje tasapinnani;

e) mootor peab olema kindlalt kaetud kattega (kapotiga), mis ei avane sõidul, ja olema juhuruumist isoleeritud;

f) autod peavad olema sümmeetrilise esiklaasiga, laiusega kaart mööda vähemalt 1000 mm ja kõrgusega mitte alla 150 mm; küljeklaasid mõõtmetega vähemalt 400×200

mm on nõutavad ainult kinnise kere juures; kõik klaasid peavad olema spetsiaalsest klaasist, mis purunemisel ei anna teravaid kilde;

g) lahtised autod peavad olema varustatud kattega, mis võimaldab katta kabiini pealt ja tagant, ning lahtivõtmise seadeldisega, mis moodustab kerega orgaanilise terviku; katte tagaosas (või kinniste autode kerel) peab olema aken mõõtmetega vähemalt 300×180 mm.

h) kõrgus istme madalaimas kohas kuni katuseni (või katteni) peab olema vähemalt 850 mm;

i) igal autol peab olema peegel tagasivaatamiseks pinnaga vähemalt 60 cm^2 ;

j) kinnised autod peavad olema varustatud tuulutusseadmega võimaliku kabiini sissetungiva gaasi ventileerimiseks;

k) esiklaas peab olema varustatud automaatselt töötava klaasipuhastajaga;

l) mootor peab olema varustatud automaatkäivitajaga;

m) auto peab olema varustatud efektiivselt töötava kõlasummutiga;

n) väljalasketorud peavad olema asetatud nii, et mootori töötamisel tekkinud gaasid ei keerutaks üles tolmu teepinnalt;

o) autol peab olema vähemalt üks tagavararatas, mis asub väljaspool juhikabiini, nii et uste normaalne liikumine poleks takistatud; tagavararataste arv pole piiratud, kuid ükski neist ei tohi asetseda eesmisel istmel; väljaspool keret asuvatel tagavararatastel peab olema kaks sõltumatut kinnitusviisi;

p) elektriseadmete normaalne täielik kompleksus (generaator, akumulaator, laternad, tagalatern, stopsignaal, helisignaal jne.) on kohustuslik;

r) pidurid peavad kindlustama auto täieliku pidurdamise nii liikumisel kui ka seismisel; jalapidur peab olema ajamiga kõigile neljale rattale;

s) õli kaal mootori karteris ei tohi ületada 5 kg esimesele neljale klassile (kuni 750 cm^3 kaasa arvatud), 10 kg klassidele 1100, 1500 ja 2000 cm^3 , 15 kg klassidele 3000 ja 5000 cm^3 ning 20 kg klassidele üle 5000 cm^3 .

3. Võidusõiduautod võivad olla üheistmelised ja mistahes konstruktsiooniga, mis kindlustab ohutu liiklemise suurtel kiirustel ja efektiivse pidurdamise. Kohustuslik on järgmiste nõuete täitmine:

a) mootori käivitamiseks peab olema ette nähtud auto-
maatne või käsikäivitusseade;

b) juhiiste peab olema eraldatud mootoriruumist vahe-
seinaga, mis kaitseb juhti tekkiva leegi eest;

c) taga sõitvate masinate jälgimiseks peab olema taga-
sivaatepeegel, peegelduspinnaga vähemalt 60 sm²;

d) mootori töötamisel tekkinud gaasid tuleb juhtida
välja nii, et gaasid ei satuks juhikabiini ega segaks ka
taga sõitvaid autosid.

4. Kohustuslikud nõuded rekordvõidusõiduautodele piir-
duvad ainult liikumise julgeoleku kindlustamisega maks-
maalsetel kiirustel ning vaheseinaga juhiistme ja mootori
vahel.

5. Veoautod, mis võtavad osa võistlustest, peavad
olema koormatud puisteballastiga. Koormuse norm ja liik
olenevad võistluste liigist ja määratakse kindlaks võist-
luste juhendiga. Lubatakse vedada kasulikke koormaid,
mis peavad olema kinnitatud võistlusjuhendis määratud
viisil.

6. Piiramisi kütuse kvaliteedi osas on lubatud teha
ainult tänavsõidu- ja sportautodele ning need määratakse
kindlaks võistluste juhendiga.

§ 7. Mootorrattaste klassifikatsioon

1. Mootorrattad, mis lubatakse võistlustele, jaotatakse
kolme kategooriasse: a) soolomootorrattad, b) mootorrat-
tad külgvankriga ja c) kolmerattalised mootorrattad.

2. Soolomootorrattad jaotatakse mootorite silindrite
töömahu järgi järgmistesse klassidesse:

Klass	Minimaalne töömaht üle sm ³	Maksimaalne töömaht kuni sm ³
50	—	50
75	50	75
100	75	100
125	100	125
175	125	175
250	175	250
350	250	350
500	350	500
750	500	750
1000	750	1000

3. Sportlikud klassid, milledesse jaotatakse külgvankriga mootorrattad ja kolmerattalised mootorrattad, on mootorite silindrite töömahu järgi järgmised:

Klass	Minimaalne töömaht üle sm^3	Maksimaalne töömaht kuni sm^3
250	—	250
350	250	350
500	350	500
750	500	750
1200	750	1200

§ 8. Nõuded mootorratastele

1. Tänavsõidu mootorratastel ei tohi olla mingisuguseid konstruktiivseid erinevusi tehaste poolt massiliseks kasutamiseks väljalastavatest mootorratastest.

2. Sportmootorrattad (soolomootorrattad) peavad endast kujutama lõplikku konstruktsiooni. Nad peavad olema varustatud:

a) kahe sõltumatult tegutseva piduriga;

b) sadulaga või spetsiaalse, kindlalt kinnitatud padjaga juhi jaoks;

c) porilaudadega (tiibadega) mõlemal rattal, mis peavad katma kumme vähemalt 10 mm võrra rattast laiemalt mõlemalt poolt, esimest ratast vähemalt 100° ja tagumist ratast vähemalt 120° ; nurk, mis moodustub porilaua tagumise otsa ja ratta tsentri ühendusjoone ning horisontaaljoone vahel, ei tohi ületada 20° . Kõik nurgad mõõdetakse, kui mootorrattal asub juht või temaga võrdne raskus (miinimumkaaluga 60 kg).

d) kaitsekilpidega mootori- ja veoketidel;

e) efektiivselt mõjuva helisummutiga väljalasketorul ei tohi summutite otsad ulatuda üle mootorratta kontuuri;

f) väljalasketorudega, mis peavad olema asetatud selliselt, et töötamisel tekkinud gaasid ei tõstaks tolmu teelt ja väljalööv õli ei satuks kummile;

g) juhtrauaga, mille laius ei ületa 900 mm.

Sportmootorratastele, mis on ette nähtud osavõtuks võistlustest rohu- ja jääradadel ning hipodroomil, pole nõuded punktide a, c, d, e, g järgi kohustuslikud. Samuti pole kõlasummutid kohustuslikud maanteeõidu- ja ringrajasõidu võistlustel.

3. Sportmootorratta külgvanker võib endast kujutada platvormi, pinnaga vähemalt 800×400 mm, mis on varustatud kindlate tugede ja käepidemetega. Mootorratta ja külgvankri rataste vahe peab olema vähemalt 800 mm. Külgvankri rattal peab olema kumm, läbimõõduga vähemalt 400 mm. Viimane peab olema kaetud siseküljelt põrandani ulatuva kilbiga ja pealt tiivaga, mis vastab üldistele nõuetele mootorratta tiibade kohta.

4. Võidusõidumootorrattad peavad rahuldama samu nõudeid nagu sportmootorrattadki, ainult väljalaske kõlasummuti pole kohustuslik. Väljalaskegaasid peavad eralduma ühe või mitme horisontaalselt asetatud toru kaudu, millel ei ole külgedel avasid ja mis ei ületa mootorratta gabariiti. Igasugused abinõud üleliigse õli ärajuhtimiseks peavad olema ehitatud selliselt, et õli ei saaks seguneda töötamisel tekkinud gaasidega ega satuks järelsõitvatele mootorratastele.

5. Sport- ja võidusõidumootorratastele on lubatud asetada poolvoolujoonekeresid. Viimaste laius ei tohi ületada juhtraua laiust rohkem kui 100 mm, ettesuunas ei tohi ületada kummi piiri üle 100 mm. Voolujoonekere konstruktsioon peab olema selline, et juhi liikumine oleks täiesti vaba ning mootorrattale peale- ja mahatulekuks poleks vaja eemaldada mingisugust kere osa.

6. Rekordvõidusõidumootorrattad peavad rahuldama samu nõudeid nagu võidusõidumootorrattad, ainult voolujoonekere konstruktsioonid ja mõõtmed on vabad. Juhul kui voolujoonekere täidab üheaegselt eesmise porilaua funktsioone, pole viimase kasutamine kohustuslik.

7. Kolmerattalised mootorrattad kujutavad endast rekordvõidusõidumootorrattaid ja erinevad külgvankriga mootorratastest külgvankri või platvormi puudumisega. Kaasasõitja asendatakse alati vähemalt 60 kg raskuse ballastiga, mis kinnitatakse kindlalt mistahes kohas (resp. kohtades) mootorrattal.

§ 9. Numbrimärgid

1. Igal autol ja mootorrattal peavad igasuguse võistluse ajal olema spetsiaalsed numbrimärgid.

2. Autodel peab olema neli numbrimärki: ees, taga ja kere külgedel. Numbrimärke võib maalida otse autole

(nähtavatele kohtadele) või siis paberile, kusjuures see peab olema kindlalt kinnitatud. Numbrite mõõtmed peavad olema: kõrgus 250 mm, laius 150 mm, joone laius 25—30 mm, numbrite vahe 30 mm.

3. Rekordvõidusõiduautodel lubatakse kasutada ainult eesmist numbrit, mille mõõtmed peavad olema punktis 2 märgitustest kaks korda suuremad.

4. Mootorratastele tuleb kinnitada kolm elliptilise kujuga kõva numbrimärki, mõõtmetega 280×230 mm. Üks numbrimärk kinnitatakse mootorratta ette vertikaalselt ja perpendikulaarselt pikiteljele. Kaks teist numbrimärki kinnitatakse tagumise ratta raami mõlematele külgedele. Numbrite mõõtmed peavad olema: kõrgus 140 mm, laius 90 mm, joone paksus 25 mm, numbrite vahe 25 mm. Kolmekohaliste arvude puhul on lubatud antud mõõtmeid vajaduse piires vähendada.

5. Külgvankriga mootorratastel kinnitatakse kolmas numbrimärk külgvankri ratta välisküljele.

6. Numbrid märkidel peavad olema selged, kusjuures nii numbrid kui ka foon peavad olema värvitud värviga, mis päikese mõjul ei pleegi.

7. Numbrite mõõtmeid ei lubata vähendada, samuti ei lubata numbrimärke painutada, varjata või katta mootorratta või auto osadega.

8. On keelatud kasutada mingisuguseid teisi numbreid numbrimärkidel peale nende, mis on võistlejale omistatud kohtunike kolleegiumi poolt, samuti ümber asetada numbreid teistele masinatele ilma kohtunike kolleegiumi loata.

9. Ilma kohtunike kolleegiumi loata on keelatud ära võtta numbrimärke autodelt ja mootorratastelt võistluste käigus, rajalt lahkumisel, võistlusest väljalangemisel, starti tagasipöördumisel ja pärast finišit.

10. Võistlejate gruppide eraldamiseks lubatakse kohtunike kolleegiumi loal numbrimärkidele kanda värvilisi jooni, laiusega 20—30 mm.

11. Numbrimärke annab välja ainult tehniline komisjon pärast masinate ülevaatust ja nende lubamist võistlustele. Juhul kui kohtunike kolleegiumis puudub tehniline komisjon, annab numbrimärgid välja kohtunik võistlejate juures.

III. VÕISTLUSTE ORGANISEERIMISE JA LÄBIVIIMISE TINGIMUSED

§ 10. Võistluste organiseerimine

1. Auto- ja mootorrattavõistlusi organiseerivad kehakultuuri- ja spordikomiteed, vabatahtlikud spordiühingud, iseseisvad spordiorganisatsioonid, auto-motoklubid ja kehakultuurikollektiivid.

2. Võistlusi korraldab organisatsioon on kohustatud võistluste edukaks läbiviimiseks ette valmistama kõik vajaliku vastavalt käesolevatele määrustele, võistluste juhendile ja varem kooskõlastatud nõuetele peakohtuniku poolt.

3. Ulatuslikemate võistluste ettevalmistamiseks ja nende materiaaltehniliseks varustamiseks võib võistlusi korraldava organisatsioon moodustada organiseerimiskomitee antud võistluste kohtunike peakollegiumi esindajate osavõtul.

4. Võistluste ettevalmistamise ja läbiviimise perioodiks määrab võistlusi korraldava organisatsioon oma ametliku vastutava esindaja peaadministraatori näol, kellele abiks võib määrata vajaliku hulga abilisi. Administraatoril peab olema kohtunike kategooria.

5. Peaadministraator vastutab trassi ja stardi-finišipaiga sisustamise, korralvalve kindlustamise, ohutusabinõude, side, meditsiinilise teenindamise ja kohtunike kolleegiumi tööks vajalike transpordivahendite eest ning kohtunike, võistlejate ja teenindava personali evakuatsiooni eest trassilt, samuti pealtvaatajate paigutamise ja teenindamise eest.

6. Peaadministraatoril ja tema abilistel ei ole õigust segada end kohtunike kolleegiumi tegevusse võistluse ajal.

7. Võistlusi korraldava organisatsioon kannab seaduslikus korras vastutust võistluste tõttu toimuva riikliku, kolhoosi- ja kodanike isikliku omandi rikkumise eest.

§ 11. Võistluste korraldamise luba

1. Auto- ja mootorrattavõistlusi viiakse läbi kinnitatud spordiürituste kalendrite alusel või vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede, vabatahtlike spordiühingute ning iseseisvate spordiorganisatsioonide eriloal. Ühingutevahelised

võistlused viiakse läbi ainult vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede loal.

2. Võistlusi korraldava organisatsioon on kohustatud võtma vastavate organisatsioonide loal territooriumi kasutamiseks, kus toimub võistlus, samuti loa miilitsaorganisatsioonilt.

§ 12. Võistluste juhend

1. Kõik võistluste läbiviimise tingimused, nende iseloom, tulemuste arvestamise moodused ja võitjate autasustamise kord peavad olema fikseeritud võistluste juhendis.

2. Juhend koostatakse võistlusi korraldava organisatsiooni poolt käesolevate määruste alusel ja kinnitatakse vastavalt nende ulatusele kas linna, oblasti, krai, vabariikliku või üleliidulise organisatsiooni poolt alluvuse järgi, ühingutevaheliste võistluste puhul — vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

3. Võistluste juhend peab olema osavõtjatele organisatsioonidele teada: linnavõistluste puhul — vähemalt 1 kuu, linnadevaheliste ja oblastivõistluste puhul — vähemalt 2 kuud, krai ja vabariiklike võistluste puhul — vähemalt 3 kuud, üleliiduliste ja rahvusvaheliste võistluste puhul — vähemalt 5 kuud enne võistlusi.

4. Muuta või vahetada mingit punkti juhendis võib ainult juhendit kinnitav organisatsioon, kuid ainult enne võistluste algust.

5. Igasugusest juhendi muutmisest tuleb teatada võistlejatele, kohtunikele ja pealtvaatajatele enne starti.

6. Õigus võistluste ärajätmiseks või nende edasilükkamiseks on ainult võistlusi korraldaval organisatsioonil. Erandjuhtudel, kui võistlusi ei saa alustada või läbi viia määratud ajal ettevalmistuse puudulikkuse, ohutusabinõude puudumise või ebasoodsate meteoroloogiliste tingimuste tõttu, on õigus stardi edasilükkamiseks teisele ajale määratud päeva piirides või võistluste täielikuks ärajätmiseks sel päeval ka peakohtunikul.

§ 13. Mandaatkomisjon

1. Võistlustest osavõtu avalduste vastuvõtmiseks, dokumentide olemasolu, õigsuse ja juhendite vastavuse kontrollimiseks võistlejate nimekirja vormistamisel moodustab võistlusi korraldava organisatsioon mandaatkomisjoni,

mille liikmete arv oleneb võistluste ulatusest. Mandaatkomisjoni esimees peab olema auto- või mootorrattaspordi kohtunik.

2. Mandaatkomisjoni nõuded dokumentide esitamiseks või parandamiseks on kohustuslikud kõigile esindajatele ja võistlejatele.

3. Võistlustele lubatute nimekiri, mis on koostatud ja alla kirjutatud mandaatkomisjoni liikmete poolt, on kohtunike kolleegiumile põhiliseks lähtedokumendiks.

4. Võistlejate ümberregistreerimise avaldused võistluspäeval võtab vastu võistluste peasekretär, kuid hiljemalt 1 tund enne starti ja ainult sel juhul, kui ümberregistreeritav on mandaatkomisjoni poolt vastu võetud.

§ 14. Ohutusabinõud

1. Kõikidel auto- ja mootorrattavõistlustel peavad olema ette nähtud abinõud, mis kindlustavad võistlejate ja pealtvaatajate ohutuse, samuti nende omandi säilimise.

2. Ohutusabinõude hulka kuuluvad:

a) võistlustrassi (raja) õige valik ja selle kohandamine vastavalt võistluse liigile;

b) võistlusraja julgestuse organiseerimine;

c) täpse korra ja organiseerituse kindlustamine võistlustel;

d) laialdane võistlustest teatamine elanikkonnale;

e) side organiseerimine võistlusrajal;

f) tuleohutusabinõude organiseerimine;

g) lisaabinõud, mida peab vajalikuks võistluste kohtunike kolleegium, lähtudes antud võistluste konkreetsest iseloomust;

h) abinõud, mis on seotud meteoroloogiliste tingimuste muutumisega, mille tagajärjel võib tekkida oht võistlejatele;

3. Kõigil auto- ja mootorrattavõistlustel peab stardi-finišipaik olema piiratud (kõitega või mõnel muul viisil). Teistes kohtades, kuhu kogunevad pealtvaatajad, peab võistlusrajal olema valve.

4. Igasugused maanteesõidud peavad toimuma kõrvalisele liiklemisele (sealjuures ka jalakäijatele) täielikult suletud teedel. Liiklemine peab olema suletud nii piki- kui ka ristsuunas. Pikkadel võistlusdistsantsidel on lubatud

võistlusrada sulgeda osaliselt, vastavalt varem väljatöötatud liikumisgraafikule. Sel juhul võidakse võistlejad, kes pole graafikust kinni pidanud, rajalt maha võtta.

5. Igasuguste rajaseadmete, kohtunike ja sanitaarmasinade paiknemine rajal, samuti kohtunike ja meditsiinitöötajate liiklemine, on lubatud ainult liikumise sihis teepeenardel võistlusraja sirgetel osadel.

6. Võistlusrajal maantee ohtlikele kohtadele lähenemisel, kaasa arvatud ka pöördepunkt tagasi, tuleb nähtavatele kohtadele teeservadele 100—300 m enne ohtlikku punkti üles seada hoiatusmärgid.

7. Puud, postid ja teised takistused, mis asetsevad võistlusrajale ohtlikus läheduses kurvide väliskülgedel, peavad olema kaetud õlgpatjade, saepurukottide või muude kaitseabinõudega.

See nõue kehtib ka teosa kohta enne ja pärast kurvi 200 m ulatuses.

8. Ringraja lõikudes, kus raja suund järsult muutub ja raja senises suunas jätkuv tee ei kuulu võistlusraja sisse, peab see tee haru lahti jääma, tõkestamata, kuid võõrale liiklemisele (ka jalakäijatele) suletuks 200 m ulatuses.

9. Keelatud on alustada ükskõik mis liiki auto- või mootorrattavõistlusi ilma puhul, mis raskendab head nähtavust.

10. Nähtavuse halvenemisel kogu raja ulatuses või raja üksikutel lõikudel pärast võistluste algust on võistleja kohustatud valima ohutu liikumise režiimi või võistlused hoopis katkestama.

11. Keelatud on alustada ükskõik mis liiki maanteeõitu märjal või jäätunud rajal.

12. Sademete puhul kogu trassi või selle üksikute lõikude ulatuses pärast maanteeõidu algust peab võistleja vähendama kiirust määrani, mis kindlustab ohutu liikumise. Sel juhul on kohtunike kolleegiumil õigus võistlusi katkestada. Sõidud rekordite püstitamiseks aga tuleb katkestada.

13. Madalaima temperatuuri piirid, mille juures võib korraldada igat liiki mootorratta kiirusvõistlusi, määratakse kohalike kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt.

14. Pole lubatud läbi viia rekordsõite kiirusele distant-sidel 1, 5 ja 10 km tuule tugevuse juures üle 4 palli (vastab kiirusele üle 8 m/sek.), kui tuul puhub suunaga 30—150° liikumise telje suhtes.

15. Krosse autodele ja mootorratastele võib läbi viia igasugustel aastaaegadel, igasuguse ilma puhul, välja arvatud juhtudel, mis on ette nähtud käesoleva paragrahvi punktides 9 ja 13.

16. Maanteeõiduvõistlusi autodele ja mootorratastele distantsil kuni 1000 km võib läbi viia ainult päevavalgusel. Kui pikematel võistlusdistantsidel jätkuvad võistlused ka öösel, peavad osavõtjate masinatel olema üles seatud lisalaternad — prožektorid.

17. Trekivõistlusi lubatakse hea kunstliku valguse juures läbi viia ka öhtusel ja öisel ajal.

18. Kohtunike peakolleegiumil on õigus ära öelda võistluste läbiviimisest, kui ei ole täidetud kas või mõnedki ohutusnõuded, mis on ette nähtud käesolevate määrustega.

19. Õnnetusjuhtumite korral, mis on tekitanud võistlejatele endile ja teistele isikutele kehalisi vigastusi, samuti masinate vigastusi, kannavad kriminaalvastutust vahetud süüdlased. Kohtunike kolleegiumil on õigus süüdi olevat võistlejat võistlustelt kõrvaldada, annulleerida tema tagajärg ja taotleda ta diskvalifitseerimist teatud ajaks.

20. Kõikidel õnnetusjuhtudel, mis on kaasa toonud inimestele kehalisi vigastusi, peab kohtunike kolleegium viivitamatult teostama kohapeal juurdluse. Kõigist raskematest vigastusjuhtudest, kas võistlejate või teiste isikutega on võistluste peakohtunik kohustatud pärast võistluste lõppu samal päeval kirjalikult teatama vastavale kehakuultuuri- ja spordikomiteele.

IV. VÕISTLUSTEST OSAVÕTJAD

§ 15. Tingimused võistlustest osavõtuks

1. Autovõistlustest lubatakse osa võtta mõlemast soost isikuid, kes on saanud 18 a. vanaks ja kellel on autojuhi kvalifikatsioon, mis on tõestatud Riikliku Autoinspeksiooni poolt väljaantud autojuhtimise loaga.

2. Mootorrattavõistlustest lubatakse osa võtta mõlemast soost isikuid, kellel on mootorratta juhi kvalifikatsioon, mis on tõestatud Riikliku Autoinspeksiooni poolt väljaantud mootorratta juhi loaga.

Mootorrattavõistlustest osavõtjad jaotatakse järgmistesse gruppidesse:

- a) noormehed (vanem vanuseklass);
- b) mehed ja naised 19 a. ja vanemad.

Märkus. Noorte vanus määratakse sünniaasta järgi.

3. Kõikide maantesõidu- ja trekivõistluste, samuti ka krosside tagajärgede arvestust peetakse eraldi noortele, meestele ja naistele. Ülejäänud võistlustel on lubatud ühine arvestus.

4. Noormeestel ja naistel ei lubata mootorrattavõistlustest osa võtta külgvankritega mootorratasatel mitte üheski klassis, soolomootorratasatel mitte üle 175 sm³ klassides, maantesõiduvõistlustest distantsil üle 100 km ja krossivõistlustest distantsil üle 50 km.

5. Noormehi lubatakse võistlustest osa võtta täiskasvanute grupis ainult arsti, treeneri ning vastava kehakultuuri- ja spordikomitee eriloal.

6. Võistlusjuhendiga võib määratleda ka võistlejatel nõutavat minimaalset kvalifikatsiooni (spordijärku) antud võistlustest osavõtuks.

§ 16. Võistlejate kohused

1. Võistleja peab teadma ja täitma kõiki nõudeid, mis on esitatud käesoleva määrustiku, võistluste juhendi ja programmiga. Viitamiseega määrustiku ja võistluste juhendi mittetundmisele ei saa võistleja end õigustada.

2. Võistleja peab ilmuma võistlustele kohtunike kolleegiumi poolt määratud ajaks, viima võistlusmasina selleks ettenähtud kohta, sealt selle välja viima ainult võistlejate juures asuva kohtuniku loal ja viibima võistlustest osavõtjatele määratud kohal. Neid nõudeid peab võistleja täitma ka pärast finišeerimist või tagasipöördumisel pärast võistluste katkestamist.

3. Võistleja peab olema sportlikus võistluses distsiplineeritud ja aus, vastuvaidlematult täitma kohtunike kolleegiumi liikmete korraldusi ega või lubada endale käitumist, mis rikub nõukogude sportlase ausat nime.

4. Määruse või võistlusjuhendi jämeda rikkumise eest võidakse võistleja kõrvaldada võistlustelt, diskvalifitseerida ta teatud ajaks ning saavutatud tagajärg annulleerida.

§ 17. Võistlejate õigused

1. Võistleja võib osa võtta igast võistlusliigist, kuhu ta on registreeritud, kuid ainult samal autol või mootorrattal, mis on selleks võistluseks registreeritud. Auto või mootorratta vahetamine võistluste käigus ei ole lubatud.

2. Ühel ja samal autol või mootorrattal võib ühes võistlusliigis osa võtta mitu võistlejat ainult sel juhul, kui see on võistlusjuhendiga lubatud.

3. Võistlejatel on õigus treenida lõplikult kinnitatud ja märgitud rajal ainult kohtunike kolleegiumi loal.

4. Võistlejal on õigus pöörduda võistluste kohtunike kolleegiumi poole ükskõik missuguse avalduse või protestiga üksikute kohtunike või teiste võistlejate ebaõige tegevuse suhtes, kuid ainult oma võistkonna esindaja kaudu.

§ 18. Võistlejate riietus

1. Võistleja on kohustatud esinema korralikus, puhtas ja hästi sobivas sportlikus riietuses. Vasakul pool rinnal peab olema spordiorganisatsiooni embleem.

2. Võistleja kohustusliku suvise riietuse hulka kuuluvad maanteesõidul ja trekil lahtises autos või mootorrattal võistlemisel: nahast, kunstnahast või tihedast riidest õmmeldud vest ja püksid; kõva kiiver ettenähtud mudeli järgi, nahkkindad, nahksäärrikud, poolsaapad sääristega või motosaapad, prillid purunematust läbipaisvast materjalist pehmete raamidega või spetsiaalne sirm samast materjalist. Mootorratturid peavad kandma riietuse peal veel spetsiaalset kaitsevööd.

3. Võistlustel kinnises autos ja motokrossidel on lubatud esineda tankisti kiivris ja kombinatsioonriietuses (tunkedes).

4. Autovõistlustel, mis toimuvad väikestel kiirustel, võib kanda ka harilikku riietust.

5. Mootorratturite talvine riietus peab olema soe ja tuultpidav. Riietuse lõige peab olema niisugune, et ei oleks riiete keti või rataste vahele jäämise võimalust. Temperatuuri juures alla -10° peavad osavõtjad tarvitama külmumisvastaseid vahendeid.

6. Võistluste ajal ei ole võistlejatel lubatud nahkkuube ega kiivrit lahti nõõpida. Erandina on see lubatud ainult

siis, kui võistleja lõpetab distantsi, lükates mootorratast käe kõrval.

7. Purunevast klaasist prillidega võistlejaid kiirusvõistlustele ei lubata.

8. Kõigil võistlejatel peavad olema numbrid, mis vastavad nende autode või mootorrataste numbritele.

9. Autovõistlustel peavad juhid kandma numbreid vasakul käisel, mehaanikud paremal. Käiselindid tehakse laiusga 150 mm, numbrid kõrgusega 100 mm.

10. Mootorrattavõistlustel võivad võistlejad kinnitada seljanumbrid kandepaeltega või kasutada käisenumbreid, kinnitades need vasaku käise ülemisele kolmandikule. Seljanumbrid tehakse mõõtmetega 350×350 mm; numbri kõrgus — 250 mm.

11. Selja- ja käisenumbrite edasiandmine teistele osavõtjatele ning enneaegne mahavõtmine on keelatud.

§ 19. Automehaanikud ja külgvankris kaasasõitjad

1. Autode kiirusvõistlustel peab kahe- ja enamistmelistel autodol olema igas autos peale juhi mehaanik, kes on võrdõiguslikuks võistlustest osavõtjaks. Tal peab olema nagu juhilgi autojuhtimise luba.

2. Võistlustel distantsiga kuni 1000 km (kaasa arvatud) ei ole mehaanikul õigust autot juhtida. Peatuseta võistlustel üle 1000 km võib auto meeskond koosneda kahest võrdõiguslikust juhist.

3. Võistluste ajal võib mehaanik osutada juhile igasugust abi, välja arvatud abi, mida keelab käesoleva paragrahvi punkt 2. Finišeerimisel peab ka mehaanik (või teine juht) olema kokkupuutes autoga.

4. Kõikidel külgvankriga mootorrataste kiirusvõistlustel, välja arvatud rekordsõitudel, peab külgvankris olema kaasasõitja, kes on võrdõiguslik võistlustest osavõtja. Tal peab olema, samuti nagu juhilgi, mootorratta juhtimise luba. Kaasasõitja kaal koos riietusega peab olema vähemalt 60 kg.

5. Võistlusdistantsidel kuni 500 km kaasa arvatud, ei ole kaasasõitjal õigust mootorratast juhtida. Peatuseta võistlustel üle 1500 km võib külgvankriga mootorratta meeskond koosneda kahest võrdõiguslikust juhist.

6. Kaasasõitjal on lubatud osutada juhile igasugust abi, välja arvatud abi, mis on keelatud käesoleva paragrahvi punktis 5. Finišeerimisel peab kaasasõitja olema kokkupuutes mootorrattaga.

7. Rekordsõitudel (distantssidel kuni 500 km kaasa arvatud) võib kaasasõitja olla asendatud vähemalt 60 kg raskuse ballastiga.

§ 20. Esindajad ja võistkondade kaptenid

1. Iga organisatsioon, kes saadab võistlejaid võistlustele, peab määrama ka oma esindaja.

Esindaja peab olema auto-mootorrattaspordivõistluste juhtimise küsimustes kompetentne.

2. Igas võistkonnas määratakse üks tema liikmetest võistkonna kapteniks, kes on võistkonna vanemaks ning võib asendada esindajat.

3. Esindaja kannab vastutust võistlejate distsipliini eest ja kindlustab nende õigeaegse ilmumise võistlustele.

4. Esindaja peab viibima võistlejate loosimise juures, samuti teistel kohtunike kolleegiumi koosolekutel, mis peetakse koos esindajatega, õigeaegselt vormistama kõik muudatused võistlejate koosseisus, ilmuma viivitamatult kohtunike kolleegiumi viimase kutsel ja andma vajalikke selgitusi.

5. Esindaja on kohustatud täitma vastuvaidlematult kõik kohtunike kolleegiumi nõudmised. Tal on kategooriliselt keelatud segada kohtunike ja võistlusi läbiviiva organisatsiooni korraldustesse. Mittenõustumise korral on tal õigus esitada kohtunike kolleegiumile kirjalik protest, mis aga ei tühistata korralduse täitmist.

6. Võistluste ajal on esindaja kohustatud viibima spetsiaalselt esindajatele eraldatud kohal.

7. Kui esindaja rikub jämedalt käesolevate määruste ja võistlusjuhendi nõudeid või täidab oma kohustusi ebaausalt, on peakohtunikul õigus kõrvaldada teda oma kohustustest ning nõuda vastavalt organisatsioonilt teise esindaja määramist.

V. KOHTUNIKE KOLLEEGIUM

§ 21. Kohtunike kolleegiumi koosseis

1. Iga võistluse vahetu läbiviimine ja võistlejate poolt näidatud sporditehniliste tulemuste määramine toimub kohtunike kolleegiumi poolt, eesotsas peakohtunikuga.

2. Kohtunike kolleegium viib läbi võistluse, rangelt juhindudes käesolevatest määrustest ja võistluse juhendist.

3. Kohtunike kolleegium määratakse vastava kohtunike kolleegiumi presiidiumi poolt ja kinnitatakse kehakultuuri- ja spordikomitee poolt, mille juures antud kohtunike kolleegium töötab.

4. Iga liiki auto- ja mootorrattavõistluste kohtunike kolleegiumi koosseisu kuuluvad järgmised kohtunikud: peakohtunik, peakohtuniku asetäitja (mitte üle kahe), peasekretär, vanem-sekretärid ja sekretärid (vajaduse järgi), pea-ajamõõtja, vanem-ajamõõtjad ja ajamõõtjad (vajaduse järgi), vanem stardi-finišikohtunik, stardi-finišikohtunikud, stardi-finišikohtunike abid (vajaduse järgi), kohtunikud võistlejate juures (vajaduse järgi), distantsi ülem, distantsi ülema abid (vajaduse järgi) ja kohtunik-informaator.

Kui on tarvis teostada võistlejate masinate tehnilist ülevaatus, lülitatakse kohtunike kolleegiumi: tehnilise komisjoni esimees, tehnilise komisjoni esimehe asetäitjad (vajaduse järgi), tehnilise komisjoni sekretär ja tehnilised kontrollörid-kohtunikud (vajaduse järgi). Peale selle, olenevalt võistluste liigist ja ulatusest, võib vajalikul hulgal määrata distantsikohtunikke, kurvikohtunikke (nende hulgas vanemkohtunik), kontrollpunktide kohtunikke (nende hulgas vanemkohtunik), kohtunikke-ringilugejaid (nende hulgas vanemkohtunik) ja kohtunikke-kontrolöre.

Arvuliselt koosseisult peab kohtunike kolleegium kindlustama täpse kohtunikutöö antud võistlusel.

5. Kohtunikutöö organiseerimist ettevalmistavateks töödeks võistluste käigus ülestõusnud küsimuste lahendamiseks ja osavõtjate sporditehniliste saavutuste kinnitamiseks eraldatakse kohtunike kolleegiumi koosseisust kohtunike peakolleegium, kuhu kuuluvad: peakohtunik, tema asetäitjad, tehnilise komisjoni esimees, peasekretär, pea-ajamõõtja, vanem stardi-finišikohtunik, distantsi ülem ja vanem pöördekohtunik (maanteesõidul ja rekordsõitudel).

6. Kui kohtunikutöö küsimuste otsustamisel peakolle-

giumi liikmete arvamused erinevad, kuulub otsustamise õigus peakohtunikule.

7. Iga kohtunik peab olema distsiplineeritud, algatusvõimeline, objektiivne ning nõudlik iseenda ja võistlejate suhtes. Ta peab valmistuma hoolikalt oma kohustuste täitmisele võistlustel ja hästi teadma kõiki kohtunikutöö iseärasusi oma lõigus.

8. Kohtunike ja võistlejate vahelised suhted peavad olema rangelt ametlikud ja korrektsed; kohtunikel on kategooriliselt keelatud anda osavõtjatele nõu trassi läbimise taktika ja tehnika kohta või mis tahes muid soovitusi, mis mõjuvad sportlikele tulemustele.

9. Võistluste kohtunikud ei või olla samaaegselt nendest võistlustest osavõtjateks.

10. Kohtunike kolleegiumi liikmetel on keelatud anda esindajatele, võistlejatele, ajakirjanikele või pealtvaatajatele mistahes teatmeid võistluse käigust või esialgseid andmeid osavõtjate sporditehnilistest tulemustest. Erandiks on kohtunik-informaator, kes annab teateid valjuhääldajate võrgu või muu vahendi abil.

11. Võistluste lõppedes peab kohtunike peakolleegium täielikult vormistama võistlusprotokollid ja esitama need võistlusi korraldanud organisatsioonile.

12. Kohtunike kolleegiumi liikmed kannavad eraldusmärke — käesidet või žetoone kohtuniku tegevusala märkiva nimetusega.

§ 22. Peakohtunik

1. Peakohtunik kannab vastutust võistluste täpse läbi viimise ja kohtunikutöö eest.

2. Enne võistluste algust peab peakohtunik isiklikult või oma asetäitja kaudu kontrollima võistluste trassi korrasolekut, stardi- ja finišikohti, aga ka sidevahendite, võistluspaiga piirete, meditsiinilise abi ja tuletõrjevahendite olemasolu.

3. Peakohtunik on kohustatud:

- a) juhtima kogu kohtunike kolleegiumi tööd;
- b) pidama võistluste kohtunike kolleegiumi ja kohtunike peakolleegiumi nõupidamisi;
- c) korraldama esindajate nõupidamisi ja võistlejate koosolekuid, korraldama kohtunike kolleegiumile mõned päevad enne võistlusi instruktiažkoosoleku;

d) vaatama koha peal üle ja kinnitama võistluste strateegiat ning sellel vahendite paigutamise skeemi distantsi ülema ettepanekul;

e) teatama õnnetusjuhtudest ja määrama juurdluse kooskõlas § 14 punkt 20-ga;

f) üldistama võistluste kokkuvõtet materjalid, esitama aruande võistlusi korraldanud organisatsioonile hiljemalt kolm päeva pärast võistluste lõppu, aga protokollid hiljemalt järgmisel päeval pärast võistluste lõppu ning tegema vastava kohtunikekolleegiumi presiidiumi istungil aruande kohtunike tegevusest nende töö hinde märkimisega;

g) tegema otsused kohtunike peakolleegiumi istungitel protestide kohta tähtaegadel, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku § 84 punktis 5;

h) võistluste ilmse ettevalmistamatuse korral püstitama korraldajate ette küsimuse nende edasilükkamisest või ärajätmisest;

4. Peakohtunikul on õigus:

a) võistluste algus edasi lükata kooskõlas käesoleva määrustiku § 12 punkt 6-ga;

b) teha muudatusi võistluste kavas ja ajas, kui selleks ilmneb äärmine vajadus;

c) katkestada alanud võistlused, kui ilmneb otsene oht võistlejatele või teistele isikutele, või kui ei osutu võimalikuks teha võistlustest kokkuvõtteid;

d) muuta erakorraliste asjaolude ilmnemisel enne võistlusi krossi marsruuti ja distantsi;

e) teostada võistluste käigus kohtunike vajalikke ümberpaigutusi;

f) kõrvaldada töölt kohtunikke, kes täidavad oma kohustusi ebaausalt või ei tule nendega toime;

g) mitte lubada võistlustele võistlejaid, kes ei rahulda neile käesolevate määruste või võistluste juhendiga esitatud nõudeid;

h) kõrvaldada võistlustelt võistlejaid, kes lubavad endale käitumist, mis ei vasta nõukogude sportlastele esitatavatele eetilistele nõuetele;

i) muuta üksikute kohtunike otsuseid, kui ta on isiklikult veendunud nende ekslikkuses;

j) kõrvaldada esindajaid kooskõlas käesolevate määruste § 20 punkt 7-ga.

§ 23. Peakohtuniku asetäitjad

1. Peakohtuniku asetäitjad töötavad peakohtuniku juhendamisel. Peakohtuniku äraolekul üks asetäitjatest asendab teda, täites peakohtuniku ülesandeid ja kasutades tema õigusi.

2. Ulatuslikematel võistlustel võib nimetada kolm peakohtuniku asetäitjat. Sel juhul määrab iga asetäitja kohustused peakohtunik.

§ 24. Peasekretär ja sekretärid

1. Peasekretär allub vahetult peakohtunikule ja tema asetäitjale.

2. Peasekretär:

a) vastutab kogu sekretariaadi töö organiseerimise ja võistlustulemuste sissekannete ning arvestuste õigsuse eest;

b) kontrollib õigeaegselt enne võistlusi kogu vajaliku dokumentatsiooni ettevalmistust;

c) loosib osavõtjad ja koostab stardinimekirjad;

d) kontrollib enne starti, keda võistlejatest pole tehnilise komisjoni poolt võistlustele lubatud;

e) juhib võistluste käigus sekretariaadi tööd ning kontrollib sissekannete ja arvestuste õigsust protokollides;

f) võtab vastu protestid ja mitmesugused avaldused, mis saavad kohtunike kolleegiumile, märkides neile saabumise aja ja kandes neist viivitamatult ette peakohtunikule või tema asetäitjale;

g) vormistab võistluse lõpetamisel võistlusprotokolli ja esitab selle viivitamatult peakohtunikule;

h) vormistab dokumendid rekordite kinnitamiseks ning teeb kindlaks ja kannab protokolli võistlejate poolt spordijärkude täitmise;

i) annab kohtunikule-informaatorile vajalikud andmed võistluste esialgsetest tulemustest ning pärast võistlustulemuste kinnitamist teeb need teatavaks ajakirjanduse esindajatele;

j) korjab ja süstematiseerib võistluste aruande koostamiseks vajalikud materjalid.

3. Ulatuslikumatel võistlustel võib olla määratud peasekretärile abiks üks või mitu vanemsekretäri, kelledest igaüks juhib tema käsutusse antud sekretäride gruppi ning

vastutab peasekretäri ees sissekannete ja arvestuste õigsuse eest oma lõigus.

4. Sekretariaadi töö seisab võistluste protokollide kirjutamises ja ümbertöötamises, samuti ka kronometraaži, tehnilise kontrolli, informatsiooni, maanteevõistluste pöördepunkti ja muude punktide, kus toimub vahepealne tagajärgede fikseerimine, materjalide läbitöötamises.

5. Üks sekretäre peab pidama faktiliselt startinud osavõtjate arvestust ja üles kirjutama iga osavõtja tegeliku stardiaja.

6. Sekretariaadi kohustuseks on finišeerivate või kontrollpunkti, kus asub sekretariaadi töölõik, läbivate võistlejate numbrite märkimine nende läbimise järjekorras.

7. Võistluste protokollid peavad olema kindlaksmääratud vormi kohased ilma parandusteta, kirjutatud kas tindi või keemilise pliiatsiga. Kõik parandused protokollides peavad olema õigeks tunnistatud ja alla kirjutatud.

§ 25. Tehnilise komisjoni esimees ja tema asetäitja

1. Tehnilise komisjoni esimees allub vahetult peakohtunikule ja tema asetäitjale.

2. Tehnilise komisjoni esimees:

a) kindlustab võistlejate masinate tehnilise seisukorra kontrollimise ja tehnilise teenindamise kontrolli organiseerimise võistluste ajal;

b) organiseerib tehnilise komisjoni tööd;

c) ei luba võistlustele masinaid, mis ei vasta määruste või võistluste juhendile, samuti masinaid, mis esitakse ülevaatusele pärast määratud tähtaega;

d) koostab tehnilise aruande võistluste kohta.

3. Ulatuslikematel võistlustel võib olla tehnilise komisjoni esimehele abiks määratud asetäitja, kes täidab esimehe kohuseid selle äraoleku ajal. Tehnilise komisjoni esimehe asetäitja töötab tehnilise komisjoni esimehe juhendamisel.

§ 26. Tehnilised kontrolörid-kohtunikud

1. Tehnilised kontrolörid-kohtunikud alluvad tehnilise komisjoni esimehele ja tema asetäitjale.

2. Tehniline kontrolör-kohtunik on kohustatud:

a) teostama tema hooleks antud masinate grupi tehnilist ülevaatust, s. o. kontrollima nende korrasolekut ja

võistluskõlblikkust, vastavalt esitatud aktidele ning käesolevate määruste ja võistluste juhendi nõuetele;

b) kontrollima numbrimärkide õigsust ja kinnitamise kindlust;

c) kontrollima võistlejatel auto või mootorratta juhtimis- lubade olemasolu;

d) kirjutama iga auto või mootorratta tehnilise ülevaatus- akti lõppotsuse võistlustele lubamise kohta ja andma akti edasi tehnilise komisjoni sekretärile;

e) võistluste ajal jälgima distantsi läbivaid masinaid ja mõne juures neist nähtavate vigade avastamisel, kui need on ohtlikud võistluste jätkamiseks, hoiatama võimaluse korral võistlejat ennast ning kohe informeerima sellest ka tehnilise komisjoni esimeest või peakohtunikku, et võtta tarvitusele abinõusid võistleja peatamiseks;

f) jälgima masinate tankimise ja remondi korda, võttes tarvitusele abinõusid lubamatute võtete mittekasutamiseks;

g) võistluste lõppemisel teostama tema hooleks antud grupi finišeerinud masinate teistkordse tehnilise ülevaatus- ja fikseerima vigastused, mis tekkisid võistluste käigus;

h) võtma tarvitusele abinõud võistlejate võistlustest väljalangemise põhjuste kindlakstegemiseks ja fikseerima need, kui nad kuuluvad tehniliste põhjuste hulka;

k) läbitöötatud materjali esitama tehnilise komisjoni esimehele.

§ 27. Pea-ajamõõtja ja ajamõõtjad

1. Pea-ajamõõtja allub vahetult peakohtunikule ja selle asetäitjale.

2. Pea-ajamõõtja:

a) vastutab ajamõõtmise organiseerimise õige ajavõtmise eest iga võistleja distantsi läbimisel;

b) kontrollib vähemalt kaks päeva enne võistluste algust vajaliku arvu kronomeetrite ja stopperite olemasolu, nende korrasolekut ja käiguõigsuse vastavust käesolevate määruste nõuetele. Kui aja registreerimiseks kasutatakse automaataparatuuri, kontrollib selle korrasolekut;

c) juhhib võistluste käigus kohtunike-ajamõõtjate tööd ning kontrollib aja määramise ja ajamõõtmise protokollis sissekandmiste õigsust.

3. Neil juhtudel, kui ajamõõtmine viiakse läbi trassi mitmes punktis, juhhib iga ajamõõtjate grupi tööd vanem-

ajamõõtja, kes tegutseb pea-ajamõõtja korralduste kohaselt ja vastutab tema ees oma grupi töö õigsuse eest.

4. Ajamõõtja tohib teatada oma stopperi näituseid ainult vanem-(pea-) ajamõõtjale. Stopperi osutite lüümine lähteasendisse on lubatud ainult vanem-(pea-) ajamõõtja korraldusel.

5. Igast stopperi korratusest on ajamõõtja kohustatud viivitamatult teatama vanem-(pea) ajamõõtjale.

§ 28. Vanem stardi-finišikohtunik

1. Vanem stardi-finišikohtunik allub vahetult peakohtunikule ja tema asetäitjale.

2. Vanem stardi-finišikohtunik:

a) vastutab täpse korra eest stardi-finišikohal, alates ajast, mis on määratud võistlejate saabumiseks võistlustele, kuni kõigi võistlejate ja kohtunike lahkumiseni stardi-finišikohalt pärast võistluste lõppu;

b) juhib stardi-finišikohtuniku, võistlejate juures olevate kohtunike ja ringilugejate-kohtunike tööd;

c) kontrollib stardi-finišikoha sisseseadet ja kohtunike asetust stardi-finišikohal, vastavalt peakohtuniku poolt varem kinnitatud plaanile;

d) kontrollib võistlejate saabumist võistlustele määratud tähtajaks ja võistlejate paigutust stardieelsel väljakul;

e) organiseerib võistlejate rivistumise paraadiks, annab vastavad käsklused ning raporteerib peakohtunikule ja võistlusi läbiviiva organisatsiooni esindajale võistlejate valmisolekust võistlusteks;

f) organiseerib masinate õigeaegse väljatoomise stardiks;

g) peakohtuniku korraldusel teatab finiši sulgemisest, jälgib võistlejate organiseeritud äraminekut võistlustelt ja organiseerib kohtunike ärasaatmist stardi-finišikohalt.

§ 29. Stardi-finišikohtunik ja tema abi

1. Stardi-finišikohtunik allub vanemale stardi-finišikohtunikule ja vastutab stardi õige andmise ning finišeerivate võistlejate vastuvõtmise eest.

2. Stardi-finišikohtunik:

a) jälgib masinate õiget asetust stardis vastavalt § 41 punkt 4 nõuetele. Märgib ära stardinimestikus starti mitte-

ilmunud võistlejad. Vajaduse korral annab käskluse mootorite soojendamiseks enne starti;

b) võtab endale võistlejatele hästi nähtava koha ja annab stardi täpselt kindlaksmääratud ajal, pidades kinni § 41 punktis 19 toodud nõuetest;

c) võtab vastu finišeerivad võistlejad vastavalt § 42 punkt 2 nõuetele, asudes ise finišijoone pikendusel.

3. Stardi-finišikohtuniku abi töötab stardi-finišikohtuniku juhtnõõride kohaselt ja täidab vajaduse korral tema kohustusi.

4. Stardi-finišikohtuniku abi märgib üles finišeerivate võistlejate numbrid nende saabumise järjekorras.

§ 30. Kohtunikud võistlejate juures

1. Kohtunikud võistlejate juures alluvad vanemale stardi-finišikohtunikule.

2. Kohtunik võistlejate juures on kohustatud:

a) kindlustama korda masinate seisukohtadel ja võistlejatele määratud kohtadel;

b) kontrollima võistlejate riietust, jalatseid ja varustust ning juhul, kui need ei vasta määrustele, mitte lubama võistlejaid tulla starti;

c) neil juhtudel, kui antud võistluste kohtunike kolleegiumis puudub tehniline komisjon, teostama lihtsaima masinate ülevaatuse, kontrollima sõidunumbrite olemasolu ja ankeediandmete vastavust;

d) õigeaegselt teatama võistlejatele paraadi aja ja korra ning nende startimise aja, samuti informeerima võistlejaid kõigest neid puudutavatest kohtunike kolleegiumi otsustest;

e) rivistama võistlejaid paraadiks, samuti jälgima korda masinate väljatoomisest starti;

f) pidama täpset arvestust startinud, stardist loobunud, finišeerinud, distantsi lõpetamata jätnud ja võistlustelt kõrvaldatud võistlejate kohta;

g) teatama peakohtuniku loast võistlejate lahkumiseks võistlustelt ja valvama korra üle lahkumisel.

3. Rekordsõitude läbiviimisel lendstardiga peavad kohtunikud võistlejate juures asuma stardikohtadel ja laskma võistlejaid välja ainult vanema stardi-finišikohtuniku korraldusel, mitte lubades rohkem kui ühe võistleja samaaegset trassil olekut.

§ 31. Kohtunikud-ringilugejad

1. Kohtunikud-ringilugejad alluvad vanemale stardi-finiškohtunikule.

2. Üks kohtunikest-ringilugejatest määratakse vanemaks ja ta vastutab iga võistleja poolt läbitud ringide täpse arvestuse ja ülesmärkimise eest, samuti ka viimase ringi näitamise õige organiseerimise eest.

3. Vanemkohtunik-ringilugeja on kohustatud:

a) õigeaegselt kontrollima kohtunike-ringilugejate tööks vajaliku inventari olemasolu ja vastavust eeskirjadele;

b) saama vanemsekretärielt ringilugemise kontrollkaartide blankette;

c) organiseerima temale usaldatud kohtunike-ringilugejate tööd ja juhtima neid võistluste ajal;

d) teatama stardi-finiškohtunikule distantsi lõpetavatest ja finišile lähenevatest võistlejatest;

e) vormistama distantsi lõpetanud võistlejate ringilugemise kontrollkaardid ja andma need üle peasekretärile.

4. Kohtunik-ringilugeja on kohustatud:

a) saama vanemkohtunikult-ringilugejalt tööks vajaliku inventari (märgid võistlejate numbritega, ringilugemise kontrollkaartide blanketid jne.);

b) viima läbi võistlejate poolt läbitud ringide täpse arvestuse, märkima läbitud ringid ringide arvestuse kontrollkaardile ning näitama võistlejatele ühelt ja samalt kohalt märki, mis teatab, et on jäänud viimane ring;

c) teatama vanemkohtunikule-ringilugejale võistlejatest, kes asusid viimasele ringile, tema puudumisel aga vahetult stardi-finiškohtunikule.

§ 32. Distantsi ülem ja tema abid

1. Distantsi ülem allub vahetult peakohtunikule ja selle asetäitjale. Trassi valikul ja võistlustele eelneva ettevalmistuse ajal töötab võistlusi korraldava organisatsiooni või orgkomitee juhtnõõride kohaselt.

2. Distantsi ülem:

a) vastutab trassi õige valiku, mõõtmise ja sisustamise eest ning kohtunike õigeaegse paigutamise eest distantsile;

b) koostab trassi skeemi, näidates sellel kohtunikupunktide, sidevahendite, meditsiinilise teenindamise ja igasu-

guse võistluste läbiviimiseks vajaliku varustuse asukohti; lõplikult läbitöötatud trassi skeemi esitab kinnitamiseks peakohtunikule;

c) teostab kinnitatud trassi organiseeritud näitamise võistlustest osavõtjaile; kontrollib trassi seisukorda võistluste päeval ja asetab kohtunikud distantsile; trassi valmisolekust ja kõlblikkusest võistluste läbiviimiseks kannab ette peakohtunikule, ilma milleta ei või alustada võistlusi; on lubatud ette kanda telefoni teel või mõne muu sidevahendi abil;

d) peab võistluste ajal sidet distantsil asuvate kohtunikega ja võtab kasutusele abinõud õnnetusjuhtumite tagajärgede kõrvaldamiseks, ühtlasi teatades nendest peakohtunikule.

3. Distantsi ülemale võib olla määratud üks või mitu abi, kes töötavad tema juhtimisel.

§ 33. Kohtunikud-kontrolörid

1. Takistuste kohtunikud-kontrolörid määratakse ainult võistlustel juhtimisoskusele kunstlike takistustega sõitudel (vigursõit). Nad alluvad vanemale stardi-finiškohtunikule.

2. Igale takistusele määratakse maksimaalselt kaks kohtunikku.

3. Kohtunik on takistusel kohustatud:

a) kontrollima kujundi asetuse õigsust, mille juures ta peab tegutsema;

b) saada peasekretäri käest protokollil blanketi ja komplekti sissekannete kaarte;

c) registreerima protokollis ja kandma kaartidele antud takistuse võistleja poolt täitmise või mittetäitmise, mahaloõudud või riivatud lipukeste arvu, märkides sinna juurde võistleja numbrit;

d) viivitamatult saatma täidetud ja allakirjutatud kaardid virgatsitega peasekretärile;

e) viibima takistuse kohal kuni peakohtuniku korralduseni võistluste lõpetamise kohta.

4. Kaalumise kohtunikud-kontrolörid määratakse ainult võistlustel kütteaine vähima kulutamise peale ja nad jagunevad kahte kategooriasse: a) kohtunikud-kontrolörid kütteaine kaalumisel ja b) kohtunikud-kontrolörid autode kaalumisel. Nad alluvad tehnilise komisjoni esimehele.

5. Kaalumise kohtunikke-kontrolöre määratakse maksimaalselt kaks võistlejate iga grupi kohta samatüübiliste masinate järgi.

6. Kahe kohtunik-kontrolöri puhul teostab üks nendest kaalumist ja teine kannab protokolliga kaalumiste tagajärgi, märkides ka vastava võistleja numbrit. Kütteainete kaalumisel teostab esimene kohtunik ka mõõdupaakide plombeerimist ning teine kohtunik valmistab ja kleebib paagile etiketi, mis näitab paagi täiskaalu.

7. Tarvitatud kütteainekoguse arvestamist teostavad samad kaalumise kohtunikud-kontrolörid.

§ 34. Kohtunikud kontrollpunktides

1. Kohtunikud kontrollpunktides (KP) alluvad distantssi ülemale.

2. Üks kohtunikest igas KP-s määratakse vanemaks ning ta vastutab kohtunikutöö kvaliteedi ja korra eest antud KP-s.

3. Vanem KP-kohtunik on kohustatud:

a) saama distantssiülemalt dokumentatsiooni blankette, mis on ette valmistatud antud KP jaoks;

b) täpsustama distantssi ülemaga piirid, mille ulatuses osavõtjaile arvestatakse KP läbimine;

c) kontrollima KP sisustust, sidevahendite olemasolu ja korrasolekut, meditsiinilise varustuse ja teiste teenindamisvahendite olemasolu;

d) organiseerima tema hoolde usaldatud kohtunike tööd, kindlustades põhi- ja koondprotokollide üheaegse kirjutamise;

e) jälgima võistlejate poolt KP rajooni õiget läbimist, samuti võtma tarvitusele abinõud liikumistakistuste kõrvaldamiseks distantstil;

f) õnnetusjuhtude korral võtma kiirelt tarvitusele abinõud meditsiinilise abi osutamiseks kannatanuile ja avariitõttu välja langenud masinate evakueerimiseks;

g) viibima KP-s kuni korralduse saabumiseni KP sulgemiseks, pärast seda aga kõige kiiremal viisil toimetama peasekretäri kätte vormistatud koondprotokollid ja muu KP dokumentatsiooni;

h) osa võtma koondprotokollid koostamisest kõigi KP-de kohta.

4. Teised KP kohtunikud on kohustatud pidama KP põhi- ja koondprotokolle, märkides neisse kõigi võistlejate numbrid KP läbimise järjekorras, aja kella järgi kuni ühe-minutilise täpsusega, samuti kõik võistlusmääruste rikkumised. Võistlejate massilise saabumise korral peab üks kohtunikest KP-s valjult nimetama läbisõitvate võistlejate numbrid ja teine arvestust pidama. Kui on kasutusel mõni täiendav arvestussüsteem (templid, talongid ja muud), peavad kohtunikud KP-s kindlustama selle täitmist koos protokollkirjutamisega.

5. Vajalikel juhtudel näitavad KP kohtunikud osavõtjatele võistlustassi suunda ja piire, millede ulatuses loetakse antud KP läbimist.

§ 35. Kohtunikud distantsil

1. Kohtunikud distantsil alluvad distantsiülemale ja asuvad neile määratud punktides või liiguvad distantsi kindlaksmääratud lõikudel.

2. Kohtunik distantsil on kohustatud:

a) kontrollima tema hooleks antud distantsilõigul selle sisustust, side tööd, ohutust kindlustavate abinõude rakendamist ranges vastavuses käesolevate eeskirjade § 14 nõuetele ja valvama nende nõuete täitmise järele kogu võistlusaja vältel;

b) vaatlema võistlejate poolt distantsi läbimist, rakendada abinõud eeskirjadest üleastumiste ennetamiseks ja märkima kõik üleastumised kontrollkaardile;

c) õnnetusjuhtude korral kiiresti tarvitusele võtma abinõud meditsiinilise abi osutamiseks kannatanuile, samuti trassi puhastamiseks ja kordaseadmiseks;

d) kõikidest õnnetusjuhtudest ja eeskirjade jämedatest rikkumistest viivitamatult teatama peakohtunikule või tema asetäitjale ükskõik mis teel;

e) viibima tema hoolde antud distantsilõigul kuni lahkumisloa saamiseni distantsi ülemalt.

§ 36. Pöördekohtunikud

1. Vanem pöördepunktikohtunik maanteeõidul või rekordsõitudel allub vahetult peakohtunikule ja ta asetäitjale.

2. Pöördepunkti määratakse kohtunikke maksimaalselt kolm.

3. Üks kohtunikest pöördepunktis peab olema kurvi keskel ja reguleerima vajaduse korral signaallippudega pöörde läbimist võistlejate poolt.

4. Teised pöördekohtunikud kindlustavad võistlejate poolt pöörde läbimise registreerimise, tegutsedes analoogiliselt kohtunikega KP-s (vt. § 34, punkt 4). Kui pöördel töötavad kohtunikud-ajamõõtjad, pole märkimine pöördekohtunikel kohustuslik.

5. Pöördekohtunike lahkumine töökohalt on lubatud vaid peakohtuniku loal.

§ 37. Kohtunik-informaator ja tema abid

1. Kohtunik-informaator allub vahetult peakohtunikule ja tema asetäitjale.

2. Kohtunik-informaator:

a) vastutab võistluste tingimuste, käigu ja tulemuste teatamise õigsuse, täielikkuse ning õigeaegsuse eest;

b) teatab kohtunike kolleegiumi korraldused ja määrused, mis puudutavad võistluste kava, ajaplaani ja korda;

c) teatab finišeerinud või võistluse lõpetanud võistlejate esialgsed tulemused.

3. Kohtunik-informaator teatab kõigepealt võistleja nime ja siis tema sõidunumbri. Võistleja esmakordsel nimetamisel teatab tingimata tema spordijärgu ja organisatsiooni või võistkonna, kuhu ta kuulub.

4. Kohtunik-informaatorile võib olla määratud üks või mitu abilist.

5. Vajalikel juhtudel teostab kohtunik-informaator ise ajavõtmist kogu distantsi kui ka selle osade kohta (näiteks ringide viisi), kuid seejuures tingimata hoiatades pealtvaatajaid, et avaldatud andmed on umbkaudsed.

§ 38. Võistluste arst

1. Võistluste arst kuulub kohtunike kolleegiumi koosseisu peakohtuniku asetäitja õigustes meditsiinalal ja võtab osa kohtunike kolleegiumi tööst.

2. Võistluste arst:

a) kontrollib võistlejate meditsiinilise dokumentatsiooni olemasolu ja selle täitmise õigsust;

b) teostab võistlejate arstlikku vaatlust võistluste ajal;
c) organiseerib võistlejate arstlikku järelevaatust ja annab otsuse võistluse jätkamise võimalikkuse kohta;

d) kindlustab arstiabi andmise vigastuste ja haigestumiste puhul;

e) jälgib sanitaar-hügieeniliste nõuete täitmist võistluste käigus;

f) võistluste lõppedes esitab aruande võistluste meditsiinilis-sanitaarse kindlustamise kohta koos järelduste ja ettepanekutega võistlusi korraldanud organisatsioonile.

3. Kiirusvõistluste läbiviimisel peavad stardis, finišis, kurvides ja muudes ohtlikes kohtades võistlusrajal asuma kiirabiautod või kanderaamid vastava personali ja arstitega.

4. Arstile määratakse abiks vajalik hulk meditsiinitöötajaid.

VI. VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISE ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 39. Tehnilised nõuded

1. Auto- ja mootorrattavõistlusi NSV Liidus viiakse läbi ainult kodumaise päritoluga autodel ja mootorratastel. Rahvusvahelistel võistlustel lubatakse sportlastel võistelda ka välismaistel autodel ja mootorratastel.

2. Välismaise päritoluga detailide paigaldamine autodele ja mootorratastele on lubatud ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud loetelu kohaselt.

3. Ühtegi autot või mootorratast ei või lubada võistlustele ilma kohtunike kolleegiumi tehnilise komisjoni ülevaatuseta. Võistlustel juhtimisoskusele kunstlikult piiratud läbisõidukohtadega ja juhtimisvõistlustel linna liikluse tingimustes ei ole osavõtjate masinate tehniline ülevaatus ning tehnilise komisjoni määramine kohustuslikud.

4. Kui võistleja esineb võistlustel tehnilise komisjoni poolt üle vaatamata masinal, annulleeritakse tema poolt näidatud tagajärg ja tema suhtes rakendatakse karistusabinõud.

5. Kõigist masina juures teostatud muudatustest pärast tehnilist ülevaatus on võistleja kohustatud teatama masinat ülevaadanud tehnilise komisjoni liikmele. Selle nõude täitmata jätmisel loetakse selline masin mitteüle-

vaadatuks ja võistlejal pole õigust sellega võistlustest osa võtta.

6. Võistluste käigus lubatakse võistlejal vahetada rikki läinud detaile ja agregaatide tagavaraosadega, mis on võetud kaasa võistleja masinal või saadud tingimustes, mis on märgitud käesoleva paragrahvi punktides 7 ja 8.

7. Masina tankimine kütte- ja määrdeainetega ning tagavaraosade, agregaatide ja instrumentide saamine võistluste käigus on lubatud ainult tehnilise komisjoni vahetu kontrolli all ja kohtunike kolleegiumi poolt selleks varem kindlaksmääratud kohtades. Selle reegli rikkumist käsitatakse kui kõrvalise abi andmist võistlejatele (vt. § 44).

8. Võistleja abistamine kütte- ja määrdeainete tankimisel, samuti teenindamine masina remontimisel on lubatud ühe, spetsiaalselt ülesantud ja lubatud mehaaniku poolt ning seda ei tõlgendata kõrvalise abina, kui see toimub käesoleva paragrahvi punktis 7 märgitud juhtudel.

9. On keelatud tankimine kütteenega masina mootori töötades. Süüdlased selle reegli rikkumises kõrvaldatakse võistlustest ja nende poolt näidatud tagajärgi ei arvestata.

§ 40. Rada

1. Raja valiku ülesande igat liiki auto- ja mootorratta võistlusteks usaldab võistlusi korraldav organisatsioon distantsi ülemale.

Vastutusrikaste võistluste läbiviimisel määratakse raja valikuks vastav komisjon.

2. Raja pikkus mõõdetakse:

a) maanteeõiduvõistlusteks distantsidel kuni 10 km ja trekivõistlusteks — metallist mõõdulindiga, täpsusega kuni 0,01 %;

b) maanteeõiduvõistlusteks distantsidel üle 10 km — riiklike kilomeetritähiste järgi;

c) muudeks võistlusteks — auto või mootorratta spidomeetri järgi, mis varem on kontrollitud maanteel riiklike kilomeetritähiste järgi (kontrollimise distants vähemalt 100 km). Rekordsõitude distantsid 50 ja 100 km tuleb mõõta täpsusega kuni 1 m, kõik pikemad distantsid — täpsusega kuni 10 m.

3. Trekiraja pikkust mõõdetakse joont mööda, mis on

tõmmatud paralleelselt raja siseservale, 0,9 m kaugusel sellest servast.

4. Igasuguste teiste radade pikkust mõõdetakse tee keskoont mööda.

5. Stardi- ja finišijoone või pöördepunkti paigutamisel riiklikest kilomeetritähistest eemal asetsevatesse kohtadesse mõõdetakse nende vahekaugus lähima riikliku tähiseni metallist mõõdulindiga.

6. Rada peab olema kontrollitud ja kinnitatud võistluste peakohtuniku või tema asetäitja poolt.

7. Raja sulgemisest kõrvalisele liiklusele teatatakse selle läbisõitmisega kindlaksmääratud kujuga lehviva kollase lipuga autol või sidevahendite abil.

8. Raja avamisest kõrvalisele liiklusele teatatakse selle läbisõitmisel kindlaksmääratud kujuga lehviva roheline lipuga autol või sidevahendite abil.

§ 41. Start

1. Ühtegi starti ei või anda enne võistluskavas kindlaksmääratud aega ega ilma võistluste peakohtuniku loata.

2. Eristatakse kahte liiki starte: a) paigaltstart ja lendstart.

3. Iseloomult jaotatakse stardid: a) individuaal-, b) grupi- ja c) ühisstartideks.

4. Paigaltstardiks nimetatakse sellist starti, mille juures võistleja auto või mootorratas stardi andmise momendil on liikumatus olekus. Seejuures peavad kõigi esimeses reas asuvate masinate esirattad olema teega kontaktis stardijoonel. Mootori käivitamine peab toimuma alles pärast stardisignaali. Maanteeõiduvõistlustel sirgteel ja sõitudel kiirusrekordite püstitamiseks lubatakse startida töötava mootoriga.

Paigaltstardi juures võib iga auto (mootorratas) liikuda paigalt ainult oma mootori või oma meeskonna lihasjõu abil. «Lükkajate» kasutamine pole lubatud.

5. Lendstardiks nimetatakse sellist starti, mille juures võistleja auto või mootorratas on stardisignaali andmise momendil liikuv olekus.

6. Individuaal-(üksik-)stardiks nimetatakse sellist starti, kus võistlejad stardivad ühekaupa.

7. Grupistardiks nimetatakse sellist starti, kus üheaegselt stardib mitu võistlejat.

8. Ühisstardiks nimetatakse sellist starti, kus üheaegselt stardivad kõik ühe või mitme masinaklassi võistlejad või kõik võistlustest osavõtjad.

9. Individuaalstardid võivad olla niihästi paigalt- kui ka lendstardid.

10. Grupi- ja ühisstardid võivad olla ainult paigaltstardid.

11. Võistlejate starti paigutamisel peab olema iga auto jaoks ruumi vähemalt 4 m tee laisusest, soolomootorratta jaoks — 1,5 m ja külgvankriga mootorratta jaoks — 2,5 m. Kui võistlejate arv grupis on selline, et neid ei saa paigutada ühte ritta, siis paigutatakse nad mitmesse ritta malekorras. Ridade vahekaugus peab olema autodel vähemalt 4 m, soolomootorratastel — 1,5 m ja külgvankritega mootorratastel — 2,5 m. Võistlejate paigutamine ridadesse toimub vastavalt nende numbritele, mis saadakse loosimisel, või võistluseelsete katsesõitude tulemuste järgi. Võistlejad, kel on väiksem loosi number või kes on näidanud parema tagajärje katsesõidul, asetatakse esimesse ritta, kusjuures paigutamist alustatakse poolelt, mis omab eeliseid startimisel.

12. Grupi- või ühisstardis üheaegselt startivate võistlejate maksimaalne arv määratakse kohtunike kolleegiumi poolt, sõltuvalt raja laisusest, pikkusest ja iseloomust (arvestades võistlejate ettevalmistuse astet).

13. Mitme grupi- või ühisstardi läbiviimisel järjestikku tuleb esimeses järjekorras välja lasta võistlejad kiirematel masinatel.

14. Võistlejate stardikohad võib tähistada valgete või mõnda teist hästi nähtavat värvi joontega.

15. Stardijoon peab olema märgitud teepinnal valge või mõnda teist hästi nähtavat värvi joonega, mille laius kogu pikkuses on vähemalt 50 mm.

16. Eelnev mootorite soojendamine paigaltstardi juures on lubatud ainult stardi-finišikohtuniku käsklusel ja peamiselt kohapeal. Sõitmine mootori soojendamise eesmärgil võib toimuda vaid võistlejate juures oleva kohtuniku eriloal ja ainult stardijoone tagalas.

17. Mootorite soojendamisel ja startiminekul võivad võistlejad kasutada mehaanikute, treenerite ja kaasvõistlejate abi.

18. Üks minut enne starti ei tohi viibida stardiplatsil ühtegi kõrvalist isikut. Fotokorrespondente ja kinooperaa-

toreid lubatakse stardipaika ainult peakohtuniku loal ja nad peavad asuma neile näidatud kohal.

19. Paigaltstardi juures annab stardi-finiškohtunik järgmised käsklused: 10 sek. enne starti — «Valmistuda!»; 5 sek. enne starti — «Tähelepanu!» ja stardimomendil — «Marss!» Käskluse puhul «Valmistuda!» tõstab stardi-finiškohtunik stardilipu pea kohale ja käsklusega «Marss!» langetab selle järsult. Stardikäsklusi ja lipu liikumist võib kasutada koos või asendada teiste kokkulepitud signaalidega (näiteks valgusfoori signaalidega, stardipüstoli lasuga jne.). Kiirusrekordite katsetel võib stardikäskluste vaheaegasid lühendada.

20. Võistlejat, kes liigutab paigalt oma masina või käivitab selle mootori stardikäskluste vaheajal, karistatakse karistusaja lisamisega tema poolt distantsi läbimiseks kulutatud ajale. Karistusae määratakse kindlaks kohtunike peakollegiumi poolt ja teatatakse võistlejatele enne starti.

21. Võistleja loetakse võistlusolukorras olevaks pärast stardi-finiškohtuniku käsklust «Marss!» või mõnda teist vastavat signaali. Kui võistleja selle signaali peale ei alustanud liikumist, võib ta hiljem ületada stardijoone ja sõita välja distantsile ainult stardi-finiškohtuniku loal. Uut stardiaega seejuures ei arvestata, välja arvatud rekordsõitudel ja trekivõistlustel.

22. Võistlejad, kes ei ilmu oma masinaga stardisignaali andmise momendiks starti, loetakse mittestartinuiks ja edasi võistleva neid ei lubata (välja arvatud rekordsõidud ja mitmepäevavõistlused).

23. Lendstardi juures tõstab stardi-finiškohtunik stardilipu momendil, kui võistleja masin asub 100—150 m kaugusel stardijoonest ja langetab selle järsult momendil, kui masina esiratas ületab stardijoone. Sellest momendist alates loetakse võistleja võistlusolukorras olevaks.

§ 42. Finiš

1. Distantsi lõpetamine startinud võistlejate poolt likeeritakse finišijoonel. Finišijoon võib langeda ühte stardijoonega ja peab olema tähistatud teepinnal stardijoone sarnaselt (vt. käesoleva määruse § 41 p. 15).

2. Finišiks loetakse seda momenti, kui võistleja masina esiratas ületab finišijoone. Sel momendil langetab stardi-

finišikohtunik järsult lipu, mis oli tõstetud siis, kui finišeeriva võistleja masin oli 100—150 m kaugusel finišijoonest.

3. Pärast finišijoonet ületamist on keelatud vähendada järsult kiirust ja muuta liikumissuunda teel.

4. Finiši sulgemise aeg igale klassile, kategooriale ja võistlejate grupile määratakse kindlaks kohtunike kolleegiumi poolt, olenevalt võistluste ulatusest, võistlejate koosseisust, arvestuse süsteemist, aasta- ja päevaajast ning raja seisukorrast. Kohtunike kolleegiumi otsus finiši sulgemise aja kohta peab olema teatatud võistlejatele enne nende starti.

5. Finiši sulgemise aeg võib olla määratud: a) üheaegsena kõigile võistlustest osavõtjatele; b) erinevana igale klassile, kategooriale või grupile; c) teatud aja möödumisega pärast antud klassi, kategooria või grupi esimese võistleja finišeerimist.

§ 43. Liikumise kord rajal

1. On keelatud järsult muuta liikumise suunda.

2. On keelatud vabastada juhtrooli liikumise ajal. Juht, kes vabastab rooli küljest üheaegselt mõlemad käed, kõrvaldatakse võistlustelt, kui see ei juhtunud avarii või kukumise tagajärjel.

3. On keelatud kasutada ühtegi teist võistlejat liidrina.

4. Võistlejat, kes sihilikult ei lase endast mööduda ja takistab möödumist, võib võistlustelt kõrvaldada.

5. Pärast möödumist on möödujal lubatud väljuda tee põhilisele poolele alles siis, kui ta on asunud järelsõitja suhtes kindlalt juhtima.

6. Masina rikke puhul või masina peatamiseks on võistleja kohustatud viima masina teelt kõrvale (näiteks teepeenrale) põhiliikluse suunas. Enne tagasipöördumist rajale peab võistleja veenduma, et ta ei sega teiste võistlejate liikumist täie kiirusega.

7. Masinariike kiirusvõistlustel ei võta võistlejal õigust lõpetada distantsi; ta võib lükata oma masinat käe kõrval, kuid ilma kõrvalise abita. Meeskonnavõistlustel (ilma individuaalarvestuseta) lubatakse meeskonnaliikmetel üksteist pukseerida.

8. Võistlusest väljalangenutel ja distantsi lõpetanutel on kategooriliselt keelatud sõita rajale kuni kogu võistluse lõpuni.

9. Võistlusest väljalangemisel on keelatud võistluspaigalt ära sõita kohtunike kolleegiumi loata.

§ 44. Abistamine

1. Ei ole lubatud osutada kõrvalist abi võistlustest osavõtjatele raja läbimisel, samuti masina remontimisel ja teenindamisel võistluste ajal. Võistlejate omavaheline abistamine on lubatud ainult meeskonnavõistlustel, kui see on lubatud võistluste juhendiga. Kõrvalise abi saamise eest kõrvaldatakse võistleja võistlustest ja abi saanud või osutanud võistlejate tagajärjed annulleeritakse. Masina tehnilist teenindamist lubatakse võistluste ajal ainult kohtunike kolleegiumi poolt määratud kohtades.

2. Abi, mis antakse võistlejaile kohtunike kolleegiumi liikmete poolt sundkorras teiste võistlejate julgeoleku kindlustamiseks või läbisõidu vabastamiseks rajal, kõrvaliseks abiks ei loeta, kuid võistlejat karistatakse talle arvestatava lisaaajaga, mis kehtestatakse antud võistluste kohtunike peakolleegiumi poolt.

§ 45. Ajamõõtmine

1. Ajamõõtmise ülesandeks on kindlaks määrata aeg, mille vältel iga võistleja läbib distantsi.

2. Ajavõtmist teostatakse kohtunike-ajamõõtjate poolt kronomeetrite ja stopperite või spetsiaalsete automaatseadeldiste abil.

3. Kõik ajamõõtmise vahendid peavad olema kontrollitud ja varustatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõduriistade Komitee asutuste vastavate tunnistustega. Võistlusi läbiviivad organisatsioonid on kohustatud andma pea-ajamõõtja käsutusse kõik seadmed kontrollimiseks hiljemalt 48 tundi enne võistluste algust.

4. Tagajärgede kindlaksmääramiseks maantesõidu- ja trekivõistlustel ei tohi kronomeetrid minna lahku tegelikust ajast üle ± 1 sekundi 24 tunni jooksul ja stopperid — üle $\pm 0,5$ sekundi 30 minuti jooksul. Tegelik aeg määratakse kindlaks raadio õige aja signaalidega.

5. Ajamõõtmiseks nõutav kronomeetrite ja stopperite arv määratakse kindlaks pea-ajamõõtja poolt ajamõõtjate arvu järgi + 20% reservkelli.

6. Üks kronomeetritest määratakse peakronomeetriks ja selle järgi peetakse tundide ning minutite arvestust. Stoppereid kasutatakse ainult sekundite ja sekundiosade arvestamiseks. Lendstardi puhul peetakse ka minutite arvestust stopperite järgi.

7. Stopperid käivitatakse ja pannakse seisma starterifinišeerija lipu ülemise serva liikumise algmomendil või vanem-(pea-)ajamõõtja käskluse järgi. Kauem kestvate võistluste korral lubatakse stopperid käivitada veidi aega enne esimest finišit ükskõik missugusel täisminutil peakronomeetri järgi. Vaheaegade saamist (näiteks ringi aeg) võib teostada kaheosulise stopperi teise osuti või mitme üheosulise stopperi abil.

8. Aegade automaatse fikseerimise puhul käsklust võistleja stardi-(finiši-)joone ületamisel ei dubleerita. Ajamõõtjate ülesannetesse kuulub sel puhul seadeldiste teenindamine, nende töö jälgimine ja tagajärgede protokoollimine.

9. Stopperi iga näidu arvestust võib teostada ainult selles täpsuses, missugust lubab selle skaala.

10. Stopperite näitude üleskirjutamist teostatakse ajamõõtmise sekretäri poolt ainult vanem-(pea-)ajamõõtja dikteerimise järgi ning rangelt ühes ja samas järjestuses. Iga stopper tähistatakse järjekorranumbriga, selle järel kirjutatakse ajamõõtja nimi ja stopperi number.

11. Vanem-(pea-)ajamõõtja stopperit loetakse kontrollivaks. Selle näitu kasutatakse ühe töötava stopperi rikkimineku või näidu erinemise puhul üle $\pm 0,2$ sekundi.

12. Võistleja arvestatavat aega võib määrata kindlaks ühe, kahe või kolme stopperi järgi, sõltuvalt võistluste liigist ja iseloomust. Kui aja kindlaksmääramist teostatakse kolme stopperi järgi, loetakse arvestatavaks ajaks keskmist aega näidanud stopperi näit. Juhul kui kaks kolmest stopperist näitavad sama aega, loetakse see aeg arvestatavaks. Kui üks kolmest stopperist võistleja aega ei näidanud või arvestatava aja kindlaksmääramine toimus kahe stopperiga, loetakse arvestatavaks ajaks suurem (halvem) kahe stopperi poolt näidatud aegadest.

13. Aegade registreerimisel automaatseadeldiste abil loetakse arvestatavaks ühe stopperi näit.

14. Iga võistleja arvestatava aja kindlaksmääramine ja ülesmärkimine on kohtunike-ajamõõtjate kohustus. Tõelise aja arvestust (stardiaja arvestamisega) teostab sekretariaat.

15. Ühel kohtunikul-ajamõõtjal lubatakse käsitseda kahte stopperit, kuid ainult kahe erineva võistleja aja võtmiseks.

16. Paigaltstardi juures peab arvestusaja algus (stardi signaali andmine) kohustuslikult langema peakronomeetri täisminutile. Kiirusrekordite sõitude puhul on lubatud kõrvalekaldumised sellest reeglist.

17. Kõigil võistlustel, kus see võimalik, tuleb ajamõõtmist alustada «nullist». Selleks tuleb peakronomeeter eelnevalt seada nii, et esimese stardi momendil näitaks ta täpselt 12:00 minutit ja 00 sekundit.

18. Andmed ajamõõtmise töö tulemuste kohta antakse üle ainult kohtunike kolleegiumi sekretariaadile. Esialgset informatsiooni võivad saada ainult peakohtunik või tema asetäitja.

§ 46. Keskmise tunniiruse kindlaksmääramine

1. Iga võistleja liikumise keskmise kiiruse tema arvestusaja järgi arvestab sekretariaat.

2. Keskmise kiiruse arvestus toimub valemi järgi:

$$V_a = \frac{3600 \times S}{t} \text{ km/t,}$$

kusjuures S — distantsi pikkus km-tes,

t — distantsi läbimise aeg sekundites.

3. Keskmise kiiruse arvestamise täpsus kõigil maantee- ja trekisõiduvõistlustel ei või olla üle 0,1 km/t ja teistel võistlustel 1,0 km/t. Kui sajangikke on 5 või rohkem, siis arvestatava kiiruse viimast arvu suurendatakse ühe võrra.

§ 47. Signaallipud

1. Võistluste ajal võib anda võistlejatele raja mistahes punktis lippudega ametlikke signaale, milledele juht on kohustatud kohe reageerima.

2. Signaallippude värvid ja tähendused on määratud järgmised:

valge lipp — start;

punane lipp — kõigil võistlejail viivitamatult peatuda;

must lipp — võistleja numbrit näitamiseks — peatuda võistlejal, kelle numbrit näidati;

kollane lipp — oht, aeglustada sõitu;

kollane lipp diagonaalselt asetatud musta ristiga — võistlejal on jäänud viimane ring;

sinine lipp — vabastada rada mööduvale võistlejale;

roheline lipp — lubatakse edasi liikuda;

malelauakujuline lipp must-valgete ruutudega — finiš.

3. Punase lipuga võib signaali anda ainult äärmise hädahoju puhul või peakohtuniku loal.

4. Kõik punktis 2 toodud lipud peavad olema täisnurksed, suurusega 500×700 mm. Ruudud malelauakujulisel lipul peavad olema suurusega 100×100 mm. Musta risti laius 100 mm. Lipuvarraste konstruktsiooni ja suurust ei piirata.

§ 48. Osutavad ja hoiatavad märgid

1. Võistlustel kasutatavad erilised osutavad märgid võivad olla järgmised: sirge või pööratud nool — sõidusuuna näitaja; KP — kontrollpunkt; P — masinate seisukoht; vasar nutrivõtmega — tehniline abi; punane rist — meditsiinipunkt; lehter — tankimiskoht; lusikas kahvliga — võistlejate toitlustuspunkt; kell — ajakontrollpunkt.

2. Suunda näitavad märgid peavad olema täisnurksed, valged, suurusega 300—500 mm ja punase äärisega kahel pikemal serval. Nooled suunanäitajal peavad olema punased. Mitmepäevavõistlustel lubatakse ka teisi värve, erinevaid iga päeva jaoks.

3. Suunda näitavad märgid asetatakse vertikaalselt, risti sõidusuunale. Nool, suunaga ü'es, tähendab liikumist otse; paremale pööratud nool — liikumist paremale; vasakule pööratud nool — liikumist vasakule.

4. Teised osutavad märgid peavad olema valged ja rombikujulised, nurkadega 60° ja 120°, küljepikkusega 500 mm, punase äärisega ja selgitava kujundiga keskel. Mitmepäevavõistlustel lubatakse ka teisi värve, erinevaid iga päeva jaoks.

5. Hoiatavad märgid võivad sisaldada tinglikke tähendusi, mis on võetud kasutusele riiklike teemärkide jaoks, kauguse näitamist pöördepunkti või finišisse ning ohtliku rajalõigu iseloomu näitamist plaanil. Nad peavad olema valmistatud nelinurkse kilbi kujulistena, suurusega 1200×600 mm, värvilt valged ja punaste servadega või kollased mustade servadega.

§ 49. Side

1. Ei ole lubatud läbi viia ühtegi kiirusvõistlust ilma vastavalt organiseeritud ja täpselt töötava sideta stardi-finiši ning distantsikohtunike vahel.

2. Sidet võib pidada traadi- ja traadita telefoni või telegraafi teel.

§ 50. Määrustes ettenägemata võistluste läbiviimine

1. Määrustes ettenägemata võistluste läbiviimisel peab võistlusjuhendis olema näidatud, millised käesoleva määrustiku paragrahvid ja punktid on antud võistlustel kohustuslikud.

2. Kui käesolevat määrustikku saab võistluste iseloomust sõltuvalt täielikult rakendada, tuleb juhendiga viidata sellele, et antud võistlus viiakse läbi üldise määrustiku kohaselt.

3. Määrustes ettenägemata võistluste juhend koostatakse ja kinnitatakse vastavalt § 12 punktile 2.

VII. MÄÄRUSED MAANTEESÕIDU VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS SIRGTEEL

§ 51. Nõuded raja suhtes

1. Maanteeõiduvõistlusi sirgteel võib läbi viia ainult viimistletud kattega teedel (asfalt, betoon, kildkivist prügitusega ja gudroneeritud, klinkriga kaetud), millel ei ole kumerat profiili ja väikese raadiusega kurve.

2. Rada võib olla pöördepunktideta või pöördepunktiga tagasisuunas liikumiseks.

3. Distantsidel üle 100 km võib olla mitu pöördepunkti.

4. Vastassuunaline liikumine rajal külgvankritega mootorratastel on lubatud juhul, kui teekatte laius on vähemalt 6 m ja autode puhul vähemalt 8 m.

5. Raja pikendus pärast finišit või pöördepunkti peab olema sirgjooneline ja vaba kõrvalisest liiklemisest vähemalt 1 km ulatuses.

6. Iga maanteeõiduvõistluse eel lubatakse võistlejail rajaga tutvuda.

§ 52. Startimise ja rajal liikumise kord

1. Start maanteeõiduvõistlusteks sirgteel antakse ainult paigaltstardina ja võib olla üksik-, grupi- või üldstart, töötavate või mittetöötavate mootoritega.

2. Autod asetatakse starti ühes reas. Mootorrattad võib asetada ka mitmesse ritta.

3. Vastassuunalise liikumise korral autodel ja mootor-ratastel on lubatud liikuda ainult parempoolisel teosal ja mitte lähemal kui 0,5 m tee servast. Tee telgjoon loetakse tema vasakpoolseks servaks.

4. Liikumine tee telgjoonel on lubatud ainult tee sirgetel osadel ja nägemiskaugusel vastutulevate võistlusmasinate puudumisel.

5. Möödumine on lubatud ainult vasakult. Lühiajaline väljasõit vasakule servale võib toimuda ainult sirgetel teeosadel ja vastassuunas liikuva teise võistlusmasina puudumisel möödumispirkonnas.

6. Kahekordne möödumine on kategooriliselt keelatud.

7. 200 m enne pöördepunkti on möödumine lubatud ainult paremalt poolt, väljasõiduta teepoolsele. Kui sellest määrusest kinni pidades ei ole võimalik eelsõitvast masinast mööduda, on möödumine kategooriliselt keelatud.

8. Iga võistleja peab sooritama pöörde ümber pöörde-tsentrise asetatud samba raja suhtes väljastpoolt. Seda nõuet mittetäitnud võistlejat ei loeta pöördepunkti läbinuks.

9. Kui võistleja läbib pöördejoone suure kiirusega ja teeb pöörde pöördepunktist eemal, on ta kohustatud rajale tagasi tules andma teed pöoret sooritavatele teistele võistlejatele.

10. Pärast finišit on võistleja kohustatud järk-järgult alandama kiirust, lähenema parempoolsele teeservale ja peatuma selleks spetsiaalselt ettenähtud masinate seisukohas. Sõita pärast seda väljapoole nägemiskaugust (finišijoonelt) ja tulla teed mööda tagasi vastu teistele finišeerivatele võistlejatele on kategooriliselt keelatud.

§ 53. Ajamõõtmise iseärasused

1. Iga võistleja aega tuleb võtta kronomeetri järgi ja kohtunike-ajamõõtjate poolt käsitsi kolme stopperiga. Võistlejate hulgalisel sissetulekul lubatakse võtta aega ka kahe

või ühe stopperiga, kuid iga klassi kolme esimese võistleja aja peab võtma kindlasti kolme stopperiga.

2. Finišiaeg peab olema fikseeritud täpsusega kuni 0,2 sek.

3. Ühe või mitme vaheaja võtmisel distantsilõikudel laiendatakse käesoleva paragrahvi punktid 1 ja 2 igale vaheaja võtmise punktile.

VIII. MÄÄRUSED MAANTEESÕIDU LÄBIVIIMISEKS RINGRAJAL

§ 54. Nõuded raja suhtes

1. Maanteeõiduvõistlusi ringrajal võib läbi viia ükskõik millistel viimistletud kattega teedel, mis peavad moodustama tervikuna suletud ringi.

2. Ringrajal peab maanteeõiduvõistluste rada sisaldama suure hulga keerulisi kurve, tõuse ja langusi, aga ka teisi maanteedele iseloomulikke omadusi.

3. Kõva teekatte laius rajal peab olema vähemalt 3,5 m mootorratastele ja 5 m autodele.

4. Raja pikkus peab olema antud koha võimaluste piires kõige väiksem, kuid mitte alla 2,5 km. Ringide arv määratakse vastavalt võistluste distantsile.

5. Iga võistleja peab olema täpselt tuttav rajaga ja sooritama sellel vähemalt kaks treeningut.

§ 55. Startimise ja rajal liikumise kord

1. Start maanteeõiduvõistlusteks ringrajal antakse ainult paigaltstardina mittetöötavate mootoritega ja võib olla grupi- või üldstart. Autodele on lubatud ka üksikstardid.

2. Maanteeõiduvõistlustel ringrajal toimub sõit ainult ühes suunas, mis on ette nähtud võistlusjuhendis. Vastasuunaline liikumine on kategooriliselt keelatud.

3. Mööduda lubatakse ükskõik kummalt poolt, tingimusel, et möödumine ei ohusta möödijat ennast ega võistlejat, kellest möödutakse.

4. Rajalt lahkumine masinarikke puhul on lubatud ainult siseringi ja pärast järeletulevate võistlejate hoiatamist.

5. Pärast võistluste lõpetamist peab võistleja lahkuma

rajalt selles kohas, mis on ette nähtud kohtunike kolleegiumi poolt, ja asetama oma masina selleks ettenähtud kohale.

6. Võistlejad, kes lõpetavad võistluse, lükates mittekorras mootorratast käekõrval, peavad seda lükkama rangelt tee siseserval. Kui võistleja katkestas võistluse lõplikult, võib ta lükata mootorratast käekõrval ainult väljaspool raja piire siseringis.

§ 56. Ajamõõtmise iseärasused ja ringide lugemine

1. Ajamõõtmine maantesõiduvõistlustel ringrajal peab määrama kindlaks mitte ainult iga võistleja kogu distantsi läbimise aja, vaid ka iga ringi läbimise aja.

2. Iga ringi aeg arvestatakse võistleja poolt stardijoone kahe järjestikuse ületamise vaheajana.

3. Viimase ringi lõpetamise aeg loetakse antud võistleja finišiajaks.

4. Finišiaegade kontrollimiseks peab olema organiseeritud üks või mitu ajamõõtjate brigaadi, kes arvestavad ainult iga võistleja üldist aega.

5. Iga võistleja finišiaeg peab olema fikseeritud täpsusega kuni 0,2 sek. Iga ringi aeg määratakse 1-sekundilise täpsusega.

6. Võistlejate poolt läbitud ringide lugemine ja viimase ringi näitamine võistlejatele ja pealtvaatajatele on kohustuslik.

IX. MÄÄRUSED TREKIVÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS

§ 57. Nõuded raja suhtes

1. Trekiks nimetatakse ehitist kunstliku teega, mis on varustatud viimistletud kattega ja koosneb kahest poolkaarest (kaldkurvidega või ilma), mis on ühendatud sirgete lõikudega.

2. Mootorrattavõistlusteks lubatakse kasutada hipodrome ja staadione šlaki-, muld- või jääkattega. Lohud ja teised ebatasasused teel pole lubatud.

3. Treki raja sirgete osade laius peab olema mootorratastel vähemalt 6 m ja autodel vähemalt 10 m. Kurvidel suurendatakse tee laius mootorratastele kuni 8 meetrini ja autodele kuni 12 meetrini.

4. Treki ringi pikkus peab olema vähemalt 250 m.

5. Trekiraja välisserva vahetus läheduses asuvad postid, sambad ja teised kõrvalised esemed peavad olema kaitstud kottidega, mis on täidetud õlgedega, saepuruga jne.

6. Treki rajale tuleb kanda järgmised hästi nähaolevad jooned:

a) 100 mm laiune stardi-finišijoon, mis on tõmmatud risti teele ühel tema sirgel osal kogu tee laiuses; on lubatud kanda ka teine stardijoon, kust masinad alustavad liikumist, ja see asub 2 m kaugusel peastardijoonest.

b) 100 mm laiune trekijoon, mis asub 0,9 m kaugusel raja siseservast;

c) möödumise keelujoon, mis asub paralleelselt trekijoonega, peab olema suurimal kaugusel, mida lubab tee.

§ 58. Startimise kord ja liikumine rajal

1. Trekisõidu start võib olla ainult paigaltstart töötavate mootoritega ja võib olla grupi- või üksikstart.

2. Suure hulga osavõtjate juures ühes auto- või mootorrattaklassis antakse mitu starti. Võitjad järjestatakse aegade järgi, mis on saavutatud ükskõik millisel sõidul või eelnevate sõitude võitjate finaalsõidul.

3. Liikumise kord trekil (auto-motodroom, hipodroom, staadion) on täielikult analoogiline liikumisele maantee-sõiduvõistlustel (ringrajal) (vt. § 55).

4. Võistlusmääruste täitmise jälgimiseks võistlejate poolt on vaja asetada vähemalt 2 kohtunikku kurvidele ja 1—2 kohtunikku sirgtee osadele.

§ 59. Ajamõõtmise iseärasused ja ringide lugemine

1. Ajamõõtmine ja ringide lugemine trekivõistlustel toimub samuti kui ringrajal (§ 56).

2. Stardiaegade kokkusattuvus kronomeetril täisminutitega ei ole nõutav.

X. MÄÄRUSED VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISEKS MURDMAASTIKUL (KROSSID)

§ 60. Nõuded raja kohta

1. Krossirada peab endast kujutama suletud ringi ja sisaldama võimalikult rohkesti looduslikke kui ka kunstlikke

läbitavuselt eri-ilmelisi maastikuelemente (külavaheteid, metsateid, tõuse, langusi, soid, liiva-alasid, kraave, koolmeid). Tuleb vältida krossiraja kulgemist asustatud punktide tänavail.

2. Krossiraja valikul on tarvis arvestada võistluste ulatust, võistlejate kontingenti, meteoroloogilisi tingimusi ja võistlusraja läbitavust juhul, kui ilmastik võistluspäevaks halveneb.

3. Raja laius peab olema selline, et võimaluse korral kogu selle ulatuses poleks eelsõitjast möödumine raskendatud.

4. Raja pikkus oleneb üheaegselt rajal viibivate võistlejate arvust, kuid ei või olla lühem kui 1,5 km mootor-ratastele ja 5 km autodele. Ringide arv määratakse vastavalt distantsile antud võistlustel.

5. Krossirajal peavad asetsema kohtunike kontrollpunktid (KP), millede arv ja asetus peab olema niisugune, et oleks kindlustatud kontroll ettenähtud raja läbimise kohta kõigi võistlejate poolt.

6. Krossirada võib olla lahtise või suletud rajaga. Lahtise raja puhul avaldatakse võistluste marsruut varem, et kõigil võistlejail oleks võimalik sellega tutvuda. Suletud raja puhul avaldatakse marsruut 1—2 tundi enne starti ja võistlejail tuleb orienteeruda ainult kaardi või skeemi järgi.

7. Lahtise rajaga krosside puhul tähistatakse rada märkidega, vastavalt kehtivatele eeskujudele (vt. § 48).

§ 61. Startimise ja rajal liikumise kord

1. Krossil antakse start ainult paigalt mittetöötavate mootoritega ja see võib olla ühis-, grupi- või individuaal-(üksik-)start.

2. Liikumine rajal on lubatud ainult ühes, kindlaksmääratud suunas. Vastassuunaline liikumine on keelatud.

3. Mööduda eessõitjast on lubatud nii paremalt kui ka vasakult, kuid tingimusel, et möödumine ei muutu hädaohlikuks möödutavale ega ka möödujale.

4. Kõiki rajal asuvaid kontrollpunkte peavad kõik võistlejad läbima ettenähtud järjekorras. Kas või ühe punkti mitteläbimisel loetakse võistleja võistlusest väljalangenuks.

5. Kontrollpunktide läbimise registreerimise korra määrab kindlaks kohtunike kolleegium ja teatab sellest ka õigeaegselt võistlejatele.

6. Raja näitamisel võistlejatele näidatakse piirid, mil-
liste läbimisel loetakse KP läbituks. Võistluste ajaks peab
kohtunike kolleegium selgelt tähistama need piirid lippude,
nööride või teiste üldtarvitatavate vahenditega.

7. On lubatud ka raja näitamine mitte võistlejatele, vaid
ainult osavõtivate organisatsioonide esindajatele või treene-
ritele.

§ 62. Ajamõõtmise ja ringide lugemise iseärasused

1. Ajamõõtmist krossidel viib läbi ajamõõtjate brigaad,
kelle koosseisus peab olema vähemalt kolm inimest, kaasa
arvatud pea-ajamõõtja ja ajamõõtjate sekretär.

2. Iga võistleja aeg määratakse kindlaks peakronomeetri
ja ühe stopperi järgi, täpsusega kuni 0,2 sek.

3. Krossis lubatakse arvestada tagajärgi ka ilma aja-
mõõtmiseta, kusjuures paremusjärjestus saadakse võistle-
jate finišeerimise järjekorrast. Meeskondlikku arvestust pee-
takse sel juhul meeskonna liikmete poolt saavutatud koh-
tade eest omistatavate punktide kogusummade järgi.

4. Ringide lugemine ja igale võistlejale sõitajäänud
viimase ringi näitamine on kohustuslik kohtunike kolleegiu-
mile neil juhtudel, kui ringide üldarv distantsil on üle nelja.

XI. MÄÄRUSED MITMEPÄEVASÕIDUVÕISTLUSTE LÄBI- VIIMISEKS LIIKUMISE REGULAARSUSELE

§ 63. Nõuded raja kohta

1. Võistlusrada mitmepäevasõidu iga päeva kohta peab
kujutama enesest suletud ringi ja sisaldama mitmesugu-
seid teosi erinevate teekatetega ning murdmaastikku
krossi elementidega. Krossilõigu üldpikkus peab olema
vähemalt 10% kogu päevase võistlusraja pikkusest.

2. Rada kõikidel võistluspäevadel peab erinema mis
tahes teise päeva rajast. Lubatakse iga rajavariandi kor-
dumist teisel päeval liikumisega vastassuunas. Üksikud
rajaosad võivad esineda mitmekordselt.

3. Raja valikul igaks päevaks tuleb arvestada võistluste
ulatust, võistlejate kontingenti, meteoroloogilisi tingimusi

ja raja läbitavuse muutumist võistluspäevaks, seoses ilmastiku muutumisega.

4. Stardis-finišis ja iga võistlusraja keskel, samuti kiirusvõistluste asukohal, organiseeritakse rajale suletud pargid, kuhu võistlejad paigutavad oma masinad võistluste vaheajaks.

Võistlused autodele võib läbi viia vaheaegadeta, suletud parkimiskohaga stardis-finišis kõikideks päevadeks.

5. Võistlusrajale asetatakse ajakontrolli punktid (AKP) iga 30—40 km järgi mootorratastele ja 70—100 km järgi autodele. Ajakontrolli punkti saabumine on igale võistlejale ajaliselt määratud. Peale selle võivad teistes rajaosades paikneda harilikud kontrollpunktid (KP).

6. Stardis-finišis ja rajal, mitte harvemini kui 140 km järel mootorratastele ja 300 km järel autodele, peavad asetsema tankimispunktid kütte- ja määrdeainetega, olles kohtunike kolleegiumi kontrolli all.

7. Marsruutkaardid antakse võistlejatele kätte iga võistluspäeva eelõhtul. Rajal tähistatakse ajakontrollipunktid (AKP) jämeda pealkirjaga varustatud märgiga, valge lipuga 200 m ja kollase lipuga 20 m enne nimetatud punkti. Läbimiskontrollpunktid KP tähistatakse vastava pealkirjaga varustatud märgiga ja sinise lipuga 200 m enne nimetatud punkti.

8. Võistlusrada ei suleta kõrvaliseks liikluseks, välja arvatud kiirusvõistluste rada, stardi-finišikoht ja rajoonid suletud parkide jaoks. Samal ajal võtab võistlusi korraldava organisatsioon tarvitusele kõik abinõud, et hoiatada elanikkonda ja transpordivahendite juhte käimasoleva võistluse eest.

9. Kiirusvõistluste rada valitakse analoogiliselt ringrajasõidu võistlustele (vt. § 54), kusjuures ringi pikkus ei või ületada 5 km mootorratastele ja 10 km autodele. Lubatakse läbi viia ka kiirusvõistlusi kergemal krossirajal, mis on läbitav eriliste raskusteta igasuguse ilma juures.

§ 64. Startimise kord

1. Start mitmepäevasõiduvõistlusteks antakse pärast igat liikumise vaheaga 2—3 võistleja kaupa (tingituna suletud pargi režiimist) paigalt mittetöötavate mootoriga.

2. Stardisignaali ei anta. Igal võistlejal on õigus startida alles pärast tema kontrollkaardile märgitud aja saabumist. Võistlejaid, kes startisid enne ettenähtud aega, karistatakse spetsiaalse skaala järgi, mis määratakse kindlaks võistlusjuhendiga. Mingisugust soodustusaega hilisema stardi puhul enam ei anta.

3. Stardimomendiks loetakse esimene katse mootorit käivitada, mis on lubatud ainult masinal oleva elektrilise või mehaanilise abinõu abil, kuid mitte vedavate rataste pööramise teel.

4. Juhul kui pärast kahe minuti möödumist stardiajast võistleja masin töötava mootoriga ei saavuta oma esirastega joont, mis asub 20 m kaugusel stardijoonest, karistatakse võistlejat spetsiaalse skaala järgi ja ta võib käivitada mootori ükskõik mis viisil.

5. Mootori käivitamine enne võistlejale ettenähtud stardiaega on keelatud. Enneaegse mootori käivitamise eest karistatakse võistlejat vastava karistusskaala järgi. Mootorirastete viimine stardijoonele peab toimuma käekõrval lükates. Autodel lubatakse startida nende seisukohas suletud pargis tingimusel, kui masinad on parkimiskohas vastavalt paigutatud.

§ 65. Liikumise kord rajal

1. Mitmepäevasõiduvõistlusi liikumise regulaarsusele viiakse läbi suvisel aastaajal igasuguse ilmaga, kuid ainult päevavalgusel. Autovõistlustel lubatakse liikuda ka öisel ajal, kasutades autol olevaid valgustusvahendeid.

2. Võistlejate masinatel on lubatud võistlusrajal võistluste ajal liikuda ainult ühes kindlaksmääratud suunas. Vastassuunaline liikumine on keelatud.

3. Võistlejad on kohustatud kinni pidama miilitsaorganite poolt vastavas maakohas kehtestatud või võistlusjuhendiga ettenähtud liiklemismäärustest. Miilitsaorganite või kolleegiumi poolt fikseeritud eespoolmainitud määruste rikkumiste eest karistatakse võistlejat spetsiaalse skaala järgi või eemaldatakse võistlustest, olenevalt määruste rikkumise iseloomust ja tagajärgedest.

4. Võistleja saatmine võistlusrajal asjasthuvitatud isikute poolt autol või mootorrattal on keelatud.

5. Võistlejal, kes on võistlustest välja langenud, on keelatud saata kedagi teist võistlejat võistlusrajal. Süüd-

lane kui sportlane diskvalifitseeritakse teatud ajaks. Võistlejat aga, keda saadeti, võib kõrvaldada võistlusest kohtunike kolleegiumi otsusel.

6. Igat liiki masina teenindamist ja remonti lubatud vahenditega, kaasa arvatud tankimine, peab läbi viima 10 minuti jooksul enne igahommikust starti või 15 minutit enne kiirusvõistluste starti. Mingit teist soodustusaega neile operatsioonidele, kaasa arvatud tankimine, vahepunktides ei anta.

7. Kõik AKP-d ja KP-d peavad olema võistlejate poolt läbitud ranges järjestuses, vastavalt nende asetusele võistlusrajal. AKP läbimise aeg ja märkmed KP läbimise kohta kantakse võistleja kontrollkaardile kohtunike kolleegiumi poolt määratud viisil.

8. Kontrollkaardi kaotamise ja märkmete tegemise vahelejätmise eest AKP-s ja KP-s ning ametlike andmete omavolilise parandamise eest kontrollkaardil kõrvaldatakse võistleja võistlusest. Kui ametlike ja mittevaieldavate dokumentide abil on võimalik kindlaks teha AKP-de läbimise aegu ja KP-de läbimise fakte, võib võistlustest eemaldamise kaardi kaotamise või märkmete tegemise vahelejätmise eest asendada kohtunike kolleegiumi otsusel trahvipunktidega.

9. On keelatud saabuda järjekordsesse ajakontrollpunkti (läbi sõita kollase lipu alt, mis asub 20 m enne AKP-d) varem kui 3 minutit enne kontrollkaardil märgitud aega. Enneaegse läbisõitmisega kollase lipu alt karistatakse võistlejat vastava karistuskaala järgi. Seda määrust ei kasutata suletud parkide kohta iga võistluspäeva keskel ja lõpus.

10. Iga AKP läbimisel (peale stardi) antakse kolm minutit soodustusaega hilinemiseks võistlejale määratud ajast. Hilinemise eest üle soodustusaja karistatakse võistlejat vastava skaala järgi.

11. AKP-s kolme soodustusminutit ei arvestata, kui võistleja eelmist punkti läbides seda juba kasutas.

12. Pärast hilinemist ükskõik millisesse AKP-sse üle kolme minuti suurendatakse võistlejale määratud aega järgmisse AKP-sse saabumiseks hilinemisaja võrra, s. t. et kahe AKP vahe läbimiseks antud aeg jääb kindlaks.

13. Iga võistleja, kes saabub AKP-sse hilinemisega üle ühe tunni ettenähtud aja suhtes, kõrvaldatakse võistlustest. Soodustust kolme minuti piires sel juhul ei kasutata. Kui

võistleja esitab tõendi, et ta hilines erilistel, temast olenevatel põhjustel (näiteks peatuse tõttu abiandmiseks tõsise õnnetusjuhtumi puhul), võib kohtunike kolleegiumi otsusega anda täiendava soodustusaja.

14. Iga võistluspäeva keskel, välja arvatud viimane, peatatakse mootorrattavõistlusest osavõtjad kindlaksmääratud korras 40 minutiks, mis on ette nähtud toitlustamiseks ja masinate paigutamiseks suletud parki. Sisenemise ja väljumiskohtadele suletud pargis asetatakse ajakontrollpunktid. Võistlejaid lastakse oma masinate juurde alles 30 minutit pärast nende saabumist parki, s. t. 10 minutit enne starti.

15. Valgustusseadeldiste korrasolek võistluste ajal on nõutav. Mittekorras valgustusseadeldiste eest karistatakse võistlejat vastava skaala järgi ja tal võib keelata edasi-võistlemise.

16. Võistleja, kes pole lõpetanud põhilist maanteesõidu võistlust, loetakse võistlusest väljalangenuks.

17. Liikumine kiirusvõistluste rajal toimub ringraja-sõidu määruste alusel (§ 55).

18. Igale võistlejale antakse õigus läbida kiirusvõistluste rada eelnevalt (1 ring) ajal, mis ei ületa kohtunike kolleegiumi poolt määratud aega stardiks, s. o. mitte hiljem kui 15 min. pärast suletud parki lubamist. Võistlejad, kes ei kasutanud seda õigust, võivad osa võtta kiirusvõistlustest võrdselt teiste võistlejatega.

19. Kiirusvõistlustel peab võistleja läbima antud rajal teatud arvu ringe, mis on määratud kohtunike kolleegiumi poolt, arvestades mitmesuguseid keskmisi kiirusi igale masinaklassile ja üldist kiirusvõistluste ajalist kestust ühe tunni ulatuses. Vastava arvu ringide mitteläbimisel antud aja jooksul saab võistleja karistuspunkte vastavalt skaalale.

20. Võistlejad, kes läbivad vajaliku arvu ringe kiiremini antud ajast, saavad plusspunkte aja kokkuhoiu eest vastavalt skaalale, mis on määratud võistlusjuhendiga.

21. Osavõtt kiirusvõistlustest mitmepäevasõidul on kohustuslik kõigile võistlejatele. Võistleja, kes on läinud kiirusvõistluste starti koos oma masinaga määratud ajal, loetakse kiirusvõistlusest osavõtjaks.

22. Võistlejat, kes ei võta kiirusvõistlusest osa või ei lõpeta seda, karistatakse vastava skaala järgi.

23. Pärast kiirusvõistluste lõpetamist on võistleja

kohustatud paigutama oma masina suletud parki lõplikuks tehniliseks ülevaatuseks.

24. Igasuguse suletud pargi režiimi rikkumise eest karistatakse võistlejat vastava skaala järgi, korduvate režiimirikkumiste eest aga võib teda võistlustest kõrvaldada.

§ 66. Ajamõõtmise iseärasused

1. Ajamõõtmine AKP-s viiakse läbi automaat-(tabel-)kellade abil, mis märgivad võistleja kontrollkaardile aja, täpsusega kuni üks minut. Automaatkellade käigu sünkroonsuse kõikides ajakontrollpunktides kindlustab peajamõõtja, sõites iga päev võistlusraja läbi enne võistlejaid.

2. Automaatkellade puudumisel või nende rikete korral lubatakse teha märkmed võistleja kontrollkaardile käsitsi kronomeetri järgi, mis asub kohtunik-ajamõõtja juures. Aeg märgitakse samuti 1 min. täpsusega ja kinnitatakse ajamõõtja allkirja ja AKP pitsatiga. Minutiosasid seejuures ei arvestata.

3. Üheaegselt märkmete tegemisega kontrollkaardile, kirjutatakse AKP protokollis võistleja läbisõiduaeg.

4. Kiirussõidu võistlustel mõõdetakse aega samuti nagu ringrajasõiduvõistlustel (§ 56).

XII. MÄÄRUSED VÕISTLUSTE KORRALDAMISEKS JUHTIMISOSKUSELE KUNSTLIKES TAKISTUSTES (VIGURSÕIT)

§ 67. Nõuded raja kohta

1. Rajaks võistlustel juhtimisoskusele kunstlikes takistustes võib kasutada mistahes väljakut linnas või maastikul, millel on tasane pind ja üleliidulises ühtses spordiklassifikatsioonis määratletud mõõtmed. Võistlusrada peab olema täielikult suletud igasugusele võõrale liiklemisele.

2. Vigurid, mis on asetatud rajale, tuleb läbida kõikide võistlejate poolt, nende arv, distantsi pikkus ja maksimaalne aeg selle läbimiseks määratakse üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni järgi.

3. Vigurid tähistatakse rajal kergete stabiilsete alustega lippude või puust keeglite abil. Tunnelväravana kasuta-

takse spetsiaalset alustuge liikuvate horisontaalsete liistudega või rippuvate pehmete pallidega. Rööbassild, kiik ja purre valmistatakse sellised, mis kannatavad masina raskust ja ei tekita talle harjutuse mittetäitmisel vigastusi.

4. Enne võistlusi peab võistleja olema üksikasjaliselt tutvunud rajaga ja sellel asetsevate viguritega, kuid ilma treeninguõigusega.

5. On lubatud korraldada võistlusi kahel või enam vahetult üksteise kõrval asuval rajal, millel on täiesti sarnane sisustus.

§ 68. Stardi kord ja liikumine rajal

1. Start võistlustel juhtimisoskusele kunstlikes takistustes antakse individuaalses korras, paigalt mittetöötava mootoriga.

2. Intervall startide vahel määratakse kohtunike kollegiumi poolt, olenevalt võistlejate arvust, eelneva võistleja asukohast rajal, tema liikumise kiirusest ja läbida jäänud harjutuste keerukusest. Üheaegselt ei tohi olla rajal üle kahe võistleja.

3. Võistlusmasinate liikumine rajal on lubatud ainult ühes kindlas suunas. Vastassuunaline liikumine on keelatud.

4. Iga võistleja peab sooritama kõik harjutused (läbima kõik vigurid) nende asetuse ranges järjekorras. Võistleja, kes hoidub kõrvale kas või ühe harjutuse sooritamisest, kõrvaldatakse võistlusest.

5. Mingisugust manööverdämist vigurite vahel või nende sees, peale harjutustes ettenähtute, ei lubata.

6. Juhul kui võistleja jõudis rajal järele eelnevale võistlejale, on ta kohustatud peatuma ja võib edasi liikuda ainult kohtuniku loal. Sunnitud peatumise aeg seejuures neutraliseeritakse.

7. Võisteldes mootorratastel pole maapinna puutumine jalgadega lubatud, välja arvatud peatused, mis on ette nähtud harjutustega.

8. Võistlustel autodele võib asuda masinas ainult juht (võistleja).

9. Võistlusest väljalangemisel masina tehnilise rikke tõttu või mõnel muul põhjusel peab võistleja sellest teatama lähima harjutuskoha juures asuvale kohtunikule ja ettevaatlikult viima oma masina trassilt välja.

10. Harjutuse mittetäitmise eest, samuti vigureid tähistavate piirete mahaajamise või riivamise eest võetakse võistleja võistluselt maha või saab trahvipunkte vastavalt üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooniga määratud skaalale.

11. Ühel ja samal masinal lubatakse võiste' da mitmel võistlejal, kes kuuluvad ühe ja sama organisatsiooni liikmeskonda. Seejuures kannab iga võistleja oma numbrit.

§ 69. Ajamõõtmise iseärasused

1. Iga võistleja rajal viibimise aeg määratakse üksikute kohtunike-ajamõõtjate poolt harilike stopperitega, täpsusega kuni 1 sekund.

2. Kohtunike-ajamõõtjate arv ei tohi olla üle kahe, kaasa arvamata pea-ajamõõtjat.

3. Pea-ajamõõtia lisakohustuseks on fikseerida stopperi abil aeg, mille vältel mingi võistleja oli sunnitud tegema rajal seisaku (§ 68 punkt 6).

XIII. MÄÄRUSED VÕISTLUSTE KORRALDAMISEKS VÄHIMALE KÜTUSEKULULE

§ 70. Nõuded raja kohta

1. Võistlustel vähimale kütuseku'ule võib kasutada rajana mistahes teid ja linnatänavaid, mis moodustavad te'vikliku sul'atud ringi. Lubatud on ka edasi-tagasi liikumine sirgjoonelisel trassil, kuid kohustusliku finišiga stardikohal.

2. Võistlusrada ei suleta kõrvalisele liiklusele, välja arvatud stardi-finišipaik.

3. Raja pikkus võib olla võistluste distantsi piires mitmesugune.

4. On lubatud koostada võistluste distants mitmest ringist, mis täielikult või osaliselt kasutavad sama trassi.

5. Võistlusrajal võivad olla kohtunike kontrollpunktid, mis märgivad läbisõitvaid võistlejaid. Kontrollpunktide asukohtade teatamine võistlejatele pole nõutav.

6. On lubatud korraldada võistlusi suurima sõidukauguse peale kõigile võistlejatele vastavalt masinaklassile antud kütusekogusega. Sel juhul peab rada olema lühike (mitte üle 1 km) ja kinnine, ei või olla tõuse üle 1% ja rada peab olema kõrvalisele liiklusele suletud.

7. Enne võistlust peavad võistlejad olema üksikasjaliselt rajaga tutvunud, kuid ei ole kohustuslik raja vahetu näitamine tegelikkuses.

8. Vajaduse korral võib tähistada rada osutavate märkidega.

§ 71. Startimise kord ja liikumine rajal

1. Start võistlustel vähimale kütusekulule antakse ainult paigalt, mittetöötavate mootoritega. Võib rakendada individuaal- või grupistarti.

2. Autodel lubatakse startida vahetult parkimiskohalt stardieelsel väljakul. Sel juhul tuleb pärast finišit, enne kütusekulu mõõtmist, masin paigaldada samasse kohta oma mootori abiga.

3. Kõik võistlejad on kohustatud liikuma rangelt määratud rada mööda. Kas või osaline kõrvalekaldumine antud rajast toob kaasa võistleja väljalangemise võistlusest ja näidatud resultaadi annulleerimise.

4. Kõik võistlejad on kohustatud täitma miilitsaorganite poolt antud maakoha jaoks kehtestatud üldisi liiklemismäärusi. Nende määruste rikkumise eest, kui see on fikseeritud miilitsaorganite või kohtunike kolleegiumi poolt, kõrvaldatakse võistleja võistlusest.

5. Autode võistlusel võib asuda masinas peale võistleja ainult kohtunik-kontrolör.

6. Mootori toitmine kütusega masina rajal oleku ajal on lubatud ainult spetsiaalsest mõõduanumast, mis on kohtunike kolleegiumi kontrolli all. On lubatud kasutada ka masina kütusepaaki, mille kork peab sel juhul olema hoolikalt plommitud. Mingisuguseid muid anumaid kütusega masinas ei tohi olla.

7. Mingisuguseid mootori ja selle küttesüsteemi reguleerimisi ja korrastamisi masina rajal oleku ajal ei lubata. Võistleja, kelle masinat tabas mingi mootori või selle küttesüsteemi rike, loetakse võistluse katkestanuks.

8. Kütusekulu määramine distantisi läbimiseks toimub mõõdupaagi kaalumise teel enne ja pärast võistlust, täpsusega kuni 10 kg. Nende kaalude vahe loetakse võistleja poolt näidatud tõeliseks kütusekuluks. Saadud tulemuse üleviimiseks mahuühikutesse jagatakse kaaluline kulu kütuse erikaaluga, mis määratakse kohapeal areomeetri abil.

9. Masina kütusepaagi kasutamisel lubatakse see täita kütusega, mis on mõõdetud mahuühikuis täpselt tareeritud kitsakõriliste mõõdunõude abil. Sel juhul peab olema paak enne võistlust hoolikalt tühjendatud, pärast võistlust valatakse kütuse jääk samal viisil välja ja mõõdetakse uuesti mahu järgi.

10. Paakide ühendamisel mootori toitesüsteemiga voolikute abil, samuti nagu lahtivõtmiselgi, peavad voolikud olema kütusega täidetud. Mitte mingisugune kütusejuhtmes-tiku sulgemine enne finišit süsteemis asuva kütuse ära-kasutamise sihiga pole lubatud.

11. Võistlustel suurimale sõidukaugusele teatud kütuse-hulgaga (§ 70 punkt 6) peab mootori küttesüsteem olema enne mõõdupaagi ühendamist täielikult tühjendatud. Neil võistlustel on lubatud väljaantava kütusehulga mahuline mõõtmine.

12. Võistleja, kes on mingil määral kaldunud kõrvale ettenähtud määrustest kütusekulu määramise alal, kõrval-datakse viivitamatult võistlustest ja diskvalifitseeritakse vähemalt üheks aastaks.

13. Minimaalne keskmine kiirus kogu raja ulatuses või selle osades võib olla ette nähtud ka võistlusjuhendiga.

14. Veoautodel peab olema nominaalkoorem ja nad kuuluvad enne võistlust kaalumisele.

§ 72. Ajamõõtmise iseärasused

1. Ajamõõtmine võistlustel ökonoomse sõidu meister-likkusele toimub kella järgi, täpsusega kuni üks minut. On lubatud kasutada avalikke elektri- või tornikelli.

2. Kohtunike-ajamõõtjate arv ei tohi olla üle kahe, kaasa arvatud pea-ajamõõtja.

XIV. MÄÄRUSED VÕISTLUSTE KORRALDAMISEKS JUHTIMISOSKUSES LINNA LIIKLEMISOLUDES

§ 73. Nõuded raja suhtes

1. Rada võistlustel juhtimisoskusele linna liiklemistingi-mustes peab asuma linnas ja kujutama endast terviklikku suletud ringi.

2. Rada ei suleta kõrvalisele liiklusele, välja arvatud stardi-finiškoht.

3. Võistlejatele peab rada olema suletud ja see avaldatakse igaühele alles stardis punktide nimekirjana, mis tuleb läbida vastavalt toodud järjestusele. Võistleja peab orienteeruma iseseisvalt, kuidas lühimat teed mööda jõuda igasse punkti.

4. Võistlejatele on lubatud teatada stardis ainult osa punkte, kusjuures edasine nimekiri antakse võistlejale ühes neist punktides.

5. Iga raja kontrollpunkt peab olema valitud nii, et lähenemine sellele ilma tänavliiklemise eeskirju rikkumata oleks raskendatud.

§ 74. Startimise kord ja liikumine rajal

1. Start võistlustel juhtimisoskusele linna liiklemistingimustes antakse paigalt, individuaalkorras ja mittetöötavate mootoritega.

2. Igal võistlejal on õigus liikuda järgmisse kontrollpunkti vabalt valitud marsruudi järgi, kuid ilma tänavliiklemise eeskirju rikkumata.

3. Võistleja, kes ei läbinud kas või ühte kontrollpunkti, loetakse võistlustest väljalangenuks.

4. Tänavliiklemise eeskirjade rikkumise juhud võistlejate poolt fikseerib kohtunike kolleegium ainult kontrollpunktides.

5. Iga tänavliiklemise eeskirjade rikkumise eest, mis on fikseeritud kohtunike poolt, trahvitakse võistlejat spetsiaalse, kohtunike kolleegiumi poolt varem määratud skaala järgi. Määruste rikkumise juhul teistes kohtades, kui need avalduvad tehtud märkustes auto või mootorratta juhtimisloal, võistleja kõrvaldatakse võistluselt.

6. Võistlejaid märkustega auto või mootorratta juhtimisloal või talongiga nr. 2 või nr. 3 võistlustele ei lubata.

7. Autoga võisteldes võib asuda masinas ainult juht (võistleja).

§ 75. Ajamõõtmise iseärasused

1. Ajamõõtmine võistlustel juhtimisoskusele linna liiklemistingimustes toimub kella järgi, täpsusega kuni üks minut. On lubatud kasutada avalikke elektri- ja tornikelli.

2. Kohtunikke-ajamõõtjaid võib olla maksimaalselt kaks, kaasa arvatud pea-ajamõõtja.

XV. REKORDID

§ 76. Rekordite püstitamise tingimused ja kord

1. Auto- ja mootorrattaspordis nimetatakse rekordiks suurimat liikumiskiirust, mis on sportlase poolt näidatud vastavalt § 5 punktis 1 ning § 7 punktides 2 ja 3 klassifitseeritud autol või mootorrattal distantsidel, mis on loetletud § 2 punktis 4. Seejuures on kohustuslik ettenähtud normatiivi ületamine.

2. Tehakse vahet NSV Liidu, liiduvabariikide, linnade, spordiühingute nõukogude jt. rekordite vahel.

3. Normid NSV Liidu, liiduvabariikide, Moskva ja Lenini linnade, spordiühingute ja organisatsioonide kesk-nõukogude jaoks kehtestatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt. Teiste rekordite jaoks kehtestab normid liiduvabariigi kehakultuuri- ja spordikomitee.

4. NSV Liidu rekordid registreeritakse ainult sel juhul, kui need on püstitatud avalikel võistlustel (rekordsõitudel), mille kohtunike peakolleegium on kinnitanud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt.

5. On lubatud registreerida rekordeid ka vahedistantsidel, mis on võistluste põhidistantsi esimesteks osadeks, kui selleks oli antud võistleja poolt eelnev avaldus ja kui need osad vastavad käesolevate määruste § 2 p. 4 loetletud distantsidele ning pikkuseks on vähemalt 50 km.

6. Iga rekordsõidu käigus on keelatud vahetada mingisuguseid auto- või mootorrattadetaile peale süüteküünalde ja rataste koos kummidega. Distantsidele üle 500 km lubatakse vahetada ka igasuguseid abiseadmeid ja agregate, mis ei kuulu mootori ega jõuülekanne juurde, mootorrattatel ka veoketti.

§ 77. Nõuded raja kohta

1. Rada, millel korraldatakse sõite rekordite püstitamiseks distantsidel üle 10 km, peab vastama § 51 või § 57 loetletud tingimustele (olenevalt sellest, kus sõidud korraldatakse) ja võimaldama ohutu pideva liikumise suurel kiirusel. (sealjuures ka teekäänakutel). On lubatud kasutada ka kuivanud järvepõhja taolisi looduslikke siledaid ja kõvu pinnaseid.

2. Rada distantsidel 1, 5 ja 10 km peab olema sirgjoone-line, kaasa arvatud lõigud hoovõtmiseks ja pidurdamiseks, pikkusega vähemalt 1 km kummaski distantsi otsas. Hoovõtu- ja pidurdusmaa pikkus võib olla suurem, kui seda soovib võistleja oma avalduses.

3. Distantsidel 1 ja 10 km ei tohi olla rajal lanõusi, m's ületavad 1%. Samuti ei tohi suuri langusi olla ka hoovõtu-ega pidurduslõikudel.

4. Mingil juhul ei tohi finišikoha kõrgus üle merepinna olla väiksem stardikoha kõrgusest.

5. Iga võistleja peab olema rajaga hästi tuttav ja soori-tama sellel treeningu.

§ 78. Startimise kord

1. Rekordsõitude start distantsidel 1, 5 ja 10 km võib olla ainult individuaalne ja toimuda töötava mootoriga. Distantsil 1 km võib kasutada paigalt- ja lendstarti, dis-tantsidel 5 ja 10 km autodele ja 5 km mootorrataste'e — ainult lendstarti ja distantsidel 10 km mootorrataste'e — ainult paigaltstarti.

2. Distantsidel üle 10 km võib kasutada grupistarti, kuid ainult paigalt ja töötava mootoriga.

3. Autod ja mootorrattad asuvad grupistardis ainult ühes reas.

4. On lubatud üksikute võistlejate stardi kordamine uue stardiaja arvestamisega.

5. Võistleja, kes massilise osavõtuga võistlustel on and-nud avalduse rekordi püstitamiseks, peab asuma stardis esimeses reas.

§ 79. Liikumise kord rajal

1. Rekordsõitudel distantsidel 1, 5 ja 10 km võib rajal, kaasa arvatud ka lõigud hoovõtmiseks ja pidurdamiseks, asuda ainult üks masin. Järgmine masin lubatakse rajale alles pärast seda, kui kohtunikud on veendunud, et rada on vaba.

2. Võistleja võib kasutada tee mõlemat poolt, kuid ei tohi läheneda tee äärelle rohkem kui 1,5 m kaugusele tee-katte servale.

3. Arvestusdistantsi 1, 5 ja 10 km peab võistleja läbima

mõlemas suunas üks kord. Distsants 10 km mootorratastele läbitakse ainult ühes suunas.

4. Rekordipüstitamise katse kestus distantsidel 1, 5 ja 10 km (mootorratastele ainult 1 ja 5 km) ei tohi ületada 60 minutit, arvestades stardimomendist sõidul ühes suunas kuni finišini sõidul tagasisuunas. Põrdepunkti jõudmisel peab võistleja teatama kohtunikule tõenäolise stardiaja tagasisõiduks.

5. Distsantsidel üle 10 km peab rajal liikumise kord vastama paragrahvides 52 või 58 loetletud nõuetele (vastavalt sellele, kus sõidud toimuvad).

6. Kõik distantsid üle 10 km tuleb läbida kas ühes suunas kinnist ringi mööda või kahes eri suunas maanteel selliselt, et stardi- ja finišikohad langeksid kokku (pöördega distantsi keskel). On lubatud läbida kogu distants ühes suunas, kuid sel juhul tuleb see läbida ka teises suunas vaheajaga mitte üle 30 minuti ja tulemuse arvestamisega kahe sõidu keskmise järgi.

§ 80. Ajamõõtmise iseärasused

1. Kõik stopperid ja kronomeetrid, mida kasutatakse rekordsõitudel aja registreerimiseks, peavad olema vahetult enne sõite kontrollitud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõduriistade Komitee organite poolt.

2. Rekordsõitudel distantsidel 1, 5 ja 10 km peab ajamõõtmine toimuma ühe või mitme automaatse aparatuuri abil, mis lülivad stopperid sisse ja välja ilma kohtuniku-ajamõõtja abita masina stardi-(finiši-) joone ületamise momendil. Stopperitel peab olema skaala, jaotusega mitte üle 0,01 sek., ja see ei tohi näidata lahkuminekut tõelisest ajast rohkem kui ± 1 sek. ühe tunni kohta.

On lubatud kasutada ainult vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt ametlikult heakskiidetud automaatset ajamõõtmise aparatuuri.

3. Võistleja arvestuslik aeg automaatsel ajamõõtmisel distantsidel 1, 5 ja 10 km (mootorratastel ainult 1 ja 5 km) määratakse kui kahe järgemööda sooritatud sõidu (sinna- ja tagasisuunas) aritmeetiline keskmine, täpsusega kuni 0,01 sek.

4. Keelatud on kasutada arvestuseks erinevate sõitude arvestuslikke aegu.

5. Iga võistleja keskmine liikumiskiirus distantsidel 1, 5 ja 10 km arvutatakse täpsusega kuni 0,1 km/t.

6. Distantsil üle 10 km kasutatakse ajamõõtmist vastavalt käesolevate määruste paragrahvide 45. Ajamõõtmise täpsus on distantsidel kuni 500 km 0,2 sek. ja pikematel distantsidel — 1 sek.

7. Kui distants üle 10 km läbitakse kaks korda üksteisele vastupidises suunas (vt. § 79 p. 6), määratakse võistleja arvestusaeg kummaski suunas sooritatud sõitude tulemuste aritmeetilise keskmisena.

8. Iga võistleja keskmine kiirus distantsidel üle 10 km arvutatakse täpsusega kuni 0,2 km/t.

9. Rekordite registreerimisel vahedistantsidel, kui vahedistantsi finiš ei satu kokku põhidistantsi finišiga, tuleb ajamõõtmine igas taolises punktis läbi viia analoogiliselt käesoleva paragrahvi punktile 6. Seejuures peab olema kindlustatud kõigi kasutatavate kronomeetrite käigu ühtlus ± 1 sek. piirides 6 tunni jooksul.

10. Rekordsõidu toimumisel trekil (auto-motodroomil) on täpne ajamõõtmine igal ringil kohustuslik. Distantsi pikkuse lahkuminekul täisarvulisest ringide arvust peab võistleja lõpetama terve ringi pärast tegelikku finišit ja ta tulemus arvestatakse välja ta viimase ringi keskmise kiiruse järgi. Juhul kui ta viimase ringi keskmine kiirus osutub suuremaks kui eelviimasel ringil, võetakse arvestuse aluseks kiirus eelviimasel ringil.

§ 81. Rekordite parandamise normid

1. Uus rekord loetakse püstitatuks, kui vastavalt käesolevate määruste paragrahvi 80 punktidele 5 ja 8 väljaarvutatud keskmine kiirus ületab vähemalt 1% võrra olemasoleva rekordi või normatiivi.

2. Rekordi püstitamise katseid ei või olla üle kolme. Erijuhtudel, kohtunike kolleegiumi äranägemisel, võidakse anda täiendavaid katseid.

3. Rekordi püstitamisel avalikule võistlusele järgnenud katsel võib rekord tulla registreerimisele, kuid võistleja koht võistlustel arvestatakse ainult esimese tulemuse järgi.

§ 82. Rekordite registreerimine

1. Auto- ja mootorrattaspordi rekordid registreeritakse vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede, vabatahtlike spordiühingute kesknõukogude ja ametkondlike kehakultuuriorganisatsioonide juhtivate organite poolt vastavalt püstitatud rekordi iseloomule (vt. käesolevate määruste § 76 p. 2).

2. Rekordid registreeritakse eraldi auto- ja mootorrattaspordis, vastavalt masinate klassidele ja kategooriatele, ning igale määratud distantsile üksteisest sõltumatult.

3. Rekordid registreeritakse vaatamata võistleja soole ja vanusele.

4. Rekordi registreerimiseks tuleb esitada järgmised dokumendid:

a) rekordi registreerimise akt (määratud vormi kohaselt);

b) raja mõõtmise akt koos karakteristikaga (kate, langused, lõpp-punkti kõrgus üle merepinna jne.);

c) mootori silindrite töömahu mõõtmise akt;

d) akt ballasti või kaassõitja kaalumise kohta (mootoratastel külgvankriga ja kolmerattalistel mootoratastel);

e) tunnistuse koopia stopperite ja kronomeetrite kontrollimise kohta;

f) masina fotod neljast küljest, mis on tehtud rekordi püstitamise kohal.

5. Rekordite avaldamine enne nende kinnitamist on lubatud ainult võistluste peakohtuniku loal, kuid viitega sellele, et rekord kuulub veel kinnitamisele.

XVI. KARISTUSED MÄÄRUSTE RIKKUMISTE EEST, PROTESTID JA APELLATSIOONID

§ 83. Karistused

1. Käesolevate määruste, võistlusjuhendi või kohtunike kolleegiumi korralduste mittetäitmise korral võib peakohtunik või kohtunike kolleegium määrata süüdlasele vastavalt ta teole järgmised karistused:

a) hoiatus, b) ühiskondlik laitus, c) antud võistlusest kõrvaldamine, d) väljaheitmine võistlustelt koos näidatud tulemuste annulleerimisega.

2. Kui võistleja väärib kohtunike kolleegiumi otsusel suuremat karistust, kui on toodud punktis 1, taotleb kohtunike kolleegium vastava kehakultuuri- ja spordikomitee ees rangema karistumäära rakendamist (kuni diskvalifitseerimiseni teatud ajani).

3. Kohtunike kolleegiumi otsuse peale karistamise kohta võidakse edasi kaevata vastavale kohtunike kolleegiumi presiidiumile.

§ 84. Protestid

1. Protest teise võistleja või kohtunike kolleegiumi liikme tegevuse vastu võib olla antud ükskõik millise võistlustest osavõtva organisatsiooni esindaja poolt, samuti ükskõik millise võistleja poolt oma esindaja kaudu.

2. Protest esitatakse ainult kirjalikult, ära näidates paragrahvi ja määruste või võistlusjuhendi punktid, mida protestija loeb rikututeks.

3. Protest pole tagasivõetav.

4. Protest esitatakse kohtunike kolleegiumi peakohtuniku nimele kohtunike kolleegiumi peasekretäri kaudu.

5. Protesti võib esitada hiljemalt üks tund pärast ametlike tulemuste avaldamist ja see tuleb läbi vaadata ühe tunni jooksul pärast selle esitamist. Kui on nõutav protestis näidatud faktide juurdlemine, võib otsust edasi lükata kuni 24 tundi, alates protesti andmise momendist.

6. Kui võistleja kohta antud protesti on võimalik läbi vaadata alles pärast võistlusi, on kohtunike kolleegiumil õigus lubada võistleja võistlustele tingimisi («protesti all»).

7. Enne otsuse tegemist peab kohtunike kolleegium ära kuulama mõlemad pooled, vajaduse korral välja kutsuma tunnistajad ja teostama igasuguseid järelepärimisi, milliseid ta peab vajalikuks. Ükskõik missuguse asjast huvitatud isiku mitteilmumisel on kohtunike kolleegiumil õigus langeda otsus tagaselja.

8. Kohtunike kolleegiumi otsus peab olema tehtud teatavaks sellest huvitatud pooltele ja kantud protokollis.

9. Puudulikult põhjendatud proteste või proteste ilma vihjeteta vastavatele määruste või võistlusjuhendi paragrahvidele võib kohtunike kolleegium jätta läbi vaatamata.

10. Põhjendamata protesti esitaja langeb karistuse alla.

§ 85. Apellatsioonid

1. Igal protesti esitajal, kes ei rahuldu kohtunike kolleegiumi otsusega, on õigus edasikaebamiseks (apellatsiooni esitamiseks) vastava kehakultuuri- ja spordikomitee juures asuvale kohtunike kolleegiumi presiidiumile.

2. Apellatsiooni esitamine ei peata kohtunike kolleegiumi otsuse täitmist.

3. Apellatsiooni esitav isik või organisatsioon peab samaaegselt teatama sellest kirjalikult ka võistluste peakohtunikule. Taolise teate puudumisel apellatsiooni läbi ei vaadata.

4. Apellatsiooni esitamise tähtajaks on kaks päeva, alates otsuse tegemisest protesti kohta kohtunike kolleegiumi poolt.

5. Apellatsiooni arutamisest peavad osa võtma kõik asjast huvitatud isikud, kuid nendest kellegi mitteilmumine ei peata otsuse tegemist.

PÕHITINGIMUSED ÜHE- JA
MITMEPÄEVAVÕISTLUSTE
LÄBIVIIMISEKS NING KOHTUNIKUTÖÖKS
NSV LIIDUS

I. VÖISTLUSTE PROGRAMM JA ARVESTUSSÜSTEEM

1. Mitmepäevavõistluste programm koosneb:

a) maanteeõiduvõistlustest liikumise regulaarsusele (graafikuga ettenähtud kiirustest kinnipidamisega) distant-sil 1000 kuni 2000 km, kestusega kolmest kuni kuue päevani;

b) kiirusvõistlustest linnalähedastest teedest või linna-tänavatest koosneval ringrajal, mis on suletud kõrvalisele liiklemisele võistluste ajal (vähemalt 10 ringi, mitte alla 3 km ring).

Märkus. Ringraja puudumisel võib kiirusvõistlusi korraldada erandina (välja arvatud NSV Liidu esivõistlused) krossirajal, mis on läbitav ilma eriliste raskusteta, igasuguse ilma juures. Distant-si pikkus on vähemalt 12 km, ringi pikkus aga ei või ületada 3 km.

2. Võistlused tuleb korraldada aasta-ajal, mis on enam-vähem soodne nende läbiviimiseks. Tuleb arvestada, et võistluste kestel ei esineks mingisugust katkestamist ilmas-tiku tõttu.

3. Maanteeõiduvõistlused peetakse tavaliselt maantee-del ja külavaheteedel, millesse on lülitatud suhteliselt ras-kelt läbitavaid lõike (murdmaastik järskude tõusude ja langustega, liivased, porised ja kivised lõigud, veekoolmed jne.) vähemalt 10% raja üldisest pikkusest.

Häid maanteid ei lubata üle 40% kogu raja pikkusest.

Maanteeõiduvõistluste raja kogupikkus peab olema (vähemalt):

a) NSV Liidu esivõistlustel — 2000 km, seejuures iga päev 350—450 km;

b) vabariiklikel või spordiühingute ja -organisatsioonide üleliidulistel esivõistlustel — 1000 km, seejuures iga päev 350—450 km.

Maanteeõiduvõistlustel ei tohi kohtunike kolleegiumi poolt ettenähtud põhilised keskmised kiirused olla alla all-toodute:

Mootorratta klass (cm ³)	Kiirused (km/t.)
125	42
175	44
250	46
350	48
500 ja 750	50
500 ja 750 külgvankriga	45

4. Kiirusvõistlused korraldatakse võistluste viimasel päeval pärast vähemalt 150-kilomeetrist läbisõitu maantee-sõiduvõistlustel marsruudil, mis on ette nähtud võistluste juhendiga.

Kohtunike kolleegiumi poolt antud minimaalsed keskmised kiirused kiirusvõistlusteks ringrajal ei tohi olla alla alltoodute:

Mootorratta klass (cm ³)	Kiirused (km/t.)
125	57
175	62
250	68
350	72
500 ja 750	80
500 ja 750 külgvankriga	64

5. Osavõtt maanteeõiduvõistlustest on kohustuslik kõigile võistlejatele meeskondlikus ja individuaalses arvestuses.

Võistleja, kes ei lõpeta maanteeõiduvõistlust, loetakse võistlusest väljalangenuks. Kui see võistleja kuulub võistkonna koosseisu, arvestatakse tema võistkonnale iga võistluste lõpuni jäänud päeva eest 100 trahvipunkti.

6. Võistleja, kes ei võta osa kiirusvõistlustest, saab 60 trahvipunkti. Niisugune võistleja võib lõpetada mitmepäeva võistlused ainult sel juhul, kui ta võtab osa stardist ja finišist oma mootorrattaga ja esitab selle tehnilisele komisjonile ülevaatuseks üheaegselt oma võistkonna teiste liikmetega.

Esitatud mootorrattas peab vastama nõuetele (punktid 74 ja 75).

Võistleja, kes võtab osa kiirusvõistlustest, kuid ei lõpeta seda, saab trahvipunkte järgmise valemi järgi:

$$\frac{\text{sõitmata jäänud ringide arv} \times 60}{\text{ettenähtud ringide arv}}$$

Maksimaalne punktide arv — 60.

7. Võistkondlik arvestus toimub vaatamata mootorrataste klassidele trahvipunktide summa alusel, mis on saadud võistkonna poolt maanteesõidu- ja kiirusvõistlustel (vt. lisa I «Trahvipunktide tabel»).

Märkus. Maksimaalne trahvipunktide arv, mida võib arvestada võistlejale võistkondlikus või individuaalarvestuses, ei tohi ületada 100 trahvipunkti iga päeva eest.

8. Trahvipunktide võrdsuse korral on eelistatud võistkond, kes saavutas suurimal arvul plusspunkte kiirusvõistlustel ringrajal (vt. p. 9) või kes saavutas vähima keskmise arvu miinuspunkte iga võistleja kohta kiirusvõistlustel krossirajal (vt. p. 11).

9. Kiirusvõistlustel ringrajal iga võistleja (juht) võistkondlikus arvestuses, kes läbib ettenähtud ringide arvu ilma trahvipunktideta, saab plusspunkte, milliste arv vastab kokkuhoitud ajale ettenähtud normi suhtes (1 sek. = 1 plusspunkt). Distanti läbimiseks kulutatud aeg ja plusspunktid määratakse täpsusega kuni 0,2 sekundit või punkti.

10. Kui kahe esikohale pretendeeriva võistkonna trahvipunktide ja plusspunktide summad on võrdsed, antakse eelis sellele võistkonnale, kelle parimal võistlejal on plusspunktide ülekaal teise võistkonna parima võistleja ees.

11. Kiirusvõistlustel krossirajal võetakse võistkondlikus arvestuses lähteajaks parim tagajärg, mis on ühe või teise võistleja poolt näidatud vastavas mootorrataste klassis. See aeg on nullhindeks. Arvestusse minevad võistkonnaliikmed saavad halvema aja eest miinuspunkte, millede arv vastab ajavahele võistkonnaliikmete poolt näidatud aja ja vastava mootorrataste klassi võitja aja vahel (1 sek. = 1 miinuspunkt).

Distanti läbimiseks kulutatud aeg ja miinuspunktide arv määratakse täpsusega kuni 0,2 sek. või punkti.

Saadud punktide summa jaotatakse arvestusse minevate võistkonnaliikmete arvuga, saades punktide keskmise arvu võistkonnaliikmete kohta kiirusvõistlustel.

Võistkond, kellel on väikseim keskmine arv miinuspunkte iga võistleja kohta, on teiste võistkondade ees eelistatud olukorras.

12. Kahe esikohale pretendeeriva võistkonna trahvipunktide ja miinuspunktide summa võrdsuse korral antakse eelis võistkonnale, kelle parimal on vähem miinuspunkte kui teise võistkonna parimal.

13. Individuaalarvestus toimub võistleja poolt maantee-sõidu- ja kiirusvõistlustel saadud trahvipunktide summa järgi (vt. lisa 1 «Trahvipunktide tabel»).

14. Trahvipunktide võrdsuse korral mõlemast võistlusliigist saab eelise võistleja, kes on saavutanud parema koha oma masinaklassi kiirusvõistlustel.

15. Trahvipunktide võrdsuse ja samade tulemuste saavutamise korral antud mootorrataste klassis annab eelise vähemakordne kolmeminutilise soodustusaja kasutamine võistluste teisel päeval ajakontrollpunktidesse saabumisel.

II. MOOTORRATTAD JA NENDE VARUSTUS

16. Võistlustele lubatakse kodumaise päritoluga tänavsõidu- ja sportmootorrattaid mistahes märgi või mudelina.

Mootorrattal peab olema:

a) kaks sõltumatut pidurit;

b) esimene porilaud, mis katab ratast 100° ulatuses, ja tagumine porilaud, mis katab 120° ; seejuures sirged, mis kulgevad kummagi porilaua tagumistest otstest läbi rataste tsentrite, ei tohi rataste tsentreid ühendava sirgega moodustada suuremat nurka kui 20° ; laiuses peavad porilauad katma kummi põikilõike;

c) tehase poolt ettenähtud tänavsõidu- või sportmasina väljalaske kõlasummuti (soovi korral lubatakse asetada kõrgemale);

d) sadul;

e) käivitusmehhanism;

f) valgustusseadmed, mis rahuldavad tänavsõidumootorratastele esitatavaid standardseid nõudeid;

g) elektriline helisignaali;

h) kollast värvi alused numbrit jaoks vastavalt p -le 19;

i) riiklik numbrimärk.

Külgvankrid mootorratastel peavad olema tänavsõidutüüpi, pehme polsterdusega ja niisugused, et oleks kindlustatud minimaalne mugavus.

Märkus. Välis- ja sisekummid peavad olema kodumaise päritoluga ning mistahes protektoriga, kusjuures lisaabinõude kasutamine

maastikulise läbitavuse suurendamiseks või protektori mustri muutmise üksikute osade lõikamise teel pole lubatud.

17. Punktis 16 loetletud seadmete (a—i) rikkimineku korral on võistleja kohustatud need parandama või vahetama enne järgmise päevaetapi või kiirusvõistluse algust, kusjuures lisaaega talle selleks ei anta. Nende tingimuste mittetäitmisel võistlejat järgmisele etapile ei lubata.

18. Tagavararattaid kummidega, välis- ja sisekumme võib kasutada teel, kui need on kaasas terve võistlusteperioodi jooksul (vahetatud ratas võetakse samuti kaasa). Sisekummide vulkaniseerimine, samuti välis- ja sisekummide saamine vigastatute asemel, on lubatud ainult stardieelsel väljakul suletud pargis nr. 1 tehnilise komisjoni järelevalve all.

19. Igale mootorrattale kinnitatakse kolm ovaalset numbrit (28×23 cm).

Märkus. Võistlejad ise on kohustatud kogu võistlusteperioodi kestel kandma oma organisatsiooni embleemi ja žetooni võistleja stardinumbriga.

20. Mootorrattal on lubatud kaasa võtta tagavaramahuti õliga (mahuga mitte üle kahe liitri). Mahuti markeeritakse ja seda veetakse kaasas kogu maanteesõiduvõistluste perioodil.

21. Mootorrattaste tehnilise ülevaatuse juures enne maanteesõiduvõistlusi plommitakse, tembeldatakse või markeeritakse: raam ja külgvankri šassii (välja arvatud külgvankri ühendused raamiga), kahvlid (kaasa arvatud amortisaatorid), juhtraud, rattad (kaasa arvatud tagavararatas), piduripedaalid, mootor (karter, silindrid, silindripead), käigukast (karter ja kaas), süüteseadmed (magneeto korpus, jagaja-katkesti, süütepool), akumulaator-patarei, generaator, paak, karburaator (korpus ja ujukikamber), eesmine stardinumber (vt. lisa 4).

Mootorrattad peavad olema esitatud tehnilisele ülevaatussele varem ettevalmistatud avadega ja nendesse asetatud traadikestega plommimise jaoks.

Igasugune plommitud agregaatide ja detailide vahetamine ja mahavõtmine võistluste perioodil on keelatud.

Mootorratta mitteesitamisel tehniliseks ülevaatusseks määratud tähtjal saab võistleja 5 trahvipunkti.

22. Peakohtunik, tehnilise komisjoni esimees ja ta asetäitja võivad võistluste käigus keelata osavõtu mootorrattastel tehniliste defektidega või kõrvaldada võistlustest

mootorrattajuhi või kaasasõitja, kui leitakse, et nende osavõtt on teistele ohtlik.

Võistlustest kõrvaldatud võistlejatel on õigus protesti esitamiseks.

III. ÜLDINE ORGANISATSIOON

23. Osavõtuavalduste muutmisi (mootorratas sama klassi piirides, juht, kaasasõitja) võib erandjuhtudel teha kohtunike kolleegiumi loal, kusjuures muudatused peavad olema üle antud peasekretärile hiljemalt tund aega enne mootorrataste vastuvõtmise lõpetamist tehnilise komisjoni poolt.

24. Kui kaasasõitja on lõpetanud päevase etapi ega saa jätkata võistlust, on võimalik ta asendaja vormistamine osavõtuks, alates järgmisest võistluspäevast.

Asendada kaasasõitjat lubab kohtunike kolleegium juhtudel, kui ta leiab asendamise olevat põhjendatud.

25. Võistlused toimuvad suletud parkide režiimiga, kusjuures väljaspool sõidu- ja spetsiaalselt määratud aega asuvad masinad tehnilise komisjoni vaatluse ja võistluste direktiooni poolt organiseeritud valve all.

Suletud pargid organiseeritakse:

a) maanteeõiduvõistluste igapäevase stardi-finiširajoonis (SP nr. 1);

b) keskpäevase peatuse rajoonis toitlustamiseks (SP nr. 2);

c) maanteeõidu viimase päeva etapi finišis (kiirussõidu stardipaigal), kui see ei satu kokku eelmiste päevade etapi finiširajooniga (SP nr. 3).

26. Juurdepääs suletud parki on keelatud kõigile, välja arvatud orgkomitee esimees, võistluste peadministraator, peakohtunik ja ta asetäitjad, tehnilise komisjoni liikmed ja komandandid, kes teenindavad parki, samuti võistlejad masinate parki asetamisel ja väljaviimisel.

27. Suletud pargis on võistlejatel keelatud:

a) puudutada teiste võistlejate mootorrattaid, samuti oma mootorratast, välja arvatud selle parkimiskohta asetamisel ja väljatoomisel;

b) suitsetada;

c) asetada ja laiali pilduda mistahes esemeid.

Nende eeskirjade rikkumise eest saab võistleja esimene kord 3 trahvipunkti, korduval rikkumisel aga lülitatakse

võistleja kohtunike kolleegiumi otsusel võistlustest välja.

28. Iga päev 10 minutit enne oma starti võib võistleja minna suletud parki, lükata mootorratta käekõrval stardieelsele väljakule, kus on lubatud masinat pesta, tankida ja reguleerida.

29. Mootori käivitamine on keelatud suletud pargis, pargieelsel ülevaatuse väljakul, stardieelsel väljakul, samuti stardijoonel enne stardiaega. Eeskirja rikkujad saavad 5 trahvipunkti.

30. Mootorrataste tankimine mistahes viisil peab toimuma mittetöötava mootoriga 10-minutilisel ajavahemikul enne starti või arvestusaja jooksul. Kütusena lubatakse kasutada autobensiini või etüleerimata aviobensiini ja nende segusid oktaanarvuga 66—70.

31. Peale suletud parkide nr. 1—3 peab tankimine võistlusrajal toimuma ainult marsruutkaartidel tähendatud tankimispunktides. Tankimispunktide vahekaugus ei tohi ületada 140 km. Täiendavat aega tankimiseks ei anta.

32. Stardijärjekord määratakse kohtunike kolleegiumi poolt võimalikult selliselt, et ühe ja sama võistkonna liikmed, kes võistleavad samas klassis, ei omaks järjestikuseid numbreid.

33. Võistluste käigus võib mootorrattas edasi liikuda vaid oma mootori jõul, võistlejate lihaste jõul (juht ja kaasasõitja) või liikuda teekallakutel (langustel) oma hooga.

34. Juhil on keelatud anda mootorratta juhtimine üle kaasasõitjale. Eeskirja rikkumisel lülitatakse juht võistlustest välja.

35. Igasugune kõrvaline abi võistlejatele (ka teiste võistlejate poolt oma võistkonna liikmetele, välja arvatud kaasasõitja abi juhile) on keelatud. Kõrvalist abi kasutanud võistleja lülitatakse võistlustest välja. Kõrvaliseks abiks loetakse igasuguse tegevuse täitmist vahetult mootorratta juures mistahes isiku poolt (välja arvatud võistleja kaasasõitja või kohtunike kolleegiumi liige oma kohustuste täitmisel).

Kõrvaliseks abiks ei loeta tavalist abistamist tankimise juures (korgi avamine ja sulgemine, kütte- ja määrdeainete valamine) kummide pumpamine kompressori abil (vooliku ulatamine) suletud parkide või tankimispunktide asukohtades.

36. Tööde juures stardieelsel väljakul ja teel võivad võistlejad kasutada ainult neid tööriistu ja tagavaraosi, mis on neil kaasas kogu võistluste perioodi jooksul. Kaasavõetavate tööriistade ja varuosade nimekiri näidatakse võistleja poolt mootorratta tehnilises karakteristikas.

Mootorratta juures tööriistade ja varuosade leidmise ja kasutamise eest, mida võistleja ei vedanud kaasas kogu võistluste perioodi jooksul, määratakse 5 trahvipunkti; kui tööriist või varuosad saadi võõra isiku käest, lülitatakse võistleja võistlustest välja.

37. Keelatud on võistlejate saatmine võistlusrajal asjasthuvitatud isikute poolt autol või mootorrattal.

38. Võistlustest väljalangenud võistlejatel on keelatud saata teist võistlejat võistlusrajal. Eeskirjade rikkujaid karistatakse diskvalifitseerimisega teatud ajaks. Võistlejaid aga, keda saadeti, võib kohtunike kolleegiumi otsusel võistlustest välja lülitada.

39. Ametlik võistlusrada, mida võistlejail tuleb jälgida, kantakse erilistele marsruutkaartidele ja tähistatakse maastikul vastavate märkidega, milliste kujundid pannakse välja stardieelsel väljakul.

40. Raja tähistamine tegelikkuses on ainult abistava tähtsusega ja ei vabasta võistlejaid vastutusest liikumise eest väljaspool rada mistahes tingimustes.

Vastupidine liikumine rajal on keelatud; eeskirja rikkujad lülitatakse võistlustest välja.

41. Maanteesõiduvõistluste rajal on võistlejad kohustatud täitma liiklemise eeskirju, vastavalt lisale 2. Nende eeskirjade rikkumise eest, mis on fikseeritud miilitsaorganite või kohtunike kolleegiumi poolt, saab võistleja 5 trahvipunkti, liiklusmääruste rikkumiste kontroll-lehe kaotamise eest aga 10 trahvipunkti. Kui miilitsaorganite või kohtunike kolleegiumi poolt püstitatud liiklemiseeskirjade rikkumise või võistleja ettevaatamatuse tõttu toimus avari või tekkis avariiseisukord, lülitatakse võistleja võistlustest välja.

IV. MAANTEESÕIDUVÕISTLUSTE LÄBIVIIMINE

42. Ametlik aeg maanteesõiduvõistluste jooksul märgitakse võistlejate kontrollkaartidele automaatkellade abil, mis asuvad pea-ajamõõtja kontrolli all. See aeg on täpne ja ei kuulu protesteerimise alla.

Automaatsed kontrollkellad mitmepäevavõistlustel seatakse üles kõigis ajakontrollpunktides (AKP) ja nimelt:

- a) iga päevaetapi stardipaigas;
- b) sissekäigus suletud parki nr. 2 toitlustamise vaheajaks iga esimese pooletapi lõpus;
- c) iga teise pooletapi stardis;
- d) sisenemisel suletud parkidesse nr. 1—3 iga päevase etapi lõpul;
- e) kohtunike kolleegiumi poolt määratud vahepunktides, keskmiselt mitte harvemini kui iga 30 km tagant igal päeval; kahe AKP vaheliseks maksimaalseks kauguseks on erandjuhtudel lubatud kuni 50 km.

Märkus. Automaatsete kontrollkellade puudumisel lubatakse kohtunikel märkida kontrollkaartidele AKP läbimise aeg tindiga punkti vanemkohtuniku kontrolli all, lisades sinna antud punkti stambi. Aeg märgitakse kronomeetri järgi, mis asub pea-ajamõõtja kontrolli all.

43. Marsruut- ja kontrollkaardid esimese päeva etapiks antakse võistlejatele välja mootorrataste vastuvõtmisel tehnilise komisjoni poolt. Järgnevateks päevasteks etappideks antakse marsruutkaardid neile välja iga päevase etapi lõpul sisenemisel suletud parki nr. 1, aga kontrollkaardid — enne hommikust starti järgneval päeval.

Märkus. Maanteeõidu- ja kiirusvõistluste rajal on treeningud võistlustest väljalülitamise ähvardusega keelatud.

44. Võistlejad peavad esitama kontrollkaardid märkimiseks igas ajakontrollpunktis.

Iga päevase etapi lõpul annavad võistlejad need kaardid ära viimases ajakontrollpunktis.

AKP-d rajal tähistatakse suurte pealkirjadega varustatud plakatitega. Peale selle, 200 m enne AKP-d, asub teeserval valge lipp ja 20 m kaugusel — kollane lipp.

Märkus. Pärast AKP märget saabumisaja kohta sisenemisel suletud parkidesse nr. 1—3 on võistleja kohustatud viivitamatult viina oma mootorratta käekõrval mittetöötava mootoriga AKP-st oma seisukohale suletud pargis.

Teostada sel ajal mingit remonti või tankida mootorratast pole lubatud. Selle eeskirja rikkumise eest saab võistleja iga kord ühe trahvipunkti.

45. Võistlejal on keelatud läbi sõita kollase lipu alt varem kui kolm minutit enne põhiaega, mis on talle määratud graafikuga sissetulekuks antud AKP-sse. Võistlejal on õigus minna ametliku aja kontrollimiseks (kuid mitte märkimiseks) mootorratta juurest kohtunike laua juurde.

46. Kollase lipu alt enneaegse läbisõitmise eest saab võistleja trahvipunkte — üks punkt iga täisminuti eest. Rajalõigul kollase lipu ja AKP vahel ei tohi võistleja viibida kauem kui on vajalik selleks, et läbida see kõik normaalse kiirusega.

Kui mootor sellel rajalõigul lakkas töötamast ja enam ei käivitu, on võistleja kohustatud viivitamatult viima mootorratta AKP-sse käekõrval.

Märkus. Väljasõit antud AKP-st enne põhiaega (graafiku järgi) pole lubatud.

47. On lubatud sisse tulla ilma trahvipunkte saamata enne määratud tähtaega ainult suletud parkidesse nr. 1 ja 2.

48. Peale märgete AKP-des on võistlejad kohustatud võtma kontrollkaartidele märkmeid kohtunike kolleegiumi esindajatelt, kes asuvad raja läbimise kontrollpunktides (KP).

Need punktid on märgitud marsruutkaartidel ning tähistatakse rajal samuti pealkirjadega varustatud plakatite ja siniste lippudega teeserval 200 m enne KP-d.

49. Kontrollkaardi kaotamise eest, AKP-des ja KP-des märgete mittetegemise eest ning ametlike andmete omavolilise parandamise eest kontrollkaardil kõrvaldatakse võistleja võistlustest. Kui AKP läbimise täpne aeg ja KP läbimise fakt on vaieldamatult kindlaks tehtav dokumentide alusel, võib kohtunike kolleegium asendada võistlustest kõrvaldamise 10 trahvipunktiga. Seepärast on kontrollkaardi juhuslikul kaotamisel võistlejal õigus saada uus kontrollkaart lähimas AKP-s või KP-s.

Kui kontrollkaardi kaotamisel võistleja ei kasutanud oma õigust uue kaardi saamiseks lähimas AKP-s või KP-s, kõrvaldatakse ta võistlustest.

50. Iga päevase etapi stardi eel (SP nr. 1), samuti ka SP nr. 2 tsoonis antakse 10 minutit enne määratud stardiaega signaal (luba siseneda suletud parki); 2 minutit enne stardiaega aga peab võistleja ilmuma stardijoonele.

51. Iga päeva esimesel stardil tuleb mootorrattaste mootorid käivitada neil asuvate mehaaniliste või elektriliste abinõude abil. See operatsioon ei tohi toimuda veoratta mingisuguse pööramise abil.

52. Kui mootor lakkab töötamast varem, kui tema jõul mootorratta esimene ratas lõikas teist joont, mis asub 20 m kaugusel stardijoonest, tuleb mootor uuesti käivitada, enne kui juht jätkab liikumist.

Kui kahe minuti jooksul pärast stardiaega mootorratas oma mootori jõul ei saavuta teist joont, võib võistleja käivitada mootori mistahes meetodil väljaspool starditsooni, mille eest talle antakse üks trahvipunkt.

53. Igas AKP-s saavad võistlejad, kes ei läbi rajalõiku eelneva ja antud AKP vahel ettenähtud ajaga, trahvipunkte.

Saabumisel mingisse AKP-sse hilinemisega (kuid mitte üle ühe tunni — vt. p. 57) määratakse iga võistleja järgmisse AKP-sse ilma trahvipunktideta saabumise astronoomiline aeg antud AKP-sse saabumise faktilise aja pluss graafikus ettenähtud nende ajakontrollpunktide vahelise rajalõigu läbimiseks ettenähtud aja järgi.

Võistleja, kes AKP-sse hilinemise eest on saanud trahvipunkte, võib vastava liikumiskiiruse juures likvideerida oma mahajäämuse, tulles järgmisse või teise ajakontrollpunkti graafikus määratud põhialal.

54. Iga AKP (välja arvatud stardi) läbimisel antakse kolm soodustusminutit üle antud võistlejale määratud aja ilma trahvipunktide kasutamisetähtaajaga. Üle nende kolme minuti aga määratakse iga edasise hilinemise täisminuti eest üks trahvipunkt.

55. Kui võistleja ei likvideeri oma hilinemist ja saabub järgmisse AKP-sse uue hilinemisega, saab ta trahvipunkte ilma soodustuslikku kolme minutit kasutamata.

56. Soodustuslikku kolme minutit AKP-s ei arvestata, kui võistleja läbis eelneva AKP seda soodustust kasutades, s. o. saabus sellesse AKP-sse hiljem kui talle määratud.

57. Iga võistleja, kes saabub AKP-sse hilinemisega üle ühe tunni graafikuga määratud põhialaja suhtes, lülitatakse võistlustest välja.

Soodustuslikku kolme minutit sel juhul ei kasutata (soodustusaja ja trahvipunktide kasutamise näited on koos selgitustega toodud lisas 3).

Märkus. Võistlejal, kes on võistlustest ühel või teisel põhjusel välja langenud, ei ole õigust stardinumbrite mahavõtmiseks enne saabumist suletud parki nr. 1. Sellesse parki saabumisel on võistleja kohustatud kohe riietuselt maha võtma numbri ja organisatsiooni embleemi ning mootorrattalt stardinumbrid (või need üle värvima).

58. Mingisuguseid võistlejate avaldusi lisa-aegade andmiseks läbi ei vaadata. Ainult kui ta esitab tõendid, et ta hilines eriliste asjaolude tõttu, mis ei olenenud temast endast (näit. peatus esmaabi osutamiseks tõsisel õnnetus-

juhtumil), võib kohtunike kolleegiumi loal anda soodustusliku lisaaja.

Tõsiste avariide puhul inimõnnetustega on esimesed juhtunud märganud võistlejad kohustatud peatuma, vajaduse korral osutama kannatanutele esmaabi ja juhtumist teatama lähemasse medpunkti ning AKP-sse või KP-sse.

59. Võistluste päeval (välja arvatud viimane) on määratud päeva keskel 40-minutiline vaheaeg toitlustamiseks.

See vaheaeg on kohustuslik kõigile võistlejatele, kaasa arvatud ka trahvipunkte saanud võistlejad.

Võistlejaid, kes saabusid kolme soodustusminuti piirides, vaadeldakse kui täpsel ajal saabunud.

Võistlejate stardiajaks pärast toitlustamise vaheaega määratakse suletud parki nr. 2 saabumise aeg pluss 40 minutit.

Suletud pargis antakse mootorrattad võistlejatele välja 30 minutit pärast saabumist, s.o. 10 minutit enne starti.

Märkus. Mingisuguseid remonttöid suletud pargi nr. 2 rajoonis ei lubata.

60. Kõik mootorrattad kontrollitakse tehnilise komisjoni poolt päevase etapi lõpul saabumisel suletud parki (SP nr. 1) ja enne finaalkiirusvõistlust (SP nr. 3). Peale selle on tehnilisel komisjonil õigus oma äranägemisel teostada mootorataste ülevaatus võistluste käigus igal ajal.

61. Kohustuslikul tehnilisel ülevaatusel, vastavalt p. 60-le, kontrollitakse mootorratta valgustusseadme korrasolekut (töötava mootori juures), mille juures võistleja saab iga mittepõleva lambi eest ühe trahvipunkti.

Kui võistleja saabus suletud parki nr. 1 või 3 korras valgustusseadmega ja rike juhtus kontrollimise käigus, on võistlejal õigus rikke kõrvaldamiseks. Sel juhul trahvipunkte talle ei anta.

Halva nähtavuse juures (udu, videvik) kontrollitakse valgustuse korrasolekut mistahes AKP, KP või distantsikohtuniku poolt koos trahvipunktide arvestamisega iga mittetöötava lambi eest.

Kui nendes tingimustes (halb nähtavus) pole võimalik riket kõrvaldada, siis täielikul valgustuse puudumisel ees ja taga peetakse võistleja kinni kohtunike asukohal kuni võimaluste kujunemiseni, mis lubavad ohutult jätkata liiklemist ilma valgustuseeta.

62. Riikliku või stardinumbri kaotamise eest saab võistleja 5 trahvipunkti.

V. KIIRUSVÖISTLUSTE LÄBIVIIMINE

63. Pärast maanteeõidu lõpetamist paigutatakse mootorrattad suletud parki nr. 3 kuni kiirusvõistluste stardini. Kohtunike kolleegiumi äranägemise järgi võib võistlejaid jagada selleks võistluseks gruppidesse antud klassi piirides. Kui võistleja lõpetab maanteeõiduvõistluse hilinemisega, võib teda osavõtuks kiirusvõistlustest määrata oma klassis teise gruppi.

64. Võistlejad lubatakse masinate juurde 15 minutit enne oma starti eelnevaks tutvumisringiks. Selle aja jooksul toimub mootorrattaste tankimine ja reguleerimine samas korras nagu enne igapäevast hommikust starti. Mootori enneaegse käivitamise eest määratakse trahvipunkte samuti nagu maanteeõiduvõistlustelgi. Kummide vahetamiseks lisaaega ei anta.

Pärast 15 minuti möödumist antakse start esialgseks tutvumisringiks, mis toimub juhtmasina järel (mis aga igal juhul pole kohustuslik).

65. Igale võistlejate grupile kinnitab kohtunike kolleegium stardi- ja finiši sulgemise aja.

Signaal stardiks kiirusvõistlustele antakse kohe pärast esialgse ringi lõpetamist (vähemalt 2 minutit enne antud grupi starti). Start toimub mittetöötavate mootoritega.

66. Võistleja võib startida kiirusvõistlustel ka pärast selle võistlejate grupi stardist lahkumist, kuhu ta oli määratud; seejuures loetakse arvestuslik aeg talle alati antud võistlejate grupi stardimomendist.

Kuid see võistleja võib startida ainult sel juhul, kui finiši sulgemiseni antud grupi jaoks jääb rohkem aega, kui on vajalik ühe ringi läbimiseks (see aeg avaldatakse enne starti kohtunike kolleegiumi poolt).

67. Punktis 66 toodud nõuete täitmisel võib võistleja startida iseseisvalt ilma kohtunike kolleegiumi lisaloata, kuid ta on kohustatud startima stardijoonelt mittetöötava mootoriga.

68. Kiirusvõistlustel ringrajal peavad võistlejad läbima ettenähtud arvu ringe, vastavalt mootorratta klassidele ettenähtud keskmise kiirusega, mis ei tohi olla madalam kui näidatud punktis 4. Ettenähtud kiiruste ületamise eest saavad võistlejad plusspunkte (p. 9).

69. Kiirusvõistlustel krossirajal peavad võistlejad läbima raja ettenähtud kontrollaja jooksul, kusjuures iga võistleja

poolt näidatud faktiline aeg mõjub (trahvipunktide arvu võrdsuse puhul) nii võistkondlikule kui ka individuaalsele tulemusele (vt. p. 14).

70. Kiirusvõistlustest mitteosavõtmise või vajaliku arvu ringide mitteläbimise korral saab võistleja trahvipunkte vastavalt punktile 6.

71. Sõitmine kiirusvõistluste ajal rajal vastassuunas pole lubatud isegi mitte kõige väiksemal rajalõigul (karistatakse võistlustest väljalülitamisega).

72. Kiirusvõistluste lõpp määratakse aja järgi, mis on ette nähtud viimasele võistlejate grupile raja läbimiseks.

73. Pärast kiirusvõistluste lõpetamist on võistlejad kohustatud viivitamatult rajalt lahkuma ja ilmuma oma mootorratastega masinate ülevaatuseks tehnilisse komisjoni.

74. Pärast võistlusi kontrollib tehniline komisjon plommide korrasolekut ning templite ja markeeringute olemasolu mootorrataste agregaatidel ja detailidel.

Iga kindlakstehtud agregaadid või detaili vahetus toob endaga kaasa võistleja võistlustest väljalülitamise.

Plommi, templi või markeeringu vigastuse või puudumise eest, kui saab vaieldamatult kindlaks teha, et see põhjustatud nende vahetusest, antakse võistlejale 10 trahvipunkti.

75. Võitjate mootorrataste tehnilisel ülevaatusel kontrollitakse silindrite töömahtu, kusjuures tehniline komisjon võib omal äranägemisel kontrollida silindrite töömahtu mistahes võistluse lõpetanud mootorrattal.

Kus silindrite töömaht ületab maksimaalse mahu antud klassile, lülitatakse võistleja võistlustest välja.

VI. AVALDUSED JA PROTESTID

76. Avaldusi ja proteste võib edasi anda peasekretärile kirjalikult ainult võistkonna esindaja või selle puudumisel (väikesearvulise võistkonna puhul) võistkonna kapteni kaudu.

77. Avaldused igapäevaste etappide tulemuste kohta peavad olema kätte antud 24 tunni jooksul, arvates nende tulemuste avaldamisest.

78. Proteste võib esitada järgmiste tähtaegadega:

a) üks tund pärast peakohtuniku poolt allakirjutatud

vastuse saamist avaldusele, mis on esitatud p. 77 näidatud korras;

b) 30 minutit pärast viimase võistleja saabumist suletud parkimiskohta või pärast kiirusvõistluse lõppemist, kui see protest puutub vahetult ühte võistlejasse;

c) 24 tundi pärast esialgsete üldtulemuste teatamist, kui protest puudutab neid tulemusi ja on seotud võistluste organiseerimise ning kohtunike töö küsimustega.

Protestid, mis puutuvad maantesõiduvõistluste eelviimasesse või viimasesse päeva või kiirusvõistlustesse, peavad olema esitatud 30 minuti jooksul pärast nende tulemuste avaldamist.

VII. ÜHEPÄEVASTE (KLASSIFIKATSIOONI-) VÕISTLUSTE LÄBIVIIMINE

79. Ühepäevased (klassifikatsiooni-) võistlused viiakse läbi samadel tingimustel nagu mitmepäevasedki, kuid järgmiste põhiliste muudatustega:

a) võistluste programmi kuuluvad ainult päevased maantesõiduvõistlused distantsil vähemalt 300 km ilma toitlustamise vaheajata, kusjuures vahepealsete ajakontrollpunktide (AKP) arv on vähemalt kuus (kaasa arvamata starti-finišit), distantsi hulka kuulub vähemalt 30 km pikune murdmaarada, millel on üksikuid raskesti läbitavaid lõike, kuid mis siiski on läbitav ükskõik millise ilma korral (järsud tõusud ja langused, liivased, kivised ja porised alad, veekoolmed jne.); häid maanteid võib olla kuni 100 km ulatuses;

b) ettenähtud keskmised kiirused (kogu raja kohta) ei või olla madalamad p. 3 näidatutest rohkem kui 10%;

c) suletud park organiseeritakse ainult stardi-finiširajoonis (p. 25);

d) detailide plommimine ja tembeldamine pole kohustuslik, olgugi et agregaatide ja detailide vahetamine pole lubatud (p. 21);

e) marsruutkaart antakse kätte mootorratta vastuvõtmisel tehnilise komisjoni poolt, kontrollkaart aga stardis;

f) trahvipunktide võrdsuse korral on eelis võistlejatel, kes pidasid graafikust kinni täpsemalt ilma soodustusaega kasutamata (p. 15).

TRAHVIPUNKTIDE TABEL

Jrk. nr.	Eeskirja rikkumine	Trahvipunktide arv	Märkusl
I. Maantesõiduvõistlused			
1	Mootorratta mitteesitamine tehnilisele ülevaatusele määratud tähtajaks enne maantesõiduvõistluste algust.	5	p. 21
2	Sisekorra eeskirjade rikkumine suletud pargis	3	p. 27
3	Mootori käivitamine suletud pargis, mootorrataste ülevaatuse väljakul stardieelsel väljakul ja stardijoonel enne starti	5	p. 29
4	Mootorrattal mitte kaasas veetud tööriistade või varuosade kasutamine, kui see ei põhjusta võistlustest väljalangemist	5	p. 36
5	Mootori käivitamine vedava ratta pööramise abil või teise stardijoone mitteületamine 2 minuti jooksul. .	1	p. 51 ja 52
6	Enneaegne kollase lipu alt läbisõitmine ajakontrollpunkti ees	1 iga täis- minuti eest	p. 46
7	Hilinemine ajakontrollpunkti (iga täis- minuti eest üle kolme soodustus- minuti, kus need on lubatud). . .	1	p. 53–56
8	Saabumine ajakontrollpunkti hilinemi- sega üle tunni: võistleja lülitatakse võistlusest välja, võistkonnale arves- tatakse iga ülejäänud päeva eest kuni võistluste lõpuni karistuspunkte	100	p. 57

Jrk. nr.	Eeskirja rikkumine	Trahvipunktide arv	Märkusl
9	Mootorratta remont või tankimine pärast aja märkimist AKP-s saabumisel suletud parki nr. 1—3. . . .	1	p. 44
10	Iga mittetöötav lamp saabumisel suletud parki nr. 1 ja nr. 3 või sõidul halva nähtavuse tingimustes. . .	1	punktid 60 ja 61
11	Riikliku või stardinumbri kaotamine.	5	p. 62
12	Liiklemiseeskirjade rikkumine, kui see ei põhjusta võistlustest väljalangemist.	5	p. 41
13	Kontrollkaardi kaotamine ja aja mittemärkimine, kui need ei põhjusta võistlustest väljalangemist. . . .	10	p. 49
14	Plommide, templite ja markeeringute vigastused või puudumised agregaatidel, detailidel, kui need polnud põhjustatud nende vahetamisega ja ei too kaasa võistlustest väljalangemist.	10	punktid 21 ja 74
15	Liiklusmääruste rikkumiste kontrolllehe kaotamine.	10	p. 41
II. Kiirusvõistlused			
16	Antud tabeli punktide 2, 3, 4, 10 ja 14 järgi määratakse kiirusvõistlustel sama arv karistuspunkte.		
17	Võistlustest mitteosavõtt.	60	p. 6
18	Sõitmata jäänud ringid.	sõitmata jäänud ringide arv \times 60 jagatud vajalike ringide arvuga	p. 6
Maksimaalne karistuspunktide arv, mida võistleja võib saada iga päeva eest vaatamata põhjusele.		100	

EESKIRJAD LIIKLEMISEKS MAANTEESÕIDU- VÕISTLUSTE RAJAL (p. 41) JUURDE

1. Maanteeõiduvõistlused peetakse kõrvalisele liiklemisele avatud teedel, mistõttu võistlejad on kohustatud olema eriti ettevaatlikud, et ära hoida võimalikke pealesõite, kokkupõrkeid ja avarisiid.

2. Avariides ja inimõnnetustes süüdlasteks tunnistatud võistlejad kannavad tagajärgede eest tsiviil- ja kohtulikku vastutust.

3. Maksimaalse liiklemisohutuse kindlustamiseks peab võistluste direksioon koos miilitsaorganitega rakendama järgmised abinõud:

a) kooskõlas miilitsaorganitega asetama võistlusrajale, eriti ohtlikesse intensiivse liiklemisega kohtadesse miilitsapostid;

b) linnades, mida võistlusrada läbib, tegema kohalikele autobaasidele teatavaks võistlejate rajal liikumise graafiku;

c) võistlejate läbisõidul teatud raja osast juhivad miilitsa esindajad samas või vastupidises suunas liikuva transpordi tähelepanu toimuvatele võistlustele.

4. Võistlejad on kohustatud täitma järgnevatel punktides (5—10) toodud liiklemise eeskirju.

5. Võistlejatel ei lubata ületada kiirust isegi hea tee varjamatuil osadel väljaspool asustatud punkte üle 80 km/t. ja tuleb kiirust vähendada järgmistes kohtades:

a) väikestes asustatud punktides.	kuni 50 km/t.
b) linnades.	„ 40 „
c) ristteedel linnades, trammipeatustes ja seisvast autobussist möödumisel.	„ 25 „
d) raudtee ülesõidukohtadel.	„ 25 „
e) järskudel või varjatud kurvidel ja mägiste teede keerulistel lõikudel.	kuni määrani, mis tagab liiklemise ohutuse
f) pööretel kõrvalteedele täisnurga all (hoiatava käetõstmisega 50—60 m kauguselt).	kuni 25 km/t.
g) hoiatavate teemärkide (kolmnurksed) piirkonnas.	kuni määrani, mis tagab liiklemise ohutuse

- h) kitsaste teede teelahkmetel puuduliku valgustuse juures. kuni 25 km/t.
- i) rajalõigud udu ajal. määrani, mis tagab liiklemisohutuse, kuid mitte üle 25 km/t.

M ä r k u s. Ülaltoodud suurendatud (kehtivate liikluseeskirjade suhtes) kiirusnormide kasutamine on lubatud ainult liiklemise ohutust kindlustavas olukorras.

6. Liiklemine peab toimuma tee paremal poolel, kaldumata tee telgjoonest vasakule, seda ka eesliikujast möödumisel ja kurvidel; kui tee laius ei luba eesliikujast mööduda ilma telgjoont ületamata, on möödasaõitmine eesliikujast lubatud ainult hea nähtavuse korral ja vastutuleva transpordi puudumisel möödumise tsoonis.

7. Peale eespooltoodu ei lubata eesliikujast mööduda:

- a) maksimaalset kiirusnormi ületades;
- b) kui eesliikuja annab signaali pöördeks või stoppsignaali;
- c) hoiatusmärkide mõjupiirkonnas;
- d) halva nähtavuse puhul möödumise tsoonis, eriti järskudel tõusudel;
- e) kui möödutav ise parajasti eesliikujast möödub (kahekordne möödasõit).

8. Enne eesliikujast möödumist peab võistleja andma helisignaali.

9. Kõikidel juhtudel on võistlejatele kohustuslikud valgusfooride ja liikluse reguleerijate märguanded, samuti teemärkidega kehtestatud piiramised.

M ä r k u s. Märkidega piiratud kiirused võivad olla märkidel tähendatutest kõrgemad, kui reaalne olukord rajal antud momendil kindlustab liiklemise ohutuse, järgmiselt:

5 km/t.	asemel	15 km/t.
15	„	25
20	„	40
30	„	50
50	„	80

10. Ülesõit risttänavatest, kus liikluse reguleerimine puudub, peab toimuma silmas pidades järgmisi nõudeid:

a) anda eesõigus läbisõiduks kõikidele transpordiliikidele, mis liiguvad suure liiklemisega peateedel;

b) võrdsete teede puhul anda eesõigus transpordile, mis liigub mäest üles või alla;

c) igas suhtes ühesugustes teetingimustes anda eesõigus läbisõiduks trammidele, trollibussidele, autobussidele ja sõiduautodele;

d) ühesugustes teetingimustes ja mootorrataste üheaegsel lähene-misel kahest suunast anda eesõigus läbisõiduks mootorrattale, millel parem pool on vaba.

11. Ülaltoodud liiklemiseeskirjade rikkumiste märkimiseks annab miilitsa esindaja kohtunike kolleegiumis võistlejatele enne maantee-sõidu algust tavalise riikliku juhiloa talongi asemel kontroll-lehe vastava vormi järgi, kusjuures talong võetakse võistluste perioodiks ära.

12. Iga päevase etapi lõpul on võistleja kohustatud esitama kontroll-lehe kohtunikule viimases ajakontrollpunktis (sisenemisel suletud parki nr. 1) kontrollimiseks, vaatamata sellele, kas sellel on märkmeid liicluseeskirjade rikkumiste kohta või ei ole.

LIIKLUSEESKIRJADE RIKKUMISE KONTROLL-LEHT

Välja antud kehtivusega «.....» kuni «.....»
19..... a. mootorrattajuhile
(nimi, ees- ja isanimi)
juhiloa nr. juurde talong nr. asendamiseks

Miilitsa esindaja
kohtunike kolleegiumis:

Jrk. nr	Eeskirjade rikkumise olemus	Eeskirjade punkti nr.	Allkiri, amet ja töökoht

(Pöördele trükitakse liiklemise eeskirjad, punktid 5—11)

SOODUSTUSAJA JA TRAHVIPUNKTIDE KASUTAMISE NÄITEID (punktid 53—56)

Võistlejad	AKP nr. 1				AKP nr. 2						AKP nr. 3				
	Põhiaeg saabumiseks AKP-sse nr. 1 graafiku järgi	Tegelik saabumise aeg	Trahvipunktid AKP-s nr. 1	Aeg distantisi läbimiseks AKP nr. 1 ja AKP nr. 2 vahel	Põhiaeg saabumiseks AKP-sse nr. 2 graafiku järgi	Võistlejatele määratud uus aeg	Tegelik saabumise aeg	Trahvipunktid AKP-s nr. 2	Trahvipunktide summa AKP-des nr. 1 ja 2	Aeg distantisi läbimiseks AKP nr. 2 ja AKP nr. 3 vahel	Põhiaeg saabumiseks AKP-sse nr. 3 graafiku järgi	Võistlejatele määratud uus aeg	Tegelik saabumise aeg	Trahvipunktid AKP-s nr. 3	Trahvipunktide summa AKP-des nr. 1—3
	a	b	c	d	e	$f = b + d$	g	h	$i = c + h$	j	k	$l = g + j$	m	n	$o = l + n$
1		13.50	32			15.05	14.40	0	32			16.00	15.51	0	32
2		13.19	1			14.34	14.36	2	3			15.56	15.50	0	3
3	13.15			1.15	14.30					1.20	15.50				
4		13.31	13			14.46	14.30	0	13			15.50	16.10	17	30
		13.50	32			15.05	14.40	0	32			16.00	16.10	10	42

Näide esimese võistlejaga: hilinemine AKP-sse nr. 1, selle vähenemine AKP-s nr. 2 ja likvideerimine AKP-s nr. 3.

Näide teise võistlejaga: hilinemine AKP-sse nr. 1, selle suurenemine AKP-s nr. 2 ja likvideerimine AKP-s nr. 3.

Näide kolmanda võistlejaga: hilinemine AKP-sse nr. 1, selle likvideerimine AKP-s nr. 2 ja hilinemine AKP-sse nr. 3.

Näide neljanda võistlejaga: hilinemine AKP-sse nr. 1, selle vähenemine AKP-s nr. 2 ja suurenemine AKP-s nr. 3.

**SELGITUSED SOODUSTUSAJA JA TRAHVIPUNKTIDE
KASUTAMISE MEETODI ILLUSTREERIMISEKS MAANTEE-
SÕIDUVÕISTLUSTEL (punktid 53—56)**

1. Ajakontrollpunkti (AKP) nr. 1 pidid võistlejad läbima graafikus ettenähtud ajal kell 13—15 (lahter *a*).

Esimene võistleja läbis selle punkti kell 13.50, s. o. 35-minutilise hilinemisega, saades selle eest 32 trahvipunkti, kusjuures arvestatakse kolmeminutilist soodustusaega (*a* ja *b*) punkti 54 põhjal.

Teine võistleja hilines 4 minutit, mille eest sai ühe trahvipunkti samadel kaalutlustel nagu esimene võistlejagi; kolmas saabus 16 minutit hiljem ja sai 13 trahvipunkti; neljas nagu esimenegi hilines 35 minutit ja sai samuti 32 trahvipunkti (*a* ja *b*).

2. Ajakontrollpunktide nr. 1 ja 2 vahelise lõigu läbimiseks graafiku järgi oli ette nähtud aeg 1 tund 15 min. (*d*); siit võistlejate saabumise aeg AKP-sse nr. 2 oleks graafiku järgi kell 14.30 (*a* + *d*).

3. Seetõttu et võistlejad läbisid AKP nr. 1 hilinemisega, saades selle eest trahvipunkte, määratakse aeg, millal nad võivad veel saabuda AKP-sse nr. 2 ilma trahvipunktideta, järgmiselt: tegelik aeg saabumisel AKP-sse nr. 1 pluss aeg AKP-de nr. 1 ja nr. 2 vahe läbimiseks ($f = b + d$).

Vastavalt sellele oleks AKP-sse nr. 2 saabumise aeg igale antud neljast võistlejast kell 15.05, 14.34, 14.46 ja 15.05.

Esimene võistleja saabus AKP-sse nr. 2 25 minutit varem, kuid mitte enne graafikus ettenähtud põhiaega (*c*) ja seepärast trahvipunkte ei saanud (*g* ja *h*).

Teine võistleja hilines 2 minutit ja sai 2 trahvipunkti, kuna oli kaotanud õiguse soodustusajale AKP-s nr. 1, kasutades seal kolme soodustusminutit (vt. p. 56).

Kolmas võistleja trahvipunkte ei saanud, kuna saabus 16 min. varem oma ajast. Seejuures likvideeris ta oma hilinemise graafiku suhtes (võrdle *e* ja *g*).

Neljas võistleja saabus 25 min. varem ja ei saanud samuti trahvipunkte (*g* ja *h*).

Trahvipunktide summa igale võistlejale on toodud lahtris *i*.

Raja läbimiseks AKP-de nr. 2 ja 3 vahel on ette nähtud aeg 1 tund 20 min. (*j*), millest põhiaeg AKP-sse saabumiseks on kell 15.50 (*k*).

Lisades 1 tund 20 min. iga võistleja tegelikule AKP-sse nr. 2 saabumise ajale, saame uue aja võistlejate saabumiseks AKP-sse nr. 3 (*l*), kuhu hilinemist trahvitakse.

Nagu tabelist nähtub (*m*), saabus esimene võistleja 9 min. varem oma ajast ja trahvipunkte ei saanud (*n*).

Teine võistleja saabus 6 minutit enne oma uut aega, s. o. ilma trahvipunktideta ja pidas seejuures kinni oma põhiajast, likvideerides oma hilinemise eelmises AKP-s (võrdle *m* ja *k*).

Kolmas võistleja hilines 20 min. ja sai 17 trahvipunkti (*m* ja *n*). Oiguse kolmele soodustusminutile säilitas ta eelmises AKP-s (nr. 2), seda seal kasutamata (vt. *h* ja punkte 54 ja 56).

Neljas võistleja, hilinedes AKP-sse nr. 2 põhiaja suhtes 10 min. (võrdle *g* ja *e*), saabus AKP-sse nr. 3 uue lisahilinemisega 10 min. (võrdle *m* ja *l*), suurendades koguhilinemist põhiaja suhtes 20-le minutile (võrdle *m* ja *k*).

Seepärast, vastavalt punktile 55, saab võistleja trahvipunkte ilma soodustusaega kasutamata (*n*).

Trahvipunktide kogusumma AKP-des nr. 1—3 on toodud lahtris *o*.

**PLOMMIMISELE VÕI MARKEERIMISELE KUULUVAD
DETAILID JA SÕLMED MOOTORRATTAL**

Jrk. nr.	Sõlmede nimetus	Mootorratta mark	Kuidas toimub plommimine või markeerimine
1	2	3	4
1	Mootorratta raam	«M1A» «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Pannakse tempel.
2	Külgvankri raam	«M-72»	Pannakse tempel.
3	Kahvel	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Alumisele osale pannakse tempel.
4	Juhtraud	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Pannakse tempel või markeeritakse värviga.
5	Tagaratta vedrutus	«Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Pannakse tempel.
6	Rattad	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Kõik mootorratta rattad, kaasa arvatud ka tagavararatas, markeeritakse värviga (pöid ja rumm).
7	Mootor ja generaator	«M1A», «K-125»	a) Traat pannakse läbi karteri parema poole ribis ja generaatori kaane ülemise poldi peas olevate avade ja plommitakse. b) Traat asetatakse läbi kahe silindripea kinnituspultides (või tikkpoltides) olevate avade ja plommitakse.
		«Iž-49» «Iž-55 M»	a) Traat pannakse paremalt poolt läbi tagumises tikkpoldis (või mutris) ja generaatori kaane ülemise kinnituspoldi peas olevate avade ning plommitakse. b) Traat pannakse läbi kahe silindripea kahe kin-

1	2	3	4
			nituspoldi peas olevate avade ja plommitakse.
8	Mootor	«M-72»	<p>a) Traat pannakse läbi kahe silindri kinnitusmutri (või tikkpoldi) ja plommitakse.</p> <p>b) Traat pannakse läbi avade silindripeade kinnituspoldis ja jahutusribis ning plommitakse.</p>
9	Käigukast	<p>«M1A», «K-125»</p> <p>«Iž-49»</p> <p>«Iž-55 M»</p> <p>«M-72»</p>	<p>Ei plommita (ilma silindri mahavõtmiseta käigukasti lahti võtta pole võimalik).</p> <p>Ei plommita (ilma generaatori kaane mahavõtmiseta pole käigukasti lahti võtmine võimalik).</p> <p>Traat pannakse läbi käigukasti kinnitusmutrites (või tikkpoltides) olevate avade ja plommitakse.</p>
10	Katkestaja, generaator, jagaja, magneto, relee-regulaator, süütepool	<p>«K-125», «M1A»</p> <p>«Iž-49»</p> <p>«Iž-55 M»</p> <p>«M-72»</p> <p>«K-125», «M1A»</p> <p>«Iž-49», «M-72»</p> <p>mis omavad magneto</p> <p>«K-125», «M1A»</p> <p>«Iž-49», «M-72»</p> <p>«M1A», «Iž-55 M»</p> <p>«M-72»</p>	<p>Katkestaja alasi ja haamer märgitakse värviga.</p> <p>Generaatorile lüüakse tempel, generaatori kaane kinnituspoltidest üks märgitakse koos kaanega värviga.</p> <p>Katkestaja haamer, katkestaja korpuse üks kinnituskrugi ja jagaja rootor märgitakse värviga.</p> <p>Katkestaja alasi ja haamer märgitakse värviga.</p> <p>Üks kaane kinnituspoltidest korpuse külge märgitakse värviga.</p> <p>Relee-regulaatori kaane üks kinnituspolt värvitakse värviga.</p> <p>Süütepool märgitakse värviga.</p>
11	Akumulaatorpatarei	<p>«M1A», «K-125»</p> <p>«Iž-49»</p> <p>«Iž-55 M»</p> <p>«M-72»</p>	Akumulaatorpatarei märgitakse värviga.

1	2	3	4
12	Bensiinipaak	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Bensiinipaagile lüüakse tempel või märgitakse värviga.
13	Karburaator	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Karburaatori korpuseie koos ujukikambriga lüüakse tempel.
14	Esimene stardinumber	«M1A», «K-125» «Iž-49» «Iž-55 M» «M-72»	Numbris olevatest aukudest pannakse läbi traat ja plommitakse kokku mistahes mootorratta osaga. Eesmine number on lubatud kinnitada laternale nii, et seda võib asetada horisontaalasendisse ilma teepinna valgustust segamata, kui see on vajalik.

Märkus. Selleks et mainitud sõlmede plommimine toimuks ülal toodud viisil, on juba varem vajalik vastavatele osadele puurida augud läbimõõduga 1,5—2 mm. Kui tikkpoltide pikkus on mitteküllaldane, tulevad need vahetada ja torgata läbi avade traadid.

Kõrvutiasetsevatel poltidel on lubatud kasutada spetsiaalseid mutreid avadega Ø 1,5—2 mm, milliste ühendamine kindlustab ülal ettenähtud sõlmede plommimise.

DOKUMENTATSIOONI
VORMID

AVALDUS
OSAVÖTUKS MOOTORRATTA-(AUTO-)
VÖISTLUSTEST

..... palub registreerida osavõtuks
 (organisatsioon)
, mis korraldatakse
 (võistluse nimetus) (kelle
 19..... a.
 poolt)

järgmised võistlejad:

Jrk. nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Kategooria (M, N, noor)	Sporti- järk	Masina klass, ka- mark, ka- tegooria	Meeskondlikus või individuaal- arvestuses (meeskonnast nr.)	Arsti märkus võistlustele lu- bamise kohta (allkiri ja plüser)

Esindajaks on
 (perekonna-, ees- ja isanimi)

Organisatsiooni vastutava isiku allkiri:

.....
 19..... a.

Võistleja nr.

ANKEET

osavõtuks
(võistluse nimetus ja kuupäev)

1. Perekonna-, ees- ja isanimi
2. Sünniaeg ja -koht
3. Spordijärk
4. Auto- või mootorratta juhtimisloa nr.
5. Parteilisus
6. Rahvus
7. Üldine haridus
8. Kehakultuuriline haridus
9. Missuguse spordiorganisatsiooni liige ja liikmepileti nr.
10. Töökoht ja amet
11. Missuguse spordialaga tegeleb ja mis ajast
12. Parim sportlik saavutus ja millal saavutatud
13. Sooritatud VTK I VTK II
14. Kas tegelete treenerina (kus ja kui kaua)
15. Kui kaua olete treeninud auto-mootorrattaspordis
16. Kes teid trenib ja mis ajast
17. Mitu korda olete võtnud osa võistlustest jooksval aastal ja mil-
liste tagajärgedega:
18. Aadress ja telefoni nr.
a) kodune
- b) tööl

Võistlusmäärused ja -juhendid on mulle teada ning kohustun neid täpselt täitma.

Võistleja allkiri

..... 19..... a.

M ä r k u s. Automehaanik ja külgvankril kaasasõitja täidavad sama ankeedi. Märge «mehaanik» või «kaasasõitja» tehakse punktis 4.

AKT

Võistleja nr.

(võistluse nimetus ja kuupäev)

osavõtjaks ülesantud auto (mootorratta) tehnilise ülevaatuse kohta

1. Organisatsioon ja linn
2. Osavõtja nimi ja initsiaalid
3. Auto (mootorratta) mark
4. Väljalaske aasta
5. Mootori silindrite töömaht (litraaž)
6. Mootori nr.
7. Surveaste
8. Süüteküünalde mark
9. Karburaatorite mark ja arv
10. Ülekande arv peaülekandes
11. Kummide tüüp ja mõõt
12. Kütuse sort
13. Oli sort mootoris
14. Muudatused, mis on tehtud standardse auto (mootorratta) konstruktsioonis ja ta mootoris

Auto (mootorratta) ratastele asetatud välis- ja sisekummidel ei ole mingeid vigastusi

Juht (nimi)
(allkiri)

19..... a.

Vastutaja masina tehnilise seisukorra eest

..... (nimi)
(allkiri)

Võistluste kohtunike kolleegiumi tehnilise komisjoni otsus:

Tehnilise komisjoni esimees

..... (nimi)
(allkiri)

Tehniline kontrolör-kohtunik

..... (nimi)
(allkiri)

19..... a.

VÖISTLEJATE NIMEKIRI

.....
(võistluse nimetus)

..... 19..... a.
(korraldava organisats. nimetus)

Võistleja nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Spordijärk	Spordiorganisatsiooni nimetus	Linn	Masina klass, mark, kategooria

Peasekretär :

AKT
RAJA VASTUVÕTMISE JA MÕÕTMISE KOHTA

Meie, allakirjutanud,
(organisatsiooni nimetus)

poolt «.....» 19..... a. läbiviidava

.....
(võistluse nimetus)

peakohtunik
(nimi, ees- ja isanimi)

distanti ülem
(nimi, ees- ja isanimi)

ja
(kohtuniku amet, nimi, ees- ja isanimi)

koostasime käesoleva akti selles, et meie poolt on teostatud võistlus-
raja vastuvõtmine ja mõõtmine.

Võistlusrada, mis asub

.....
(raiooni või tee nimetus, missuguste kilomeetripostide

.....
või asustatud punktide vahel asub)

on võistluste läbiviimiseks kõlbulik.

Mõõtmise tulemusena, mis teostati

.....
(millega teostati mõõtmine)

saadi raja pikkuseks
(sõnadega)

Peakohtunik (nimi)
(allkiri)

Distanti ülem (nimi)
(allkiri)

«.....» 19..... a.

..... (nimi)
(allkiri)

(võistluste nimetus)

TAGAJÄRGEDE PROTOKOLL

Võistluste läbiviimise aeg

Võistluste algus kell

Võistluste läbiviimise koht

Võistluste lõpp kell

Võistluste distants

Distantsi läbimiseks määrati järgmised ajad
(markide/masinaklasside viisi):

Võistlusraja seisukord ja ilmastikuolud

1. tundi min.
 2. " "
 3. " "

Jrk. nr.	Niml-, ees- ja isaniml.	Spordijärk	Sugu	Spordiforg. nimetus	Masina klass, kategooria	Stardi-aeg		Finišiaeg			Distantsi läbimise aeg			Trahvi-aeg		Arvestusllk aeg			Saavutatud koht	Sportliku kvalifikatsiooni-normi täitmine	Keskmine kiirus km/t	Parim ring		Märkused	
						tund	min.	tund	min.	sek.	tund	min.	sek.	tund	min.	tund	min.	sek.				aeg	kiirus		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
1																									
2																									
3																									
jne.																									

Peakohtunik (nimi)
(allkiri)Peasekretär (nimi)
(allkiri)

Märkus. Lahtrid 22 — 24 täidetakse vajaduse järgi ainult treki-

ja ringrajasõidul.

Kontrollpunkti
Pöördepunkti nr.

PROTOKOLL

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Punkti asukoht

Võistlejate kohustuslik punkti läbimine korda.

Punkti avamise aeg kell

Punkti sulgemise aeg kell

(korralduse andja
korraldusel.

perekonnanimi ja ametkoht kohtunikuna)

Jrk. nr.	Võistleja nr.	Punkti läbimise aeg		Kohtuniku märkused	Jrk. nr.	Võistleja nr.	Punkti läbimise aeg		Kohtuniku märkused
		tund	min.				tund	min.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

 KP
pöördepunkti vanemkohtunik (nimi)
(allkiri)

 KP
pöördepunkti kohtunik: 1) (nimi)
(allkiri)

2) (nimi)
(allkiri)

VÖISTLEJATE POOLT KONTROLLPUNKTIDE LÄBIMISE KOONDPROTOKOLL

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Iga KP kohustuslik läbimine võistlejate poolt korda.

Võistleja nr.	Mitu korda läbis						Märkused
	KP 1	KP 2	KP 3	KP 4	KP 5	KP 6	
1							
2							
3							
4							
5							
jne.							

Peasekretär (nimi)
(allkiri)

Sekretär (nimi)
(allkiri)

Märkus. Jaotuste arv peab vastama rajal asuvate kontrollpunktide arvule.

PROTOKOLL EKSIMUSTE KOHTA DISTANTSIL

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Kohtunike asukoht distantsil

Töö algus kell

Töö lõpp kell

(korralduse andja perekonnanimi

korraldusel.

ja töökoht kohtunikuna)

Jrk. nr.	Võistleja nr.	A e g		Milles väljendus eksimus
		tund	min.	

Distantsikohtunik: 1) (nimi)
(allkiri)

2) (nimi)
(allkiri)

RINGILUGEMISE KONTROLLKAART
MAANTEESÕIDUVÕISTLUSTEKS RINGRAJAL (trekivõistlusteks)

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Võistluste koht

Võistluste distants km, ringi

Masina mark, klass, kategooria

Võistleja nr.

Sõitu jäänud ringide arv (läbimise korral tõmmatakse läbi)

—	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
Finiš	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Vanemkohtunik-ringilugeja (nimi)
 (allkiri)

Kohtunik-ringilugeja (nimi)
 (allkiri)

Märkus. Jaotuste arv peab vastama ringide arvule.

AUTODE (MOOTORRATASTE) KROSSI RINGILUGEMISE PROTOKOLL

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Võistluste koht

Võistluste distants km,ringi.

Võistleja nr.	Sõita jäänud ringide arv (märgitakse ristiga, ajaga või mõnel muul viisil)						
	6	5	4	3	2	1	Finiš
1							
2							
3							
4							
5							
jne.							

Vanemkohtunik-ringilugeja (nimi)
(allkiri)

Kohtunik-ringilugeja (nimi)
(allkiri)

Märkus. Jaotuste arv peab vastama määratud ringide arvule.

AJAMÕÖTMISE KONTROLLKAART MAANTEESÕIDU- VÕISTLUSTEKS RINGRAJAL (TREKIVÕISTLUSTEKS)

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Võistluste koht

Võistluste distants km ringi

Masina klass, kategooria, mark

Võistleja nr.

Ringi nr.	Finišijoone ületamise aeg			Ringi aeg		Ringi nr.	Finišijoone ületamise aeg			Ringi aeg	
	tund	min.	sek.	min.	sek.		tund	min.	sek.	min.	sek.
1											
2											
3											
4											
5											
jne.											

Pea (vanem) ajamõõtja (nimi)
(allkiri)

Kohtunik-ajamõõtja (nimi)
(allkiri)

..... ringi	Aeg
	Keskmine kiirus (km/t)
Parim ring	Aeg
	Keskmine kiirus (km/t)

Peasekretär (nimi)
(allkiri)

Sekretär (nimi)
(allkiri)

AUTO-(MOOTORRATTA-)SPORDI MITMEPÄEVAVÕISTLUSTE TAGAJÄRGEDE PROTOKOLL

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Võistluste koht

Võistluste distants päevade viisi

Võistleja number	Perekonnan- ja eesnimi	Spordijärk	Spordi- organisat- siooni nimetus	Masina mark, klass, kategorია	Maanteeõiduvõistlustel saadud karistuspunktid											Kiirus- võistlus		Kokku karistus- punkte	Saavutatud koht	Spordiklassifikat- siooninormide täit- mine	Märkus	
					1. päev	2. päev	Kokku 2 päeva eest	3. päev	Kokku 3 päeva eest	4. päev	Kokku 4 päeva eest	5. päev	Kokku 5 päeva eest	6. päev	Kokku 6 päeva eest	Karistus- punktid	Pluss- punktid					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1																						
2																						
3																						
4																						
jne.																						

Peakohtunik (nimi)
(allkiri)

Peasekretär (nimi)
(allkiri)

PROTOKOLL
VÖISTLEJA KARISTUSPUNKTIDE ARVESTAMISEKS
MITMEPÄEVAVÖISTLUSTEL

..... päeva eest

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev (arvestuse päev)

Masina mark, klass, kategooria

Võistleja nr.

Aja- kontroll- punktid	Saabumise aeg		Distsantsi läbi- miseks ettenäh- tud aeg antud ja järgmise AKP vahel	Uus aeg, mis võetud antud ja järgmise AKP-sse saa- bumiseks	Karistuspunktid
	ettenähtud	tegelik			
Start					
1					
2					
3					
jne.					
Finiš					

Kokku kõigis ajakontrollpunktides

Karistuspunktid ja teised eksimused karistuspunktide skaala järgi (loetleda)

1.

2.

3.

Kokku karistuspunkte päeva eest:

Peasekretär: (nimi)
 (allkiri)

Sekretär: (nimi)
 (allkiri)

**AUTODE (MOOTORRATASTE) LINNA TINGIMUSTES
TOIMUVATE VIGURJUHTIMISE VÕISTLUSTE TAGAJÄRGEDE**

P R O T O K O L L

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Võistluste koht

Arvestusharjutuste arv

Võistluste algus tund min.

Võistluste lõpp tund min.

Võistleja nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi !	Spordijärk	Spordiorgani- satsiooni ni- metus	Masina mark, klass, kate- gooria	Harjutuste või kontrollpunktides saadud karistuspunktide arv												Distanti läbi- mise aeg	Arvestatav ka- ristuspunktide arv	Saavutatud koht	Spordiklassifi- katsiooninormi täitmine	Märkused	
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	

Peakohtunik (nimi)

(alkkiri)

Peasekretär (nimi)

(alkkiri)

AUTO-(MOOTORRATTA-)SPORDI MITMEPÄEVAVÕISTLUSTE

Võistluste nimetus

Kiiruskatsete kuupäev

Läbiviimise koht

Distants ringi, km, kokku km.

Võistleja nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Spordi- järg	Spordiorgani- satsiooni nimetus	Masina mark, klass, kate- gooria
1	2	3	4	5

Peakohtunik (nimi)
(allkiri)

MITMEPÄEVAVÕISTLUSEST OSAVÕTJA KONTROLLKAART

Esikül

185 mm	Masina klass päeva kontrollkaart (kuupäev)		
	Perekonna-, ees- ja isanimi	Masina mark	Spordiorgani- satsiooni nimetus	Võistleja stardinum- ber
	Ajakontroll- punkti nr.	Ajakontroll- punkti asukoht	Kaugus stardist km-tes	Plaaniko- hane aeg
	1	Start		
	2			
3				
jne.				
	Finiš			
Kokku km				

80 mm

Esi- ja tagakülje mõõtmed peavad olema võrdsed.

Kontrollpunkti number	Kontrollpunkti asukoht	Kontrollpunkti märke
1 2 3 jne.		
Märkused:		

**TAGAJÄRGEDE PROTOKOLL VÕISTLUSTEL KÜTTEAINE
VÄHIMALE KULULE**

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Stardi-finiškoht

Võistluste marsruut

Võistluste distants km

Ilmastikuolud ja tee seisukord

Lubatud kütuse sort

Kütuse erikaal kg/l

Võistluste algus Võistluste lõpp

Klasside (markide) kaupa distantsi läbimiseks ettenähtud kontrollaeg

1) tund min.

2) tund min.

Võistleja number	Perekonna, ees- ja isanimi	Spordijärk	Spordilõngani- satsiooni ni- metus	Masina märk, klass, kate- gooria	Distantsi läbimise aeg		Kütteaiane kulu		Arvestatav kütteaiane kulu 1/100 km	Saavutatud koht	Spordiklassi- fikatsiooni- normi täitmine	Märkused
					tund	min.	kg	l				
1												
2												
3												
4												
jne.												

Peakohtunik (nimi)
(allkiri)

Peasekretär (nimi)
(allkiri)

P R O T O K O L L

Vorm nr. 21

A U T O D E (M O O T O R R A T A S T E) R E K O R D S Ö I T U D E T U L E M U S T E K O H T A

(distantsidele kuni 10 km kaasa arvatud)

Rekordsõite korraldava organisatsiooni nimetus

Rekordsõitude korraldamise kuupäev

Rekordsõitude korraldamise koht
(maantee nimetus ja milliste kilomeetrite vahel)

Distants km, start
(lend- või palgalstart)

Ilmastikuolud, tuule suund ja tugevus, õhutemperatuur.

Rekordsõitude algus kell min., lõpp kell min.

Võistleja nr.	Nimi, eesnimi, isanimi	Spordijärk	Spordiorganisatsioon	Masina mark, klass, kategooria	A e g												Kiirus km/t.	Püstitatud rekord ja milline	Märkus	
					Stardil ühes suunas (sinna)			Finitseerimisel teises suunas (tagasi)			Liikumisel ühes suunas		Liikumisel teises suunas		Arvestuslik (keskmine)					
					tund	min.	sek.	tund	min.	sek.	min.	sek.	min.	sek.	min.	sek.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	

Peakohunik (nimi)
(allkiri)

Peaajamõõtja (nimi)
(allkiri)

Peasekretär (nimi)
(allkiri)

KÜTUSE KAALUMISE PROTOKOLL

Võistluse nimetus

Võistluse kuupäev

Mõõtmise algus tund min.

Mõõtmise lõpp tund min.

Jrk. nr.	Võistleja nr.	Mõõdetav kütuse hulk kg-des		Kütteaine kulu kg-des	Märkused
		enne distantsi läbimist	pärast distantsi läbimist		
1					
2					
3					
jne.					

Kohtunik-kontrolör 1) (nimi)
(allkiri)

2) (nimi)
(allkiri)

AKT *
UUE REKORDI VÕI TIPPSAAVUTUSE
REGISTREERIMISEKS

.....
 (mis alal)

1. Püstitamise aeg
 (kuupäev, kuu, aasta, kellaeg)
 2. Millistel võistlustel
 (nimetus ja ulatus)
 3. Võistluste korraldamise koht
 (linn, staadion, bassein,
 trekk jne.)
 4. Millisel võistlusalal ja distantsil
 5. Kelle poolt püstitatud:
 - a) nimi eesnimi
 - isanimi
 - b) sünniaeg (kuupäev, kuu, aasta)**
 - c) spordijärk d) kaal
 - (kaalukategooriale)
 - e) milline kehakultuuriorganisatsioon
 - f) rahvus g) parteilisus
 - h) kodune aadress
- Märkus. Saavutuse püstitamisel lisatakse võistkonna poolt aktile võistlejate nimekirja punktis toodud andmetega ja laskevõistluste puhul veel märklehed.
6. Tulemus saavutatud
 (näidata kasutatud auto, mootorratta, skutteri jne.)
 mark ja klass, relva süsteem, hobuse nimi jne.)
 7. Tehniline tulemus
 (sõnadega ja arvudega)

* Rekordi registreerimise akti plank peab olema valmistatud tüpograafilisel teel. Täita loetavalt ja selgelt.

** Noormeeste ja tütarlaste puhul lisada notariaalselt tõestatud sünnidokumendi koopiad.

8. Eelmine rekord või tulemus on püstitatud 19 a. ja kuulub

(nimi ja initsiaalid)

tulemusega

9. Andmed rekordi fikseerimisel kasutatud mõõtude ja mõõteriistade (stopperid, kaalud, vihid, mõõdulindid jne.) kohustusliku ja riikliku proovimise ja plommimise kohta.

Jrk nr.	Mõõdu või mõõteriista nimetus	Mõõdu või mõõteriista nr.	Riikliku proovimise koht	Organ, kes viis läbi riikliku proovimise	Riikliku plommimise või tunnistuse väljandmise aasta	Mõõdu või mõõteriista selgus või suukord või istluste päeval

10. Stopperite näidud:

1. stopper nr. ajamõõtja nimi

2. " "

3. " "

4. kontrollstopper (täidetakse ühe stopperi mittekorrasolekul)

5. Pöörde sooritamise aeg või vaheaeg esimese otsa finiši ja teise stardi vahel

(kus vajalik)

Märkus. Auto-moto- ja veespordivõistlustel distantsidel 1 ja 5 km on vaja näidata stopperite näidud kummalgi sõidul eraldi.

Vanem-ajamõõtja

(allkiri)

11. Ilmastiku ja vee olukord (temperatuur, tuule tugevus ja suund) rekordi püstitamise ajal

12. Jooksuraja, basseini, treki jne. mõõtmed

13. Millisel katsel näidati rekord või tipptulemus

14. Rekordi püstitamise telegraafilise või telefonilise teatamise kuupäev

15. Võistlused peeti vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee määrustele 19..... aastast.

Peakohtunik Vanemkohtunik

Pitsati (PIL) Starter, fiksaator

koht

Sekretär

195..... a.

Kehakultuuri- ja Spordikomiteele

Kehakultuuri- ja Spordikomitee palub

kinnitada aktis näidatud tulemuse

(rekordina või tippsaavutusena)

Komitee esimees

Sektsiooni esimees

Õppe-spordiosak. ülem

195..... a.

Sektsiooni ja kohtunike kolleegiumi presiidiumid vaatasid läbi esitatud materjali uue rekordi (või tippsaavutuse) kinnitamiseks, tulemusega, ja loevad, et antud tulemus on näidatud ja vormistatud kehtivatest võistlusmäärustest kinni pidades ning täpses vastavuses NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjadega nr. 105 8. III 1955. a. ja nr. 262 10. IV 1955. a. (või näidatakse vead vormistamises või mittevastavuses võistlusmääruste ja komitee käskkirjadega)

Sektsiooni esimees

Kohtunike kolleegiumi esimees

195..... a.

Akt tuleb ära saata hiljemalt viis päeva pärast rekordi püstitamist.

A K T
SILINDRI TÖÖMAHU MÕÖTMISE KOHTA

Koostatud
 (kelle poolt korraldatud)

 (võistluste nimetus)
 tehnilise komisjoni poolt 195..... a.
 selles, et võistleja nr.
 (nimi, ees-, isanimi)
 auto (mootorratta) mootori nr. silindrite töömahu
 kontrollimisel saadi järgmised tulemused:
 kolvi läbimõõt mm, käik mm,
 silindrite arv, s. t. et töömaht on cm³.
 Tehnilise komisjoni esimees (nimi)
 (allkiri)
 Tehnilised kontrolörid-kohtunikud:
 1. (nimi)
 (allkiri)
 2. (nimi)
 (allkiri)
 195..... a.

Vorm nr. 25

A K T
KOLMERATTALISE MOOTORRATTA BALLASTI
KAALUMISE KOHTA

Koostatud
 (kelle poolt korraldatud)
 poolt korraldatava
 (võistluse nimetus)
 tehnilise komisjoni poolt 195..... a. selles,
 et ballasti kaalu kontrollimisel, mis asub võistleja nr.
 mootorratta külgvankris,
 (nimi, ees- ja isanimi)
 selgus, et ballasti kaal on
 (arvudega ja sõnadega)
 kg.
 Tehnilise komisjoni esimees (nimi)
 (allkiri)
 Tehnilised kontrolörid-kohtunikud:
 1. (nimi)
 (allkiri)
 2. (nimi)
 (allkiri)
 195..... a.

MITTESTARTINUD JA VÖISTLUSTEST VÄLJALANGENUD VÖISTLEJATE NIMEKIRI

Võistluste nimetus

Võistluste kuupäev

Jrk. nr.	Võistleja nr.	Nimi-, ees- ja isanimi	Spordiorganisatsioon	Mittestartimise või võistlustest väljalangemise põhjused
----------	---------------	------------------------	----------------------	--

I. Ei startinud

1				
2				
3				
jne.				

II. Ei saanud finišisse

1				
2				
3				
jne.				

III. Saabusid finišisse, kuid ei lõpetanud distantsi

1				
2				
3				
jne.				

IV. Võistlustest mahavõetud

1				
2				
3				
jne.				

Kohtunik võistlejate juures (nimi)
(allkiri)

SISUKORD

Võistlusmäärused	
I. Võistluste klassifikatsioon	3
II. Autode ja mootorrataste klassifikatsioon	5
III. Võistluste organiseerimine ja läbiviimise tingimused	13
IV. Võistlustest osavõtjad	17
V. Kohtunike kolleegium	22
VI. Võistluste läbiviimise üldised määrused	35
VII. Määrused maanteesõidu võistluste läbiviimiseks sirgteel	45
VIII. Määrused maanteesõidu läbiviimiseks ringrajal	47
IX. Määrused trekivõistluste läbiviimiseks	48
X. Määrused võistluste läbiviimiseks murdmaastikul (krossid)	49
XI. Määrused mitmepäevasõiduvõistluste läbiviimiseks liikumise regulaarsusele	51
XII. Määrused võistluste korraldamiseks juhtimisoskusele kunstlikes takistustes (vigursõit)	56
XIII. Määrused võistluste korraldamiseks vähimale kütusekulule	58
XIV. Määrused võistluste korraldamiseks juhtimisoskuses linna liiklemisoludes	60
XV. Rekordid	62
XVI. Karistused määruste rikkumiste eest, protestid ja apellatsioonid	66
Põhitingimused ühe- ja mitmepäevavõistluste läbiviimiseks ning kohtunikutööks NSV Liidus	69
Dokumentatsiooni vormid	97

АВТОМОБИЛЬНЫЙ И МОТОЦИКЛЕТНЫЙ СПОРТ ПРАВИЛА СОРЕВНОВАНИЙ

На эстонском языке
Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярнуское шоссе, 10.

Toimetaja E. Teemägi
Tehniline toimetaja M. Aardma
Korrektorid V. Tui ja V. Kuresson

Ladumisele antud 11. VIII 1958. Trükkimisele antud 4. XI 1958.
Paber 54×84, 1/16. Trükipoognaid 8. Formaadile 60×92 kohaldatud
trükipoognaid 6,56. Arvutuspoognaid 5,75. Trükiarv 2000. Tell. nr. 2495.

Trükkkoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind rbl. 1.75

Rbl. 1.75

A
22363

.. 1158346

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

1 0300 00115834 6